

Generationsskifte af et familieejet selskab

Succession of a family owned company

Kandidatafhandling

Cand.Merc.Aud

Copenhagen Business School 2020

Afleveret den 15. maj 2020

Forfatter: Salman Sharif Khan

Studienummer: 124827

Vejleder: Rene Møller Jensen

Antal anslag: 174.698

Antal normalsider: 80

1 Indhold

1	Indhold.....	2
2	Summary.....	5
3	Indledning.....	6
3.1	Problemformulering	7
3.2	Afgrænsning.....	9
3.3	Metode	10
3.4	Målgruppe	11
3.5	Retskilder og litteratur.....	12
4	Planlægning af generationsskiftet	12
4.1	Hensynet til familien (Serup, 2019, s. 23-24)	13
4.2	Hensynet til virksomheden (Serup, 2019, s. 25-28)	13
4.3	Hensynet til generationsskiftebeskatningen (Serup, 2019, s. 28-29).....	14
4.4	Delkonklusion	15
5	Familien og F A/S.....	15
5.1	F A/S resultatopgørelse	17
5.2	F A/S balance	18
5.2.1	Aktiver:.....	18
5.2.2	Passiver:	18
5.3	Virksomhedens fremtid	18
5.4	Delkonklusion	19
6	Aktieavancebeskatningsloven	19
6.1	Aktieavance beskatning for fysiske personer	20
6.2	Aktieavancebeskatning for juridiske personer(selskaber)	21
6.2.1	Porteføljeaktier	21
6.2.2	Datterselskabsaktier	22
6.2.3	Koncernselskabsaktier	22
6.2.4	Egne aktier	23
6.2.5	Næringsaktier	23
6.3	Delkonklusion	23
7	Værdiansættelse af F A/S.....	24
7.1	Generelt.....	24
7.2	Værdiansættelse af goodwill efter 2000-10 – Cirkulæret	26
7.3	Værdiansættelse af unoteret aktier efter 2000-9 - Cirkulæret	29

7.4	Delkonklusion	31
8	Overdragelse af aktier med skattemæssig succession	32
8.1	Generelt.....	32
8.2	Personkredsen	33
8.3	Aktier og anparter der kan overdrages med succession	34
8.4	Pengetanksreglen	36
8.5	Successionens konsekvenser for overdrageren	38
8.6	Successionens konsekvenser for erhververen	39
8.7	Meddelelse til SKAT	39
8.8	Gaveafgift	40
8.9	Beregning af passivpost og den latente skatteforpligtigelse.....	42
8.10	Delkonklusion	45
9	Omstruktureringsmuligheder	46
9.1	Generelt.....	46
9.2	Aktieombytning	46
9.2.1	Skattepligtig aktieombytning	48
9.2.2	Skattefri aktieombytning	49
9.2.3	Delkonklusion aktieombytning	53
9.3	Spaltning	55
9.3.1	Skattepligtig spaltning (Bille, Jensen, & Nielsen, Omstrukturering - skatteregler i praksis, 2019, s. 87-89)	56
9.3.2	Skattefri spaltning (Bille, Jensen, & Nielsen, Omstrukturering - skatteregler i praksis, 2019, s. 89-112)	58
9.3.3	Delkonklusion spaltning.....	61
9.4	Vedtægtsændringer.....	61
9.4.1	Delkonklusion vedtægtsændringer	64
10	Generationsskiftet af F A/S	65
11	Løsningsmodeller.....	66
11.1	Fuldt vederlag (Løsningsmodel 1).....	66
	Stiftelse af LB Holding A/S inden salg af F A/S (Løsningsmodel 2)	68
11.2	Succession med fuld gaveoverdragelse (Løsningsmodel 3)	68
11.2.1	Henstandsordning (Løsningsmodel 4).....	70
11.3	Succession og delvis gave (Løsningsmodel 5).....	71
11.4	Succession med delvis gave, samt grenspaltning (Løsningsmodel 6)	72
11.5	A/B modellen (Løsningsmodel 7)	75

11.6	Delkonklusion	77
12	Konklusion	78
13	Perspektivering.....	80
14	Litteraturliste	82
15	Bilag	89

2 Summary

The purpose of this master thesis is to clarify the rules and illustrate the process of succeeding ownership, of a family owned company from one generation to the next. Within this subject, the thesis will mainly focus on the tax-free succession options.

Family owned businesses is a big part of the Danish corporate life. A lot of these company's need to make changes in ownership within the next years.

In 2016 the former government in Denmark, decided to issue changes regarding the tax-fees and charges, that one had to pay during the process of handing over ownership of a family owned business. The changes were made so that yearly cuts in charges from 2016 till 2020, would reduce the taxation on the family from 15% till 5% in 2020.

The new government have decided to withdraw these rules and go back to the rules that where implemented before the tax cuts. This means that the family needs to pay 15% of the company's value in charges and taxes, if they wish to entrust the "new" generation of the family with the company.

Succession of a company often enhances the pressure on the company's liquidity because of the great changes in management. Furthermore, the taxation adds to the pressure, and can end up having a negative impact on the planning of the succession.

This thesis will cover a situation where a business owner is starting to consider the options for succession of his company to his daughter. The thesis will therefor cover the relevant Danish law regarding the subject.

This includes regarding the general Danish tax laws, in specific when it comes to taxation of stocks, assessing and making a valuation of the company that is going to be succeeded. Furthermore, it includes the options the owner has for putting the process of succession in motion, and through which means he can change the constellation of the company so that the company transfer will be as efficient as possible.

All of the rules and regulations listed above have to be considered, and at the same time the succession has to be done so that father and daughter are satisfied with the terms, and there is a minimum of liquidity loss.

The thesis ends of with a list of options that can be used to succeed the company. The main conclusion is that the best option is to make division of the company's assets (Option 6). By doing this, the daughter can succeed the part of the company where the core, is the main business. Property's would be sub divided into another company. By doing this, they fulfill their own requirements, and the minimize the loss of capital.

3 Indledning

Et generationsskifte af en familieejet erhvervsvirksomhed, vil i de fleste tilfælde være et samfundsrelevant emne.

På baggrund af den nye finanslov, så danner emnet et særligt grundlag for en aktuel skattepolitisk debat i Danmark (Bendtsen, 2019).

Ændringer i BAL har medført, at man tilbageruller den tidligere VLAK-regerings gaveafgiftslempelser, ifm. et generationsskifte af en erhvervsvirksomhed.

Man går tilbage til udgangspunktet, og derfor anvendes samme satser som der var inden lempelserne, nemlig 15%.

Muligheden for at opnå henstand gøres til retskrav, og dermed kan man få henstand til betaling af gaveafgiften i op til 30 år (PWC, 2019).

Inden man nedsatte gaveafgiften, så gjorde man brug af formueskattekursen til værdiansættelsen af unoterede aktier. Den blev pr. 5. februar afskaffet, og det medførte at pkt. 17 og 18 i 1982-cirkulæret er blevet ophævet.

Det har haft betydning for generationsskifter inden for familiekredsen, da handelsværdien af selskabet ikke længere kan fastsættes ud 1982-cirkulæret. Der skal i stedet værdiansættes efter 2000-cirkulæret (Skatteministeriet, 2015).

Gaveafgiftsforhøjelsen kan have stor betydning for en masse familieejede virksomheder, da den kan være med til at øge belastningen på, virksomhedernes likviditet. Dette kan yderligere komplicere processen for generationsskiftet.

Hvis man ikke har mulighed for at kunne betale gaveafgiften gennem privat formue, så skal denne oftest finansieres gennem udbyttebetaling. Udbyttebetalingen vil yderligere belaste virksomhedens likviditet.

Debatten har haft sit afsæt i hvilke følgevirkninger en forøgelse af afgiften har. Da man sænkede afgiften, så var det for at ville fremme investeringer, og beholde de familieejede erhvervsvirksomheder i Danmark (Lange, Ejerlede og familievirksomheder investerer mindre - eksterne kræfter betaler sig, 2018).

Nu hvor afgifterne forøges, så gøres det med belæg for at skabe konsistens og sammenlignelighed imellem arveafgifterne. Derudover skal merafgiften bruges til at finansiere investeringer i uddannelsessektoren (Folketinget, 2019).

Familieejet og ejerledet virksomheder udgør en stor andel af det danske erhvervsliv. Disse virksomheder befinder sig i vidt forskellige brancher, og findes i alle størrelser.

Det vurderes, at disse virksomheder udgør op mod 70% af virksomhederne i landet (Lange, Ejerledede og familieejede - en ejerform med stor betydning, 2018).

Undersøgelser viser, at ca. 23.000 familieejede virksomheder står overfor et generationsskifte indenfor nærmeste fremtid, og at dette vil påvirke ca. 300.000 arbejdspladser i hele landet (23.000 virksomheder står overfor et generationsskifte, 2015).

Ved et generationsskifte er der i forvejen pres på likviditeten, og virksomhedens resultater grundet de store organisatoriske og ledelsesmæssige forandringer. Ifølge en undersøgelse viser virksomheder nedgang i en række regnskabsmæssige nøgletal, efter et skifte i ejerkredsen (Bennedsen & Nielsen, 2016, s. 55-70). Derfor er det af meget stor betydning, at man kan gennemføre et generationsskifte på den mest optimale måde for hver enkelt virksomhed.

Tager man alt det ovenstående i betragtning, så må det konkluderes, at emnet *”generationsskifte af en familieejet virksomhed”* er interessant, aktuelt og samfundsmæssigt relevant da det har betydning for en masse arbejdspladser i Danmark.

Hvis man ønsker og overdrage virksomheden til den næste generation, er det vigtigt at man kommer i gang med planlægningen, og tilrettelæggelsen på det helt rigtige tidspunkt.

For de fleste virksomheder handler det om at bevare virksomheden, i samme forfatning efter et generationsskifte, som før generationsskiftet. Det betyder at, man gerne vil bevare mest mulig kapital i selskabet. Ambitionen vil i de fleste tilfælde være, at den overtagne virksomhed fortsat kan drives videre og, at denne kan berige sine aktionærer, samt være et aktiv for samfundet ved at skabe vækst i arbejdspladser.

Specialet vil tage afsæt i en fiktiv virksomhed, hvor der skal ske en overdragelse af et selskab, fra et ældre familiemedlem til et yngre.

Overdragelsen skal ske således, at de involveret parter for deres ønsker opfyldt, og overdragelsen sker på den mest optimale måde, med mindst muligt tab af kapital.

3.1 Problemformulering

Som det beskrives i indledningen, så er der sket ændringer i BAL's bestemmelser vedrørende gaveafgiftssatsen, ved et generationsskifte af en erhvervsvirksomhed.

Det betyder, at man går tilbage til reglerne inden afgiftslempelserne, og man igen skal betale en gaveafgift på 15%.

Afhandlingens omdrejningspunkt vil være det fiktive familiejet selskab Fiktiv A/S¹.

Selskabets ejer har i længere tid gået med overvejelser om at, foretage et generationsskifte af sit selskab til sin datter inden for et par år. Selskabets ejer har grundet manglende initiativ og tøv, ikke været effektiv i at forberede generationsskiftet, og han er ærgerlig over at lovgivningen nu er ændret.

Han har besluttet sig for at det er på tide, at begynde og forberede generationsskiftet af selskabet, så det kan gøres på den mest gunstige måde for alle involveret parter.

LB, vil meget gerne overdrage selskabet videre til næste generation, men han er også nødt til at imødekomme sine egne behov.

Selskabet og formuen heri er skabt af LB, og han ingen anden formue end den der besiddes gennem selskabet. For at kunne opretholde sin levestandard, så er LB nødt til at få dækket sit kapitalbehov når han overdrager selskabet.

Formålet med afhandlingen vil derfor være at, finde ud af hvordan far (ejer/overdrager), kan overdrage sit selskab til sin datter (erhverver).

Overdragelsen skal ske således, at den opfylder både farens og datterens krav til generationsskiftet. Derudover vil afhandlingens fokus være på løsninger der minimere tabet af kapital.

Det betyder reelt, at far (overdrager) skal sikre sig selv økonomisk ved overdragelsen af selskabet, ved at få dækket sit kapitalbehov, og at datter (erhverver) for overdraget selskabet uden, at hun skal betale mere for dette end farens kapitalbehov. Derudover er det et krav, at likviditetsbelastningen forbliver så lav som mulig.

Dette undersøges gennem følgende problemformulering.

"Hvordan kan et generationsskifte af F A/S foretages, så både far og datter tilgodeses samtidig med, at man minimere tabet af kapital i virksomheden?"

For at besvare problemstillingen vil jeg gennem afhandlingen afdække følgende spørgsmål:

- Hvad er gældende ret ift. overdragelse af et selskab indenfor familien, med skattemæssig succession, og hvordan påvirker den nye lovgivning selskabet?

¹ Herefter omtalt som F A/S

- Hvordan skal selskabet værdiansættes, når der er tale om overdragelse af unoterede aktier mellem interesseforbundne parter?
- Hvilke omstruktureringsmodeller eksisterer der for at kunne forberede, og udføre generationsskiftet?
- Hvilke finansieringsmuligheder er tilgængelige, ved en familieoverdragelse af et selskab?

Problemstillingen forsøges at besvares gennem en fiktiv case virksomhed.

3.2 Afgrænsning

Afhandlingens omdrejningspunkt kommer til at være generationsskifte af aktie – og anpartsselskaber.

Det primære fokus i afhandlingen vil være, muligheden for at overdrage selskabet med skattemæssig succession, efter ABL § 34. Afhandlingen vil derfor ikke behandle skattemæssige successionsmuligheder for overdragelse af personlige ejede virksomheder efter KSL § 33 C.

Afhandlingen vil fokusere på danske selskaber, og personerne bag selskaberne vil være fuldt skattepligtige til Danmark. Derfor vil opgaven kun fokusere på den relevante danske lovgivning på området.

Afhandlingen afgrænses til at være en overdragelse af et selskab, mellem far og datter (succession til børn), og derfor vil afhandlingen ikke afdække, overdragelse med skattemæssig succession til ægtefæller efter KSL § 26 b eller nære medarbejdere efter ABL § 35.

Da der er tale om 1 ejer af selskabet, så vil afhandlingen også afgrænse sig fra at behandle problemstillinger vedrørende, generationsskifter af selskaber med flere ejere.

Overdragelser af enkeltaktiver afgrænses der også fra da opgaven omhandler overdragelse af aktier.

Generationsskiftet skal foretages i "levende live", og derfor vil regler og lovgivning om generationsskifte ved ejerens død, såsom arv og testamente vil ikke blive gennemgået.

Der afgrænses fra overdragelse af børsnoteret selskaber, og afhandlingen vil udelukkende fokusere på problemstillingen vedrørende overdragelse af et unoteret selskab.

Gennem afhandlingen vil der forsøges at afdække de skatteretslige, og økonomiske konsekvenser af et generationsskifte, og derfor vil de personlige og ledelsesmæssige betragtninger spille en mindre rolle i afhandlingen.

Der er dog medtaget et mindre afsnit omkring de indledende overvejelser af generationsskifte. Dette er gjort da, planlægningen af et generationsskifte kan påvirke udfaldet af generationsskiftet i væsentligt

omfang, og netop derfor er det centralt, at man som virksomhedsejer gør sig de rette overvejelser på det rigtige tidspunkt.

Afhandlingens problemformulering er centreret omkring minimering af likviditetsbelastningen for selskabet, og derfor vil fokus være på de, skattefrie generationsskifte og omstrukturings muligheder F A/S har.

Ifm. Værdiansættelsen af virksomheden, så afgrænses der fra benyttelse af 1982 – Cirkulæret. Ophævelsen af pkt. 17 og 18 betyder, at cirkulæret ikke kan anvendes, ved en værdiansættelse af unoterede aktier og anparter.

I stedet vil værdiansættelsen fastsættes ud fra TSS – Cirkulære 2009- og goodwill - cirkulæret, TSS – Cirkulære 2000-10. Der vil ses bort fra værdiansættelsesvejledningen (E. nr. 238)

Empiriindsamling blev afsluttet d. 26. marts 2020, og derfor er lovændringer, domme eller andet efter denne dato ikke inkluderet i afhandlingen.

Desuden vil der blive taget udgangspunkt i de gældende skatte og afgiftssatser, samt beløbsgrænser der er gældende i 2020.

3.3 Metode

Formålet med afhandlingen er at demonstrere, hvordan et generationsskifte kan foretages ud fra den gældende ret. Dette skal gøres i praksis, på det fiktive selskab (F A/S) der fungere, som omdrejningspunkt for afhandlingen.

Afhandlingen er retsdogmatisk, og bygger på den juridiske metode som redegør for, analysere og fortolker den gældende lovgivning på området. Der opstilles ikke hypoteser, da afhandlingen er bygget op omkring teorien indenfor området.

Afhandlingen vil starte med at beskrive de indledende faser ved et generationsskifte. Dette afsnit er medtaget for at, skildre de udfordringer der kan være i et selskab, op til beslutningen om et endeligt generationsskifte.

Herefter vil afhandlingen beskrive selskabet F A/S nærmere. Her vil der blive redegjort for selskabets finansielle præstationer, og hvordan fremtidsudsigterne er.

Dernæst vil der blive redegjort for de forskellige beskatningsregler, der fremkommer ved eventuelle aktieavancer. Afhængigt af hvordan en aktie er ejet, og hvilken type aktie der er tale om, vil der være forskel på hvordan en aktie avance skal beskattes.

Afhandlingen vil dernæst redegøre for hvordan man værdiansætter et unoteret selskab, der er genstand for en overdragelse mellem interesseforbundne parter. Herunder med særligt fokus på overdragelser imellem personkredsen omfattet af reglerne i BAL § 22, og ABL § 34.

Handelsværdien man kommer frem til, er vigtig, da den i praksis kan og vil blive korrigeret af skattestyrelsen, hvis ikke de mener at den er opgjort korrekt².

Reglerne for skattemæssig succession er yderst relevante for afhandlingen, og vil naturligvis indgå som en del af opgaven. Disse vil tage afsæt i overdragelse af kapitalandele indenfor familien, samt deres konsekvenser for både overdrager og erhverver. Pengetanksreglen vil også blive gennemgået, derudover er der også redegjort for reglerne omkring gaveafgiften samt de finansieringsmuligheder der er for at betale gaveafgiften.

Herefter vil der blive redegjort for hvilke omstrukturingsmuligheder der kan gøres brug af, for at opnå, eller optimere sine muligheder når man foretager et generationsskifte.

Disse omstrukturingsmuligheder skal oftest ses i lyset af en evt. beskatning der kan undgås eller minimeres ved, at selskabet bliver ændret gennem en omstrukturering. Da en stor beskatning kan have en større likviditetspåvirkning på aktionærer og selskabet, spiller omstrukturingsmulighederne en større rolle i denne afhandling.

Afslutningsvis, vil den anvendte teori blive afprøvet i praksis på F A/S gennem forskellige løsningsmodeller, og via dette kan der vurderes hvordan man kan lave generationsskiftet på den bedst mulige måde.

Det vil udmunde sig i en konklusion der skal besvare afhandlingens problemformulering, samt de supplerende spørgsmål.

Afhandlingen afsluttes med et perspektiveringsafsnit, der vil diskutere gældende lovgivning. Derudover vil der gennem perspektiveringen også kommes nærmere ind på den skattepolitiske debat der har været ved at tilbagerulle bo – og gaveafgiftssatsen tilbage til 15%.

3.4 Målgruppe

Som udgangspunkt kan siges, at afhandlingen markere afslutningen på cand.merc.aud. uddannelsen, og derfor kan denne være relevant for medstuderende.

² SKM2010.71.BR – SKM2013.887.BR

Derudover kan afhandlingen også være relevant for kommende års studerende på cand.merc.aud. studiet, samt andre studier der er bygget op omkring regnskab og jura.

Afhandlingen er desuden relevant for de virksomheder, som er i gang med at foretage et generationsskifte, eller overvejer et generationsskifte af et selskab.

Afhandlingen vil kunne give et overblik over den gældende ret, og de seneste ændringer, samt hvordan disse ændringer i praksis påvirker en overdragelse indenfor familien.

3.5 Retskilder og litteratur

For at kunne besvare afhandlingens problemstilling, har jeg anvendt flere forskellige kilder. Jeg har anvendt både primære og sekundære kilder.

De primære kilder udspringer fra den gældende lovgivning, samt den retspraksis der er indenfor området. De sekundære kilder har været bøger, tidsskrifter, videnskabelige rapporter, artikler samt websteder.

Fokus har været på at anvende den nyeste lovgivning, samt kendelser, domme og afgørelser. Men da den nye lovgivning, vedrørende tilbagerulningen af bo – og arveafgiftssatsen til 15 %, endeligt trådte i kraft 01-01-2020, så er der begrænset omfang af praksisbestemmelser, og der har derfor også været anvendt kilder der ligger længere tilbage.

Analyseafsnittene er primært bygget op omkring den gældende lovgivning indenfor området, derfor anses kilderne til disse for at være valide.

Ift. de sekundære kilder har jeg forsøgt at anskue kilden objektivt, og for så vidt muligt forsøgt at finde supplerende kilder der den oprindelige kildes påstand.

4 Planlægning af generationsskiftet

Der findes ikke en bestemt metode for hvordan de indledende overvejelser, og planlægning af generationsskiftet skal igangsættes. Dette varierer fra situation til situation, da ingen virksomheder er identiske.

Oftest vil overvejelserne omkring generationsskiftet initieres af overdrageren. Disse overvejelser kan skyldes flere forskellige faktorer, såsom overdragerens alder, helbred og fysiske tilstand. Disse faktorer kan have betydning for hvordan, og hvornår et generationsskifte indledes, planlægges og eksekveres.

Ovenstående gælder især for de virksomhedsejere, der gerne ville give stafetten videre mens de stadig lever, og har et behov for at se livsværket blive ført videre i sikre hænder.

Som nævnt i indledningen af afsnittet så er der ikke en formel for hvordan man reelt indleder et og planlægger et generationsskifte, men der vil altid være nogle overvejelser man gør sig. Disse overvejelser kunne være hensynet til den, *ældre generation*, *ynge generation*, *virksomheden* samt *beskatningen* (Serup, 2019, s. 22-23)

4.1 Hensynet til familien (Serup, 2019, s. 23-24)

Det ældre familiemedlem har tit, og ofte været stifter og grundlægger af virksomheden. Derudover har vedkommende oftest, været det individ i virksomheden der har haft den mest betydningsfulde rolle ift. virksomhedens retning og vækst.

Derfor kan det være følelsesmæssigt grænseoverskridende, for den ældre generation at overlade sit livsværk i hænderne på andre. Den ældre generation skal også overveje specifikke problemstillinger, som de normalt ikke har været vant til, såsom:

- Hvornår skal man gå på pension?
- Kan man tilrettelægge overdragelsen bedst muligt inden man vil på pension?
- Hvor stort er ens kapitalbehov, som pensionist?
- Kan virksomheden "overleve" den kapital belastning den udsættes for ved et generationsskifte?

Disse overvejelser er alvorlige, og kan ofte medføre at man "skubber" tanken om at foretage generationsskiftet længere ud i horisonten.

Det er vigtigt, at den ældre generation er villig til at slippe kontrollen, og være en aktiv del af at overlade virksomheden i så god forfatning som muligt til den næste generation.

Det yngre familiemedlem vil i de fleste tilfælde, være interesseret i at drive familievirksomheden videre i familiens navn. Der er dog også et økonomisk aspekt man skal tage stilling til, ved overtagelsen af virksomheden.

Tit og ofte ser man, at det yngre familiemedlem allerede inden generationsskiftet, er en del af virksomheden, og har været det i flere år. Gennem sit hverv i virksomheden, har man netop muligheden for at finde ud af, om man reelt ønsker at overtage virksomheden, og om man har kompetencerne til det.

4.2 Hensynet til virksomheden (Serup, 2019, s. 25-28)

Ved en virksomheds overdragelse fra et ældre til et yngre familiemedlem, skal de involveret parter også tage hensyn til, hvordan denne overdragelse påvirker virksomheden.

Reelt set er det virksomheden, som fremadrettet skal forsørge det yngre familiemedlem gennem dennes liv, og det er virksomheden der skal sikre det ældre familiemedlem en pensionstilværelse, som han/hun kan være tilfreds med.

Ved en overdragelse mellem familiemedlemmer kan overdragelsen aftales i familien internt, og derefter kan man få den nødvendige hjælp til at gennemføre generationsskiftet. Men det er vigtigt at kigge på virksomheden med "neutrale" briller. Den vej igennem kan man vurdere virksomhedens styrker, svagheder og fremtidsudsigter for, at kunne vurdere om, virksomheden fortsat vil have et fremtidigt indtjeningsgrundlag.

Man skal planlægge virksomhedens liv efter overdragelsen, og finde ud af hvordan man nedtrapper overdragerens rolle, i takt med at erhververen skal påtage en større rolle i virksomheden.

Man skal have en kritisk tilgang til virksomheden, overdrageren og erhververen. F.eks. kan man finde ud af at ejerens søn/datter ikke er den rette person til at lede virksomheden fremadrettet, og at man i stedet måske skal overveje et salg af virksomheden.

Derfor handler det om, at lave en objektiv analyse af virksomheden, for at kunne finde frem til hvad der ville være bedst for virksomheden på den lange bane.

4.3 Hensynet til generationsskiftebeskatningen (Serup, 2019, s. 28-29)

Reglerne for hvordan beskatningen af generationsskifter påvirker en konkret virksomhed er ikke statiske. Love, regler og praksis kan ændre sig gennem tiden, og derfor kan disse ændringerne påvirke beskatningen ved et generationsskifte.

Timing såvel som planlægning af generationsskiftet, er derfor 2 meget afgørende faktorer for omfanget af beskatningen.

Et velovervejet, planlagt og struktureret generationsskifte kan være afgørende for den finansieringsbyrde der kommer ved en overdragelse. På samme måde kan et generationsskifte ved død, også have kæmpemæssige økonomiske konsekvenser for familien såvel som virksomheden.

Det kan derfor være nødvendigt at vurdere, hvordan reglerne på området kan udvikle sig hen over tiden.

Det bedste eksempel på dette, er da man nedsatte bo – og arveafgiften ved lov nr. 683 af 08/06/2017 (Retsinformation, 2017). Her var intentionen at lave en årlig nedtrapning af afgiften, så den i 2020 var på 5%. Men som vi ved er loven blevet tilbagerullet til de 15%.

I ovenstående situation kan man forestille sig, at der har været virksomheder der har gennemført et generationsskifte inden tilbagerulningen, for at betale en mindre afgift, også selvom det betød at man gennemførte generationsskiftet før tid.

Afgiftssatsen bliver styret af eksterne faktorer, som ligger uden for virksomhedens kontrol. Men med tanke på likviditetsbelastningen så kan generationsskiftet planlægges internt i virksomheden på et tidligt stadie, for at optimere processen mest muligt.

4.4 Delkonklusion

Dette afsnit er medtaget i afhandlingen, for at vise hvor vigtigt det kan være, at lave de indledende generelle overvejelser omkring generationsskiftet.

Der er flere aktører der skal tilgodeses, derudover kan der være eksterne begivenheder der kan påvirke den retning generationsskiftet kan tage.

Under alle omstændigheder er det en stor fordel for familien at planlægge, og forberede et evt. generationsskifte i god tid, så der tages hensyn til alle involveret parter, og at man træffer beslutninger baseret på et gennemarbejdet, og fornuftigt fundament.

5 Familien og F A/S

F A/S, er et familieejet selskab. Det er ledet af grundlægger, og direktør Lars Boel³. I privaten er LB gift med, Solvej Boel⁴, og sammen har de en datter, Mette Boel⁵.

LB har en uddannelse som gulvlægger. Inden opstarten af sin egen virksomhed, var han en del år ansat som både gulvlægger, og gulvsliber i et mindre firma i Københavns området.

I sine spæde år var F A/S, udelukkende centreret omkring gulvlægning og gulvslibning for private. I takt med, at virksomheden voksede, så har man gradvist udvidet sit forretningsområde. I løbet af årene er de blevet, hovedstadens foretrukne gulv underleverandør for de større byggerier rundt om i hele landet.

Dette har naturligvis betydet en øget tilgang af medarbejdere i F A/S, og selskabet har gennem hele sin levetid været en vækstvirksomhed, der har leveret fornuftige og overskudsgivende resultater.

F A/S, har haft en omsætning mellem ca. 64-78 mio. kr. Selskabet har ved udgangen af regnskabsåret 2019, ca. 80 ansatte og en balancesum på 73.820 t.kr.

³ Herefter omtalt som LB

⁴ Herefter omtalt som SB

⁵ Herefter omtalt som MB

Selskabet aflægger derfor regnskab efter årsregnskabslovens regler, for virksomheder i klasse B segmentet. Selskabet blev stiftet som et aktieselskab med en nominel kapital på 500 t.kr.

LB er fyldt 60 år, og har haft et langt arbejdsliv der har sat sine spor, han er efterhånden ved at være udkørt både fysisk og psykisk. Han er så småt begyndt at overveje tanken om livet, efter hans pension.

LB har gennem en periode gjort sig tanker, omkring hvad der skal ske med selskabet, når han ikke sidder for bordenden længere. Det ærgrer ham, at han ikke er kommet i gang med at planlægge generationsskiftet tidligere, så han og selskabet kunne få gavn af de mere lempelige regler der kunne gøres brug af frem til udgangen af 2019.

De nylige lovændringer vedrørende generationsskifte, har sat tankerne i gang hos ham, og han har endeligt besluttet, at der tages stilling til hvad der skal ske med F A/S, når han ikke længere kan styre selskabet.

LB har rådført sig med eksperter indenfor virksomhedshandler, og med sin egen familie for at finde ud hvad der vil være den bedste løsning, for både ham og hans familie.

Han er derefter nået frem til den konklusion, at han fortsat ønsker at F A/S skal kontrolleres af familien. Dette skal ske gennem en overdragelse af selskabet til sin datter MB.

MB, der netop er fyldt 36 år har været ansat i F A/S i snart 15 år, hvoraf de seneste 11 år har været som fuldtidsansat. Hun har en uddannelsesbaggrund som cand.merc.aud. I privaten er MB gift, og har 2 børn. MB's ægtefælle har også været ansat i virksomheden i snart 9 år.

MB's mangeårige ansættelse i F A/S, samt hendes uddannelsesmæssige baggrund, giver LB ro i maven ift. overdragelsen af selskabet til hende. Han ser hende nu mere og mere som hans naturlige arvtager. Han håber på sigt, at hans 2 børnebørn en dag vil drive F A/S videre i deres morfars ånd.

Selskabet er bygget op omkring flere forskellige afdelinger, disse består af:

- Salg
- Indkøb
- Økonomi
- Drift

MB, har qua sin uddannelse haft en naturlig tilknytning til økonomiafdelingen, og hun har de sidste 3 år været den øverste leder i den økonomiafdeling. MB, har gennem noget tid forsøgt at sætte sig mere ind i de andre afdelinger, og deres arbejdsopgaver.

LB, ønsker, at overdragelsen af selskabet skal ske på en sådan måde, at MB ikke lider unødvendig økonomisk overlast, og skal påtage sig en større finansieringsbyrde.

Det skal dertil nævnes, at MB ikke har nogen opsparet formue der kan benyttes til en evt. overdragelse. Overdragelsen skal ske med LB's hjælp, eller fremmedfinansiering.

LB ønsker desuden, at selskabet skal leveres i den bedst mulige forfatning, og derfor er der et fokus på minimering af tabet af kapital.

Derudover skal hustruen og ham selv også sikres, så de har den økonomiske frihed til at opretholde deres levestandard under deres pensionisttilværelse.

I afhandlingen er det forudsat at LB's kapitalbehov ved overdragelsen af selskabet er på 15.00 t.kr. efter skat.

Dette beløb skal forsørge LB, og hans hustru gennem deres pension. Det skal sikre, at de kan opretholde deres nuværende levestandard, og at de ikke økonomiske afhængige af andre end dem selv.

5.1 F A/S resultatopgørelse

Bilag 1 viser resultatopgørelsen for virksomheden gennem de seneste 5 år⁶. Ved en gennemgang af tallene fra resultatopgørelsen kan det konkluderes, at virksomheden gennem de seneste år har leveret positive og overskudsgivende resultater.

Ved at analysere tallene og udlede finansielle nøgle som vist i bilag 4⁷, så kan det konstateres, at på trods af en faldende afkastningsgrad og overskudsgrad, så har virksomheden overordnet set præsteret godt gennem de seneste 5 regnskabsår.

Den stigende omsætning skal ses som en tendens der har fulgt selskabet gennem en længere årrække. F A/S, for hvert år en større andel af det samlede marked, og af denne årsag er de hvert år i stand til at løfte omsætningen.

⁶ Se bilag 1

⁷ Se bilag 4

5.2 F A/S balance

5.2.1 Aktiver:

Bilag 2 og 3 viser balancen. Herunder virksomhedens aktiver gennem de seneste 5 år⁸. Selskabet ejer deres egen bygning. Bygningen består af både kontorlokaler til selskabets administrative medarbejdere, og derudover er der også tilhørende lagerhal samt lokaler til selskabets maskiner og materialer.

Gennem de seneste år har MB besluttet sig for, at investere mere af virksomhedens overskydende likviditet i finansielle værdipapirer såsom aktier og obligationer.

Selskabet har en fornuftig likvidbeholdning, som kan anvendes til akut opstået situationer, og til at kunne opnå evt. rabatter ved kontant køb hos deres kreditorer. Man har lyttet til fagfolk og nedsat likvidbeholdningen en smule gennem investeringer i andet end primær drift.

5.2.2 Passiver:

F A/S blev stiftet med en nominel aktiekapital på 500 t.kr. Selskabet har i mange år ikke udbetalt udbytte til eneaktionæren, LB.

Man har i stedet overført de positive resultater til egenkapitalen, og bygget den op. Selskabets soliditetsgrad er steget af denne grund⁹, det har medført mere tillid fra selskabets kunder, da det viser stabilitet i en ellers usikker branche.

Selskabets gæld består primært af lån fra et realkreditinstitut, banken, og vareleverandører. Derudover indeholder passivposten også den virksomhedens udskudte skat. Selskabets gældsstørrelse er fornuftig, sammenholdt med deres omsætningsaktiver, og det giver en tilfredsstillende likviditetsgrad¹⁰.

5.3 Virksomhedens fremtid

Baseret på virksomhedens realiserede resultater, så kan man være fortrøstningsfuld ift. selskabets økonomiske fremtid.

MB, har qua sin funktion som regnskabschef i selskabet et indgående kendskab til selskabets økonomiske præstationer.

⁸ Se bilag 2 og 3

⁹ Se bilag 4

¹⁰ Se bilag 4

Økonomaifdelingen har været dygtige til at udarbejde budgetter for de næstkommende år, baseret på allerede indgået kontrakter samt en vurdering af deres markedsandel på det samlede marked. Forventningerne til fremtiden er at man kommer til at følge tidligere års vækstrater.

5.4 Delkonklusion

Baseret på selskabets økonomiske præstationer gennem de seneste 5 regnskabsår, kan det konkluderes, at der er tale om stabilt og overskudsgivende selskab.

Ser man dette i lyset af et muligt generationsskifte, så kan det konkluderes, at der vil være tale om en overdragelse af et sundt selskab. Erhververen ville have gode forudsætninger for, at fortsat kunne skabe overskudsgivende resultater.

MB, som skal overtage F A/S, har indgående kendskab til virksomheden gennem længerevarende ansættelse. Lederpositionen i økonomaifdelingen giver hende et unikt indblik virksomhedens forretningsgange og processer. Dette gavner hende når hun en dag sidder på posten, som eneaktionær og direktør for F A/S.

På basis af virksomhedens præstationer, og MB's kvalifikationer så er der et stærkt fundament for at igangsætte generationsskifteprocessen.

LB har fastsat nogle rammer for hvordan generationsskiftet skal foretages. Disse rammer består af, at MB ikke skal lide unødvendig økonomisk overlast ved erhvervelsen af selskabet. Derudover skal der være et minimum tab af kapital ved generationsskiftet. Han ønsker selv at, han ved overdragelsen modtager et provenu på minimum 15.000. t.kr. før skat.

LB's ambition er, at generationsskiftet skal foretages inden for de næste 5 år. På den måde har han rig mulighed for at forberede selskabet, MB og ikke mindst sig selv på de forandringer, et generationsskifte vil medføre.

6 Aktieavancebeskatningsloven

Der har siden 1962 været forskellig regulering der omfatter behandlingen af aktie gevinst eller tab, og disse reguleringer er ikke omfattet af SSL § 5 a.

Med virkning fra 1981, blev der gennemført en særlig lov, der behandler beskatningsreglerne ved afståelse af aktier. Denne lov kaldes aktieavancebeskatningsloven (ABL).

ABL er gennem årene blevet ændret mange gange. Hensigten har været at loven skal gøres mere simpel og gennemsigtig (Michaelsen, et al., 2017, s. 588-589).

Når der foretages et generationsskifte, så er det relevant at iagttage bestemmelserne i ABL. Disse bestemmelser er relevante, da afhændelsen af aktier vil medføre enten en aktie gevinst, eller et tab. Reglerne og grænserne for beskatning, og anvendelse af tab til senere fremførsel, kan ændre sig med tiden og derfor er der behov for løbende at holde sig opdateret på området.

Skattesatserne for aktieindkomst er i 2020, på hhv. 27 og 42%. De første 55.300 kr. i aktieindkomst beskattes med 27%, og alt derofter beskattes med 42% (SKAT, 2020).

Beskatningsreglerne kan ændre sig, alt afhængigt af om der er tale om beskatning af en fysisk person eller en juridisk person.

Beskatningen af en evt. gevinst kan opgøres efter *lagerprincippet*, eller *realisationsprincippet*.

Når man benytter sig af lagerprincippet, så vil gevinst og tab opgøres i hvert indkomst år, og dette gøres uagtet om aktierne er solgt eller ej. Hvis der er en værdistigning, så vil man derefter blive beskattet af denne. Beskatning opgøres efter FIFO – princippet, jf. ABL § 5.

Ved benyttelse af realisationsprincippet, så opgøres avancen eller tab på aktierne, i det indkomstår de bliver realiseret i. Beskatningen vil i dette tilfælde kun falde en gang. Beløbsmæssigt vil der ingen forskel være, men likviditetspåvirkningen er forskellig (Krarup, 2018, s. 82-90).

Afsnittet skal redegøre for de forskellige regler der gør sig gældende på området.

6.1 Aktieavance beskatning for fysiske personer

Som nævnt tidligere, så er der forskel på bestemmelserne i ABL afhængigt af om der er tale om en fysisk, eller juridisk person. Fortjeneste på aktier skal medregnes til skattepligtige indkomst, jf. ABL § 12, stk.1, som aktieindkomst jf. PSL § 4 a, stk.1, nr.4.

For fysiske personer skal fortjeneste og tab opgøres efter realisationsprincippet, jf. ABL § 23, stk.1.

Fortjeneste og tab, skal opgøres som forskellen mellem anskaffelsessummen, og afståelsessummen. Ved benyttelse af realisationsprincippet, så benyttes gennemsnitmetoden til at opgøre anskaffelsessummen, jf. ABL §§ 24, stk.1, 26, stk. 2 (Krarup, 2018, s. 82).

Ved opgørelsen af gevinst på aktier erhvervet før d. 19. maj 1993, kan der opnås et ejertidsnedslag efter ABL § 47, stk.1. Det er dog betinget af at man var hovedaktionær, og rådede over minimum 25% af kapitalen eller havde mere end 50% af stemmerne.

Ejertidsnedslaget beregnes som 1% for hvert hele år ejer år til og med 1998. Der kan maksimalt opnås ejertidsnedslag på 25%, jf. ABL § 47, stk.3.

En fortjeneste på 55.300 vil blive beskattet med 27%, og alt derover vil blive beskattet med 42%. Hvis der er tale om en person der er gift, så kan der gøres brug af den dobbelte bundgrænse. Det betyder reelt, at man kan have en aktieavance på 110.600, til en beskatning sats på 27% (SKAT, 2020).

Hvis aktieindkomsten er negativ, så skal der opgøres et tab. Behandlingen af fradraget på tabet afhænger af om der er tale om noterede, eller unoterede aktier. Tab ved afståelse af unoteret aktier, kan fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, jf. ABL § 13, stk.1. Tabet fradrages i aktieindkomsten jf. PSL § 4 a, stk.1, nr.4.

Er aktieindkomsten negativ, så beregnes der en negativ skat med samme procentsatser, som hvis aktieindkomsten havde været positiv, jf. PSL § 8 a, stk. 5. Er der et resterende beløb kan dette overføres som fradrag til ægtefællens for de efterfølgende indkomstår, jf. PSL § 8 a, stk. 6 (Michaelsen, et al., 2017, s. 592).

Ved tab på noteret aktier, er der tale om et kildeartsbegrænset tab. Det betyder, at tabet kun kan fradrages i evt. fremtidige gevinster på noteret aktier. Gevinster omfatter aktieavancer, men også udbytter.

Tabet kan også fradrages i ægtefællens positive aktieindkomst på noteret aktier, eller fremføres til næste indkomstår, jf. ABL § 13 A, stk.1 og 2. Hvis den skattepligtige er gift, så kan man overføre fradragsretten af tabet til sin ægtefælle. Det gælder kun for den positive aktieindkomst for noteret aktier, jf. ABL § 13 A, stk.3.

6.2 Aktieavancebeskatning for juridiske personer(selskaber)

Ved opgørelse af aktieavance for selskaber, så skal der skelnes mellem forskellige typer af aktier. Aktierne kan være, porteføljeaktier, datter – og koncernselskabsaktier, egne aktier og næringsaktier.

6.2.1 Porteføljeaktier

Porteføljeaktier kan være skattepligtige og skattefrie. Det afhænger af om aktierne er optaget på et reguleret marked eller ej.

De skattefrie porteføljeaktier er de aktier, der ikke er optaget til handel på et reguleret marked, eller en multilateral handelsfacilitet.

Aktierne ejes af et selskab, der ejer mindre end 10% af aktiekapitalen i porteføljeselskabet, jf. ABL § 4 C (Michaelsen, et al., 2017, s. 865). De skattefri porteføljeaktier opgøres efter gennemsnitmetoden, jf. ABL § 24, stk.1, og der er ingen fradragsret ved tab.

Avancerne er skattefrie, men evt. udbytter vil blive beskattet med 70% af skattesatsen, som i 2020 er 22%.

Det giver en samlet beskatning på 15,4% for udbytter, jf. SEL § 13, stk.2.

De skattepligtige porteføljeaktier er aktier der er optaget på et reguleret, eller en multilateral handelsfacilitet.

Avancer på disse aktier er skattepligtige efter ABL § 9, stk.1. Tab på aktierne er omfattet af ABL § 9, stk.2.

Der hvor lagerprincippet benyttes efter ABL § 23, stk.5, kan der fradrages i den skattepligtige indkomst. Ved benyttelse af lagerbeskatning så anvendes FIFO – princippet. De først købte aktier er dem der afhændes først.

Hvis der anvendes realisationsprincippet efter ABL § 23, stk.6, så kan der i stedet fradrages i indkomstårets realiseret positive aktieindkomster. Ved realisationsbeskatning så benyttes gennemsnitsmetoden.

Udbytter er skattepligtige efter SEL § 13, stk.1, og skattesatsen er 22% i indkomståret 2020.

6.2.2 Datterselskabsaktier

Datterselskabsaktier er defineret nærmere i ABL § 4 A, stk.1. Ved datterselskabsaktier er der tale om aktier, som ejes af et selskab, der som minimum ejer 10% af aktiekapitalen i datterselskabet.

Det er en betingelse, at datterselskabet er omfattet af SEL § 1. Gevinst og tab ved afståelse af datterselskabsaktier medregnes ikke i den skattepligtiges indkomst, jf. § 8, stk.1.

Udbyttebetaling fra en datterselskabsaktie er også skattefri efter SEL § 13, stk.2 (Pedersen , Kerzel, Ferniss, & Eriksen, 2018, s. 359-359).

6.2.3 Koncernselskabsaktier

Koncernselskabsaktier er defineret i ABL § 4 B, stk.1. Herved forstås aktier hvor ejeren, og det selskab hvori der ejes aktier er sambeskattede efter SEL § 31, stk.1, eller kan sambeskattes efter SEL § 31 A, stk.1. Ved sambeskatning, så udgør moderselskabet sammen med datterselskabet en koncern.

Det væsentlige når man skal vurdere om der tale om en koncernselskabsaktie, er definition i SEL § 31 C omkring bestemmende indflydelse. Bestemmende indflydelse indtræder, som udgangspunkt når der opnås direkte, eller indirekte stemmekontrol over halvdelen af stemmerettighederne i selskabet, jf. § 31 C, stk.3. Datterselskabet skal have samme indkomstår som moderselskabet, jf. SEL § 10, stk.5.

Sambeskatningsindkomsten opgøres, som summen af den skattepligtige indkomst for hvert enkelt selskab omfattet sambeskatningen. Den opgøres på grundlag af skattelovgivningens almindelige regler for

opgørelse af selskabsindkomsten, med de specifikke undtagelser, der gælder for sambeskattede selskaber jf. SEL § 31, stk.2.

Den fulde indkomst indgår i sambeskatningsindkomsten uanset ejerandel af datterselskabet.

Sambeskatningen indebærer bl.a., at underskuddet i et koncernselskab kan overføres til modregning i et andet koncernselskab. Tidligere års underskud skal anvendes først, og fradraget i overskudsgivende selskaber foretages forholdsmæssigt. Regler omkring underskudsbegrænsninger findes i SEL § 12.

Gevinst og tab, medregnes ikke i den skattepligtiges indkomst, når det vedrører datterselskabsaktier, jf. ABL § 8, stk.1. Udbytter beskattes heller ikke efter SEL § 13, stk.2, ved udbyttebetaling af koncernselskabsaktier (Pedersen, Kerzel, Ferniss, & Eriksen, 2018, s. 359).

6.2.4 *Egne aktier*

Gevinst og tab på egne aktier medregnes ikke ved opgørelsen af den skattepligtiges indkomst, ABL § 10.

6.2.5 *Næringsaktier*

Hvis et selskab eller fysisk person driver næring med køb og salg af aktier, medregnes gevinst og tab ved afståelse af aktier i den skattepligtiges indkomst, ABL § 17.

6.3 *Delkonklusion*

I det ovenstående afsnit er det forsøgt at, belyse de forskellige beskatningsregler for aktieavancer og udbytter. Det kan konkluderes, at der er forskel på beskatningen, afhængigt af om der er tale om en fysisk person eller en juridisk person.

For de fysiske personer gælder, at der ved en positiv aktie indkomst vil være en beskatning på 42%. Dog kun 27% for beløb op til bundgrænse på 55.300.

Hvis man er gift, kan man gøre brug af ægtefællens uudnyttet aktieindkomst til en lavere beskatning på 27%. Det medfører at man reelt set kan have 110.600 i positiv aktieindkomst til en beskatning på 27%.

Der er mulighed for at få et ejertidsnedslag med 1% pr. år, frem til 1998.

For afhandlingen gælder, at ejeren af selskabet (LB), er gift og har ejet selskabet siden 1989. Derfor vil han kunne benytte sig af et ejertidsnedslag på 9%.

For de juridiske personer er beskatningskategorierne, yderligere delt op i noteret og unoteret aktier. Beskatningsreglerne afhænger af ejerandelen af aktierne. Hvis man er i kategorien af datterselskabsaktier, eller koncernselskabsaktier så er avancer og udbytter skattefrie.

For de noteret aktier med under 10% ejerskab, så er der beskatning på både aktieavancer efter ABL § 9, og på udbytter efter SEL § 13, stk.1.

For de unoteret aktier med under 10% ejerskab, så er aktieavancer skattefrie, udbytter beskattes med 70% af skattesatsen, efter SEL § 13, stk.1. pkt.2.

Beskatningsreglerne er relevante, da selskabet F A/S, er direkte ejet af ejeren, LB. Det betyder at der ved en overdragelse af selskabet vil ske beskatning direkte hos ham som fysisk person.

7 Værdiansættelse af F A/S

7.1 Generelt

Skatteretten har det udgangspunkt at, en overdragelse af enhver art skal ske til den aktuelle markedsværdi.

Når der er tale om 2 uafhængige parter, så vil deres aftale anses som værende et udtryk for den gældende markedsværdi for den overdragne genstand.

Det skyldes at køber på sin side vil betale mindst muligt, og sælger på sin side vil sælge så dyrt som muligt. Det antager skattestyrelsen, også er gældende når der foretages generationsskifte til medarbejdere, og mellem søskende^{11, 12}.

Når der derimod er tale om generationsskifte mellem interesseforbundne parter, vil værdiansættelsen anses for at være mere tilbøjelig til at undergå skattemyndighedernes prøvelse (Serup, 2019, s. 240-241).

I praksis ses det at skattestyrelsen, vil tilsidesætte parternes værdiansættelse ved overdragelser mellem interesse forbundne parter, hvis ikke de svarer til den reelle handelsværdi.

Problemstillingen der opstår for generationsskiftets parter og skattestyrelsen er, at finde en tilnærmet handelsværdi. Når der er tale om personligt ejet virksomhed eller et unoteret selskab, så findes der i de fleste tilfælde ikke en sammenlignelig handelsværdi som man kan anvende som målestok.

For at kunne behandle denne problemstilling har skattestyrelsen, udstukket nogle retningslinjer. Disse retningslinjer kommer i form af en række værdiansættelsesprincipper, som alle har det tilfælles, at de ikke gennemført på lovgivningsniveau. De optræder derimod i form af cirkulærer og vejledninger fra skattemyndighederne.

¹¹ Skatteministeriets svar til skatteudvalget – Lovforslag L194/2002

¹² SKM2007.921.SR – SKM2008.59.SR

Twister opstået mellem skattemyndighederne, og de involveret parter i et generationsskifte, der relaterer sig til en værdiansættelse, vil blive afgjort af domstolene. Hvis der ved værdiansættelsen er gjort brug af disse cirkulærer, og vejledninger fra skattemyndighederne, så er det skattestyrelsen, der skal løfte bevisbyrden for, at værdiansættelsen skal korrigeres.

Gennem en længere årrække, har værdiansættelsen mellem interesseforbundne parter været baseret på værdiansættelsescirkulæret fra 1982¹³. Cirkulæret kunne anvendes både ved værdiansættelse ved dødsboer, og ved gaveafgiftsberegning.

For generationsskifter i levende live, fandt cirkulæret anvendelse på den personkreds der var omfattet af BAL § 22, og dermed var generationsskifter mellem forældre og børn omfattet af dette cirkulære.

Fra og med d. 5.februar blev pkt. 17 og 18, ophævet i 1982 cirkulæret. Dette betød at formueskattekursen, ikke længere kunne bruges når unoterede aktier skulle værdiansættes, ifm. overdragelse indenfor familiekredsen.

Ophævelsen af reglerne skete på baggrund af, at værdien af selskaber blev lavere når man brugte formueskattekursen, og derfor blev beskattningen mildere når der var tale om overdragelser indenfor familiekredsen.

1982 cirkulæret benyttes nu derfor kun, når der er tale om overdragelser mellem den fastsatte personkreds (læs BAL § 22), og når overdragelsen alene vedrører fast ejendom. Ved overdragelser mellem forældre og børn/børnebørn samt samlever, hvori der også indgår en gave, der anvendes 1982-Cirkulæret udelukkende når der er tale om overdragelse af fast ejendom*.

I stedet skal man nu anvende 2000 – Cirkulærene, når der skal ske værdiansættelse af unoterede aktier og anparter mellem interesseforbundne parter. Disse cirkulære tager udgangspunkt i selskabets indre værdi med tillæg af goodwill.

SKAT udsendte en ny vejledning pr. 21.august 2009¹⁴, denne vejledning kan anvendes når der sker overdragelser mellem interesseforbundne parter. Vejledningen kan også bruges på koncerninterne transaktioner der er omfattet af LL §§ 2, og af uafhængige personer der ikke har modsatrettet interesser (Olesen, 2017, s. 19). Disse personer kunne udover de oplyst i LL § 2, stk. 1, være andre nærtstående parter, f.eks. søskende.

¹³ Cirkulære nr. 185 af 17.november 1982

¹⁴ Ny vejledning af 15.januar 2013, E nr. 238 – vejledningen transfer pricing: kontrollerede transaktioner, værdiansættelse.

Interesseforbundne parter er underlagt reglerne omkring armslængde-princippet, jf. LL § 2, og det betyder, at transaktioner foretaget mellem disse parter skal ske på markedsmæssige vilkår, og skal kunne opgøres som en transaktion mellem uafhængige parter.

Hvis der er tale om koncerninterne handler, hvor principperne i LL § 2 skal overvejes, så skal det vurderes om der skal anvendes 2000-Cirkulærerne eller transfer-pricing vejledningen som nævnt ovenfor.

Der kan godt være sammenfald imellem overdragelser der er omfattet af 2000- Cirkulærerne og transfer pricing vejledningen, og det kan medføre en usikkerhed om værdiansættelsen vil blive godkendt fra skattemyndighederne.

For at undgå en senere korrektion fra SKAT, så kan man søge et bindende svar fra skattemyndighederne. Hvis der i dette svar ikke korrigeres, og værdien bliver bekræftet så er dette bindende for SKAT, og der vil ikke kunne foretages en efterfølgende korrektion (Olesen, 2017, s. 18-24).

I afhandlingen er der grundet generationsskiftets natur, taget udgangspunkt i en værdiansættelse efter 2000- cirkulærerne, og disse vil blive belyst i de efterfølgende afsnit.

7.2 Værdiansættelse af goodwill efter 2000-10 – Cirkulæret ¹⁵

Goodwill, og andre immaterielle aktiver skal værdiansættes efter TSS – Cirkulære 2000-10, også kendt som goodwill-cirkulæret.

Goodwill, der handles mellem interesseforbundne parter, værdiansættes efter et skøn over handelsværdien under hensyntagen til de konkret foreliggende omstændigheder.

I de situationer hvor der ikke ligger fastsatte retningslinjer, eller kutymer for hvordan goodwill skal værdiansættes, der anvendes beregningsmodellen som er angivet i 2000-10 cirkulæret.

Beregningsmodellen skal anses, som en standardiseret metode til beregning af goodwill. Der kan være tilfælde, hvor omstændighederne i den konkrete situation gør beregningsmodellen mindre anvendelige. I de tilfælde vil man skulle korrigere værdiansættelsen, så den svarer til den pris, som en uafhængig tredjemand ville betale for goodwillen i det pågældende selskab.

Når man bruger beregningsmodellen, så skal det vurderes om resultatet baseret på beregningsmodellen giver et realistisk billede af værdiansættelsen af goodwill, og om der foreligger omstændigheder der kan

¹⁵ TSS – Cirkulærer 2000-10 Vejledende anvisning om værdiansættelse af goodwill

påvirke denne værdiansættelse. Her skal der særligt tages højde for den reelle værdi som goodwillen sælges til.

Grundlaget for beregningen, er de regnskabsmæssige resultater før skat for de seneste 3 regnskabsår, opgjort efter reglerne i årsregnskabsloven. Hvis virksomheden ikke udarbejder sit regnskab efter årsregnskabsloven, så skal der i stedet tages afsæt i virksomhedens skattepligtige indkomst for de seneste 3 indkomst år.

En virksomhed der ikke udarbejder et årsregnskab efter reglerne i årsregnskabsloven, kan også vælge at opgøre et regnskabsmæssigt resultat for de 3 seneste indkomstår, og anvende disse som udgangspunkt for beregningen. Hvis denne metode vælges, så kan det være nødvendigt at opgøre de regnskabsmæssige resultater flere år inden overdragelsen, for at opgøre om de regnskabsmæssige afskrivninger er opgjort korrekt.

Hvis man bruger reglerne i årsregnskabsloven, så tages der udgangspunkt i de regnskabsmæssige resultater før skat, men man skal korrigere for følgende poster:

- Ikke udgiftsført løn eller vederlag til eventuel medarbejdende ægtefælle (-)
- Finansielle indtægter (-)
- Finansielle udgifter (+)
- Eventuelle ekstraordinære poster i henhold til årsregnskabsloven (+/-)
- Afskrivninger på tilkøbt goodwill (+)

Det korrigerede resultat fra tredjesidste regnskabsår ganges med 1, det korrigerede resultat fra andet sidste regnskabsår år ganges med 2 og det korrigerede resultat sidste regnskabsår ganges med 3. Herefter divideres med 6, og på den måde fremkommer en vægtet gennemsnitsindtjening.

Hvis der har været en konstant resultatmæssig udvikling i selskabet, inden for de seneste 3 regnskabsår der danner fundamentet for beregningen, så beregnes et tillæg/fradrag for udviklingstendensen. Beregningen tager udgangspunkt i den resultatmæssige udvikling i selskabet fra det tredjesidste år indtil det sidste år inden overdragelsen. Som udtryk for gennemsnittet af den udvikling der er sket i de 2 udviklings perioder så divideres den samlede udvikling med 2. Det beregnet tillæg skal derefter enten tillægges eller fratrækkes den vægtede gennemsnitsindtjening.

Ved overdragelse af et selskab, foretages der almindeligvis ikke fradrag for driftsherreløn. Det skyldes, at alle ansatte i selskabet formodes at have fået deres løn, for deres arbejdsydelse. Dette gælder også hvis selskabets aktionærer skulle være ansatte i selskabet.

Efterfølgende fratrækkes en forrentning af samtlige aktiver i virksomhedens seneste balance inden overdragelsen, bortset fra de aktiver der ikke vedrører driften, som f.eks. obligationer og pantebreve, samt den bogførte værdi af tilkøbt goodwill.

Forrentningsprocenten fastsættes ud fra kapitalafkastsatsen, der er gældende på tidspunktet af overdragelsen, jf. virksomhedsskattelovens § 9. Denne tillægges med 3%. Kapitalafkastsatsen er for 2020 ikke fastlagt endnu, derfor tages der udgangspunkt i satsen for 2019, den er på 0% (skatteministeriet, 2020). Den samlede forrentningssats for de driftsfremmende aktiver er derfor på 3%.

Derudover skal der anvendes en kapitaliseringsfaktor. Den udtrykker forholdet mellem det årlige afkast som en forrentningsprocent, og den forventede levetid på goodwillen. Her skal der vurderes hvor mange år man kan forvente at få et afkast på den erhvervede goodwill.

Forrentningsprocentsatsen fastsættes efter den gældende kapitalafkastsats på overdragelsestidspunktet, jf. virksomhedsskattelovens § 9, med tillæg af 8%. Det følger af ovenstående, at kapitalafkastsatsen ikke er fastlagt i 2020, derfor anvendes satserne for 2019. Denne er på 0%, og derfor fastsættes forrentningen på i alt 8%.

Levetiden for goodwill kan være meget varierende, og derfor skal kapitaliseringsfaktoren vurderes i den konkrete situation. Der er flere faktorer der spiller ind, når levetiden for goodwill skal ansættes, og de vigtigste blandt disse faktorer består bl.a.:

- Type og kompleksiteten af virksomhedens produkter eller tjenesteydelser

For selskaber der leverer helt unikke produkter, eller tjenesteydelser så tales der for en høj levetid på goodwill. Det omvendte gælder for produkter, eller tjenesteydelser der er standardiserede. Hvis selskabet har en stor know-how, eller anses for at være et varemærke indenfor deres forretningsområde, så kan dette også tale for en højere levetid på goodwillen.

I afhandlingen tages der afsæt i en levetid for goodwillen på 7 år. Dette gøres baseret på selskabets voksende markedsandele samt deres erfaring. Som underleverandører af gulve til de helt store byggeprojekter rundt om i landet, så adskiller de sig fra mange små konkurrenter ved at have ressourcerne og den økonomiske kapacitet til at kunne påtage sig større opgaver end disse.

Ved opgørelsen af goodwill for selskabet F A/S, anvendes følgende formel:

$$\sum_{t=1}^n \frac{(1 - \frac{t-1}{n}) + (\frac{n-1}{n})}{2} * (1+r)^{-t}$$

Goodwillens levetid er på 7 år, derfor er $n=7$

Forrentningsprocenten er 8%, derfor er $r=8\%$

Ved indsættelse i formlen fås følgende kapitaliseringsfaktor

$$\sum_{t=1}^7 \frac{(1 - \frac{t-1}{7}) + (\frac{7-1}{7})}{2} * (1 + 8\%)^{-t} = 2,83$$

Baseret på denne kapitaliseringsfaktor kan værdiansættelsen af selskabets goodwill udregnes, som anvist i bilag 6¹⁶. Goodwillen i selskabet F A/S er værdiansat til at være 12.560 t.kr.

7.3 Værdiansættelse af unoteret aktier efter 2000-9 - Cirkulæret ¹⁷

Cirkulæret blev offentliggjort den 28. februar 2000, og trådte endelig i kraft den 14. april 2000. Cirkulæret skal anvendes på værdiansættelser af unoterede aktier og anparter. Cirkulæret finder anvendelse på overdragelser mellem interesseforbundne parter, hvor overdragelsen ikke er omfattet af cirkulære nr. 185 af 17. november 1982.

Problemet med værdiansættelser af unoterede aktier er ofte, at man ikke kender handelsværdien af disse, som følge af at de ikke tidligere har været omsat. Dette kompliceres yderligere, når der sker overdragelse mellem interesseforbundne parter, da den reelle markedsværdi der normalt ville fremkomme i en handel med 2 uafhængige parter kan udeblive, som følge af et interessefællesskab.

Når man ikke kender handelsværdien af de unoterede aktier eller anparter, så kan man tage udgangspunkt i den vejledende hjælperegulering i cirkulæret.

Man fastsætter som udgangspunkt aktiernes værdi, som summen af værdierne af de enkelte aktivposter i selskabet, med fradrag for de respektive gældsposter i selskabet. Den opgjorte værdi tillægges værdien af goodwill. Hjælpereglen opgøres derved af et substansprincip.

Opgørelsen foretages som tidligere nævnt på baggrund af selskabets indre værdi ifølge seneste aflagte årsregnskab. Følgende regnskabsposter korrigeres således:

- **Fast ejendom**

- *Den regnskabsmæssige post for ejendomme erstattes med den seneste kendte offentlige ejendomsvurdering. Eventuelle ombygningsudgifter medtages såfremt disse ikke er en del af ejendomsvurderingen. Udenlandske ejendomme medtages til den bogførte værdi.*

¹⁶ Se bilag 6 – Goodwill beregnet for de seneste 3 regnskabsår

¹⁷ TSS – Cirkulære 2000-9 Værdiansættelse af aktier og anparter

- *F A/S har ingen ejendomme i udlandet derfor er der intet at medtage derfra. Selskabet ejer en domicilejendom i Danmark, ejendomsvurderingen på denne er foretaget i slutningen af regnskabsåret 2019 (11.12.2019). Værdien er i alt 31.140 t.kr.*
- **Associerede selskaber**
 - *Beholdninger af unoterede aktier / anparter i associerede selskaber og tilknyttede virksomheder medtages til værdien opgjort efter hjælpereglen, når handelsværdien i øvrig er ukendt*
 - *Begreberne associerede selskaber og tilknyttede virksomheder defineres i overensstemmelse med lov om visse selskabers aflæggelse af årsregnskab mv.*
- **Goodwill og andre immaterielle aktiver**
 - *Vedrørende fastsættelse af goodwill henvises til TSS – Cirkulære 2000-10*
 - *Denne er opgjort i ovenstående afsnit, og der henvises desuden til bilag 6, for at se beregningen af værdiansættelsen. Goodwillen kan pr. 31.12.2019 opgøres til at være 12.607 t.kr.*
- **Udskudt skat**
 - *Beregnet udskudt skat (netto) medtages og reguleres under hensyntagen til ovennævnte korrektioner. Negativ udskudt skat kan medtages, dog kun til en værdi under pari.*
- **Andre forhold**
 - *En eventuel bogført værdi af egne medtages ikke i beregningen af den indre værdi. Ved beregningen af kursen reduceres den nominelle aktiekapital med den andel, som de egne aktier repræsenterer.*

Der kan ske en fravigelse af det resultat der findes ved hjælp af hjælpereglen. Fravigelsen kan ske i helhed eller for de enkelte poster, når det anses for relevant og væsentligt.

Skattestyrelsen skal pr. 1.juli 2017 godtgøre, at en beregning efter TSS-Cirkulærerne 2000-9 og 2000-10 ikke giver et retvisende billede af handelsværdien (Skatteforvaltningen, 2020).

En af de store tvister mellem selskaberne, og skattemyndighederne i praksis har været cirkulærernes manglende behandling af virksomhederne fremtidige forventet indtjening.

I afhandlingen kan det dog konstateres, at den fiktive case virksomhed F A/S, har skabt stabilt stigende resultater, og derfor anses deres indtjening i fremtiden også for at følge den samme stabile kurve.

F A/S har foruden den opgjorte goodwill ingen væsentlige immaterielle aktiver, og derfor må det antages at 2000-9 – cirkulæret godt kan anvendes til at opgøre handelsværdien for selskabet.

De unoterede kapitalandele i selskabet F A/S kan værdiansættes baseret på anvisningerne i 2000-9 cirkulæret. Der tages udgangspunkt selskabets egenkapital der er opgjort det seneste aflagte årsregnskab, denne skal korrigeres som anvist ovenfor. Den handelsmæssige værdi er opgjort til at være 67.677 t. kr. Beregningerne fremgår af bilag 7¹⁸.

7.4 Delkonklusion

Overdragelsen af kapitalandelene ifm. Generationsskiftet, sker mellem interesseforbundne parter der kan have interessefællesskab. Det kan påvirke fastsættelsen af handelsværdien i selskabet F A/S.

Udgangspunktet i handel mellem uafhængige personer med modsatrettet interesser er, at fastsættelsen af handelsværdien af kapitalandele vil være korrekt, grundet parternes interesse for at få den bedst mulige handel hver især.

Efter reglerne i LL § 2, så skal en handel mellem interesseforbundne parter ske efter armslængde-princippet, og derfor skal handelsværdien fastsættes efter den værdi der ville fremkomme ved et salg til en uafhængig tredjepart.

Inden 5.februar 2015, så anvendte man "skattekursen" når man skulle lave en værdiansættelse af unoterede aktier og anparter. Den daværende regering valgte at sløjfe pkt. 17 og 18 i 1982-cirkulæret, grundet den lave værdiansættelse der fremkom, når man benyttede sig af skattekursen.

Den fremkomne værdi anså man ikke, som et reelt udtryk for den egentlige handelsværdi af de unoterede aktier og anparter. Derfor var det ikke længere muligt at anvende 1982-Cirkulæret til, at finde handelsværdien.

I stedet blev der fra skattemyndighederne lagt op til, at man skulle anvende 2000 – cirkulærene når det drejede sig om virksomheder med begrænset immaterielle aktiver. Denne løsning er skattemyndighederne dog heller ikke helt tilfredse med, da man mener at den handelsværdi man finder frem til, er et udtryk for selskabet historiske resultater.

Handelsværdien indeholder begrænset fremtidige overvejelser, og derfor står man tilbage med en handelsværdi, hvori der forventes at man skaber de samme resultater fremadrettet, som man har gjort historisk. Der kan være tale om fastholdelse af nogle meget høje vækst og afkasts rater, og derfor mener skattemyndighederne at 2000-cirkulærene har nogle væsentlige begrænsninger.

¹⁸ Se bilag 7

Skattemyndighederne har i 2009 som følge af ovenstående problemstilling udsendt værdiansættelsesvejledningen.

Denne vejledning er tiltænkt at være en, praktisk anvendelig metode man kan benytte sig af. Vejledningen giver muligheden for at benytte forskellige metoder til at opgøre handelsværdien. Den ene af disse metoder er den indkomstbaseret metode (SKAT, 2019).

Efter den indkomstbaseret metode der fastsætter man handelsværdien, baseret på den fremtidige indkomst. DCF-modellen er en af metoderne der benævnes i vejledningen som en indkomstbaseret metode. Værdien af virksomheden vil blive opgjort som den tilbagediskonteret værdi af de fremtidige frie pengestrømme.

I afhandlingen vil der tages afsæt i den handelsværdi der fundet via 2000-cirkulærerne. Dette begrundes i, at der er tale om et mindre selskab, med stabil indtjening og vækst gennem hele deres livstid, samt det faktum, at selskabet foruden deres opgjorte goodwill har meget begrænset immaterielle aktiver. Baseret på disse faktorer så anses det forsvarligt at værdiansætte efter 2000-cirkulærerne.

Handelsværdien efter 2000-9 og 2000-10 cirkulæret er opgjort til i alt 67.677 t. kr., og dette beløb vil i afhandlingen fremstå som selskabet F A/S handelsværdi.

Hvis skattemyndighederne anser handelsværdien for at være for høj eller lav, så har de som nævnt tidligere mulighed for at korrigere denne.

Det er erhverver og overdrager der har ansvaret for at oplyse den fastsatte handelsværdi til skattemyndighederne. Derefter har skattemyndighederne 6 måneder til at korrigere denne værdiansættelse. Betingelsen for, at der kan laves en korrektion af skattemyndighederne er, at vilkårene og værdiansættelsen af handelsværdien afspejler det interesseforbundne forhold mellem erhverver og overdrager.

Der kan søges om bindende svar fra skattemyndighederne inden overdragelsen, og hvis ikke myndighederne korrigere den fastsatte handelsværdi, så er denne bindende og efterfølgende vil skattemyndighederne ikke kunne lave en korrektion af den.

8 Overdragelse af aktier med skattemæssig succession

8.1 Generelt

Som nævnt i afgrænsningen, så vil afhandlingen behandle emnet omkring overdragelse af kapitalandele med skattemæssig succession til sine børn.

Almindeligvis vil en aktieoverdragelse medføre en beskatning hos overdrageren, hvis der realiseres en aktieavance.

Gennem hjemlen i ABL § 34 er det muligt, at erhververen succederer i overdragerens skattemæssige stilling. Det betyder, at skatten udskydes til det tidspunkt hvor erhververen afhænder sine kapitalandele i det overtagne selskab.

Bestemmelsen i ABL, trådte oprindeligt i kraft gennem lov nr. 763 af 14. december 1988 (L51 88-89), og den bygger på de samme principper som KSL § 33 C (Olesen, 2017, s. 73). Formålet med lovbestemmelsen i ABL § 34 er, at give virksomheder der drives i selskabsform, mulighed for overdragelse til familiekredsen uden, at der er skattemæssige forhold der blokerer for dette.

8.2 Personkredsen

Personer der kan overdrage aktier med succession, jf. ABL § 34, er de samme personer som er omfattet KSL § 33 C. Det betyder at der efter ABL § 34, stk.1, nr. 1. kan overdrages til:

- Børn
- Børnebørn
- Søsken
- Søskenes børn
- Adoptivbørn
- Stedbørn
- Samlever

Succession mellem ægtefæller er ikke omfattet af ABL § 34. Overdragelsen af aktier mellem ægtefæller er behandlet i KSL § 26 B, dette sker gennem tvungen succession. Overdragelse med succession af virksomhed til nære medarbejdere, behandles i ABL § 35.

Samlever defineres i KSL 33 C, som værende personer som på overdragelsestidspunktet opfylder betingelserne i BAL § 22, stk. 1, *litra d*.

Betingelserne i BAL § 22, stk. 1, *litra d*, er opfyldt hvis der sker overdragelse til en person som har haft samme bopæl som overdrager i de sidste 2 år. Bestemmelsen anses også værende opfyldt hvis der sker overdragelse til en person som overdrageren tidligere har haft fælles bopæl med i en sammenhængende periode på minimum 2 år, og den fælles bopæl er alene ophørt på grund af institutionsanbringelse, herunder i en ældrebolig (Olesen, 2017, s. 74).

Bestemmelsen er udtømmende, og der kan derfor ikke overdrages med succession til andre end de personer som fremgår af bestemmelsen.

Ifølge bestemmelsen i ABL § 35, kan der som udgangspunkt ikke overdrages fra børn til forældre. Men der er indsat en lovhjemmel i ABL § 35 A, hvor der gives mulighed for at ”reparere” et generationsskifte, der ikke har udviklet sig i overensstemmelsen med parternes oprindelige hensigt.

Frem til 2009 var det ikke muligt at benytte sig af ” reparations” bestemmelsen i ABL § 35 A, men efter ændringer i bestemmelsen i januar 2009¹⁹, er der nu mulighed for at man kan overdrage kapitalandele og anparter tilbage til forældrene. Det er opstillet 3 betingelser i bestemmelsen som skal være opfyldt førend man kan benytte sig af denne ”reparations” bestemmelse.

Disse betingelser er:

1. Gennemføres senest 5, år efter den første overdragelse
2. Sker til den tidligere ejer, som aktierne blev erhvervet fra, og
3. at den første overdragelse skete med succession.

Det fremgår af bestemmelsens forarbejder, at der særligt fokuseres på personer der erhverver aktier efter ABL § 34, som bliver syge og ikke kan videreføre virksomhedens grundet deres sygdom.

Men bestemmelsen finder anvendelse på alle situationer. Det betyder *de facto*, at alle overdragelser hvor der har været anvendt successionsmulighederne efter ABL § 34, kan gå tilbage, under den forudsætning at ovenstående betingelser er opfyldt. (Olesen, 2017, s. 75).

Succession medfører, at man udskyder beskattningen indtil erhververen, afstår aktierne. For at successionen kan finde sted så er det derfor et krav, at erhververen er skattepligtig til Danmark efter KSL § 1, jf. ABL § 34, stk.3. Hvis erhververen ikke er skattepligtig til Danmark, så kan overdragelse med succession kun ske hvis aktierne er en del af en virksomhed, efter overdragelsen, som er skattepligtig for erhververen efter KSL § 2, stk. 1, nr.4., og som ikke iht. en dobbeltoverenskomst anses for at være hjemmehørende til udlandet, jf. ABL § 34, stk.3 (Olesen, 2017, s. 75).

8.3 Aktier og anparter der kan overdrages med succession

Overdragelse med skattemæssig succession kan kun ske af de værdipapirer der er omfattet af ABL § 1, stk.2. Disse er:

- Aktier

¹⁹ Lov nr. 532, 17.juni 2008

- Anparter
- Andelsbeviser
- Omsættelige investeringsbeviser
- Lignende værdipapirer

Som udgangspunkt kan alle ejerandele omfattet af bestemmelserne i ABL § 34, overdrages med succession. Succession er dog udelukket for aktier som er omfattet af bestemmelsen i ABL § 19. Disse aktier er udstedt af et investeringsselskab. Udelukkelsen af denne type af aktier, fremgår af ABL § 34, stk. 1, nr. 4.

For at overdragelse med skattemæssig succession kan finde sted, er der ydermere et krav om, at den enkelte overdragelse skal udgøre minimum 1% af aktiekapitalen, jf. ABL § 34, stk.1, nr.2. Denne grænse skal overholdes ved alle overdragelser.

Den betingelse blev indsat ved lovændring i januar 2009²⁰, hvor muligheden for overdragelse med succession for selskaber blev væsentligt udvidet. Forinden denne lovændring, var det en betingelse, at overdragelsen kun kunne ske, hvis overdrageren var hovedaktionæren²¹ i selskabet. Derudover var det en betingelse, at overdragelsen som minimum skulle udgøre 15% af stemmевærdien i selskabet (Olesen, 2017, s. 76).

Ovenstående bestemmelse udgjorde en særlig forhindring, for kapitalejere der ville overdrage med succession til flere af deres børn. Ved førømtalte lovændring, ophævede man de ovennævnte krav, og de blev erstattet med lempeligere krav i ABL § 34, stk.1, nr. 2.

Efter ændringen så skulle overdragelsen udgøre minimum 1% af aktiekapitalen. Beregningen af aktiekapitalen sker på basis af den nominelle værdi af aktiekapitalen (Olesen, 2017, s. 77).

Ændringernes årsag skal findes i ønsket om at harmonisere overdragelsen af aktier i levende live, med reglerne ift. mulighed for overdragelse ved død, jf. dødsboskattelovens § 29. Indtil lovændringerne i januar 2009, var der lempeligere betingelser ved at overdrage aktier ved død end i levende live. Ændringerne har også skabt mere harmoni mellem reglerne i KSL § 33 C, og reglerne i ABL § 34, idet KSL § 33 C ikke indeholder begrænsninger i størrelsen af den andel der kan overdrages.

Kravet ift. overdragelse af minimums andel på 1%, jf. ABL § 34, stk. 1, nr.2, er så småt at det i praksis kommer til at fungere som at der ingen egentlig begrænsning er i størrelsen af andel der skal overdrages (Olesen, 2017, s. 77)

²⁰ Lov nr. 532, 17.juni 2008

²¹ Hovedaktionærbegrebet er defineret efter ABL § 4

8.4 Pengetanksreglen

Den væsentligste begrænsning for muligheden for overdragelse af aktier, til næste generation med skattemæssig succession er, at de overdragne aktierne skal være fra en aktiv erhvervsmæssig virksomhed, jf. ABL § 34, stk. 1, nr. 3, jf. stk.6.

Kravet blev indsat ved lov nr. 1280 af 20. december 2000, og ændret ved lov nr. 394 af 6. juni 2002 (L 194 2001-02) (Olesen, 2017, s. 77) . Begrænsningen er i praksis kendt som, *pengetanksreglen*.

Bestemmelsen betyder, at der ikke kan overdrages aktier med succession i selskaber, hvor virksomhedens væsentligste aktiviteter består af passiv kapital anbringelse. Disse aktiviteter kan bestå af:

- Udlejning af fast ejendom
- Besiddelse af kontanter
- Værdipapirer og lignende

Begrænsningen i loven blev lempet ved lov nr. 1580 af 20/12 2006, men blev igen skærpet ved lov nr. 1380 af 28/12 2011. Denne trådte i kraft i januar 2012 (Olesen, 2017, s. 77).

Bestemmelsens formål er at begrænse adgangen til at overdrage aktier som familie overdragelse, hvis der er tale om et selskab, hvis aktivitet hovedsagligt består af, udlejning af fast ejendom, likvider eller værdipapirer.

På den måde sikrer man sig at loven harmonerer med KSL § 33 C, hvor udlejning af fast ejendom ikke anses som værende en erhvervsmæssig virksomhed, og af denne grund kan en sådan virksomhed ikke overdrages med succession.

En virksomhedsejer kan derfor ikke omgå loven i KSL § 33 C, ved at omdanne en personligt ejet virksomhed, hvis aktivitet består i udlejning af fast ejendom til et selskab. Omdannelsen kunne ellers ske gennem en skattefri virksomhedsomdannelse, og derefter kunne man overdrage med succession, hvis ikke reglerne i ABL § 34, stk.1, nr.3, jf. stk.6.

Bortforpagtningen af fast ejendom, som benyttes til landbrug, gartneri, planteskole, frugtplantage eller skovbrug, jf. vurderingslovens § 33, stk.1 eller 7, anses i denne forbindelse ikke som udlejning af fast ejendom.

Aktier i selskaber der driver næring med køb og salg af værdipapirer eller finansieringsselskaber, kan efter lovbestemmelsen i ABL § 34, stk.5, altid overdrages med skattemæssig succession. Aktiviteten i disse typer af selskaber falder ikke ind under kategorien af passiv kapitalanbringelse²².

Pengetanksreglen bliver uddybet i ABL § 34, stk.6. Herunder hvad der ligger i kravet om, at selskabets aktiviteter i væsentligt omfang ikke må bestå af, udlejning af fast ejendom, besiddelse af kontanter og værdipapirer og lignende.

Bestemmelsen anser selskabets aktiviteter at falde ind under kategorien "væsentligt omfang", hvis (Olesen, 2017, s. 78):

1. Mindst 50% af selskabets indtægter, hvorved forstås den regnskabsmæssige nettoomsætning tillagt summen af øvrige regnskabsførte indtægter, opgjort som gennemsnittet af de seneste 3 regnskabsår, stammer fra sådan aktivitet, *eller*
2. hvis handelsværdien af selskabets udlejningsejendomme, kontanter, værdipapirer eller lignende enten på overdragelsestidspunktet eller opgjort som gennemsnittet af de seneste 3 regnskabsår udgør mindst 50% af handelsværdien af selskabets samlede aktiver.

Disse krav går under betegnelserne, *indtægtskriteriet* og *aktivkriteriet*. Et selskab anses i overvejende grad af at bestå af passiv kapitalanbringelse, og anses derfor som en *pengetank*, hvis man overskrider 1 af de 2 ovenstående grænser.

Når man skal vurdere om at selskab i overvejende grad består af passiv kapitalanbringelse, er det derfor vigtigt at kunne skelne mellem indtægter og aktiver, der hidrører fra selskabets aktive og passive drift. Der tages udgangspunkt i gennemsnittet for de sidste 3 år for at, give det mest retvisende billede, hen over en årrække.

For *indtægtskriteriet* gælder det om at skelne mellem de finansielle og driftsrelateret indtægter. For indtægter der specifikt relatere sig til udlejning af fast ejendom, skal der sondres mellem udlejning til koncernforbundet selskab eller en uafhængig tredjemand. Ved koncern intern udlejning falder indtægterne under driftsindtægter, og ved udlejning til uafhængig tredjemand, er indtægten kategoriseret som finansiell, jf. ABL § 34, stk. 6.

Hvad angår fast ejendom der udlejes internt mellem koncernforbundne selskaber, er der også nogle specifikke retningslinjer. Hvis der udlejes mellem moder - og dattervirksomhed, eller mellem datter - og

²² Bemærkning nr. 138 til ABL §34

datter virksomhed, så skal der tages stilling til formålet med udlejningen. Hvis den udlejet ejendom benyttes som led i driften, så anses det ikke som en udlejningsejendom, og vil derfor ikke indgå som et pengeaktiv. En ejendom der anvendes som domicilejendom eller til produktionen, vil anses som værende en del af driften²³, jf. § 34 stk.6, pkt. 5 og 6.

Når selskabets aktiver skal opgøres, så sker dette på basis af en værdiansættelse af selskabets aktiver. Værdien skal fastsættes til handelsværdien. Det gælder også, for den oparbejdet ikke bogførte værdi af goodwill der hidrører fra selskabets drift. Goodwillen vil indgå som et driftsaktiv²⁴.

Hvis man skal benytte pengetanksreglen på en koncern, så skal den samlede koncern medtages i væsentlighedsbetragtningen.

Overdragelse af et holdingselskab, vil oftest ikke være muligt grundet pengetanksreglen. Et holdingselskab vil oftest fungere som et moderselskab for en koncern. Funktionen vil i de fleste tilfælde være at eje aktier og andele i underliggende datter – og associeret selskaber. Derfor gælder det for koncerner, at værdien af aktier i datterselskaber, hvor der ejes minimum 25% af aktiekapitalen, ikke medregnes ved væsentlighedsbedømmelsen. I stedet for dette, så skal der medregnes en forholdsmæssig andel af indtægterne og aktiverne, hos de underliggende datterselskaber (Olesen, 2017, s. 79).

8.5 Successionens konsekvenser for overdrageren

Udgangspunktet er, at en fysisk persons afståelse af en aktiepost vil medføre beskatning af en evt. avance, som aktieindkomst som følge af de gældende regler i ABL, samt reglerne i PSL § 8 a. Afståelse af en aktie er defineret i ABL § 30.

Ved overdragelse med succession efter de gældende regler i KSL § 33 C, samt ABL § 34, vil en overdragelse af aktier ikke udløse beskatning hos overdrageren. Successionen kan kun foretages hvis der konstateres en avance. Hvis der derimod konstateres et tab, så kan successionsreglerne ikke benyttes, jf. ABL § 34, stk. 4. Der henvises her til reglerne i KSL § 33 C, stk.3.

Hvis en aktionær kun overdrager en del af aktieposten, og aktionæren har erhvervet aktierne på forskellige tidspunkter, til forskellige anskaffelsessummer, så vil den tilbageværende aktieportefølje opgøres efter reglerne i ABL § 26, stk.6. Af bestemmelsen fremgår det, at ved afståelse af en delmængde af den samlede aktiepost, så fordeles anskaffelsessummen for hele aktiebeholdningen i selskabet forholdsmæssigt, mellem de afstået aktier og de aktier som der beholdes (Olesen, 2017, s. 88).

²³ SKM2018.113SR

²⁴ Juridisk vejledning C.B. 2.13.1 Familieoverdragelse med succession

8.6 Successionens konsekvenser for erhververen

Ved en successionsoverdragelse vil overdrageren ikke blive beskattet, og derfor vil erhververen indtræde i overdragerens skattemæssige stilling, jf. ABL § 34, stk.2, pkt.2.

Erhververen anses i skattemæssig forstand, for at have erhvervet de overdragne aktier, på de samme tidspunkter og anskaffelsessummer som overdrageren. Derfor indtræder erhververen fuldt ud i den latente skat, der tilhører den overdragne aktiepost.

Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 763 af 14. december 1988, at successionen er tidsubegrænset. Desuden fremgår det af reglerne i ABL § 34, stk. 2, pkt. 3, at indtræden i overdragerens skattemæssige stilling gælder uanset hvornår aktierne afstås.

Som følge af reglerne i ABL § 34, stk.4, så gælder reglerne i KSL § 33 C, stk.4 ved overdragelse af aktier med skattemæssig succession. Det betyder, at hvis erhververen har lidt tab efter reglerne i ABL §§ 13 og 14, så vil erhververen ikke kunne fratrække dette underskud i en evt. fortjeneste ved overdragelse af de modtagne aktier.

Denne regel fraviger de "almindelige" regler der gør sig gældende ved tabsanvendelse i lovbestemmelserne i ABL's §§ 13 og 14.

Det er en værnsregel der skal sikre, at der ikke sker en proforma overdragelse. Hvor det egentlige formål er, at forældre kan overdrage aktier til deres børn, som kan sælge dem videre til en uafhængig tredjemand med gevinst. Derefter kan man benytte børnenes uudnyttede tabsfradrag på tidligere aktie aktiviteter, og den vej igennem minimere avancebeskatningen for de succederet aktier (Olesen, 2017, s. 89).

8.7 Meddelelse til SKAT

For at en aktieoverdragelse anses for at være sket med skattemæssig succession, så kræves det, at der gives meddelelse til SKAT herom. Denne meddelelse skal senest komme, når overdrageren skal indgive sin selvangivelse, jf. ABL § 34, stk.4, jf. KSL § 33 C, stk.7.

Bestemmelsen blev førhen anset som værende afgørende for om skattestyrelsen ville godtage en sådan overdragelse. Hvis ikke der kom en meddelelse til skattestyrelsen, så vil overdragelsen af aktierne anses for at være skattepligtige.

Det havde konsekvensen, at overdragelsen ville udløse beskatning hos overdrageren, og erhververen ville anses for at have erhvervet aktierne til handelsværdien på overdragelsestidspunktet. De skattemæssige konsekvenser ved manglende meddelelse, var derfor enormt betydningsfulde for overdragelsen.

SKAT, har efterfølgende besluttet sig for at ændre denne praksis, og derfor anses meddelelsen til skattemyndighederne ikke længere, som en betingelse for at overdragelse med skattemæssig succession kan finde sted²⁵. Manglende overholdelse af anmeldelseskravet i ABL § 34, stk.4, jf. KSL 33 C, stk.7. vil derfor fremadrettet ikke medføre automatisk beskatning af overdragelsen.

Der skal stadig gives meddelelse til skattemyndighederne, men fremover vil denne meddelelse udelukkende tjene et formål om at løfte bevisbyrdemæssige spørgsmål, relateret til at overdrageren eller erhververen kan dokumentere at der er sket en overdragelse med skattemæssig succession.

Denne dokumentation vil dog i praksis også være til stede ved en gaveanmeldelse til SKAT, hvis der i forbindelse med successionsoverdragelsen er givet en gave fra overdrageren til erhververen (Olesen, 2017, s. 90).

8.8 Gaveafgift

En overdragelse med skattemæssig succession kan ske på flere måder. Erhververen kan enten betale det fulde vederlag, ellers også kan erhververen modtage en gave en ifm. overdragelsen. Det kan også ske som en kombination mellem en gave og vederlag.

Traditionelt set har skattemyndighederne ikke accepteret, at overdrageren og erhververen ved værdiansættelsen af selskabet har medtaget den latente skattepligt der påhviler aktierne. Praksis er blevet ændret, så man ved en overdragelse kan værdiansætte selskabet med højde for den latente skatteforpligtigelse²⁶.

Retstilstanden er nu, at ved overdragelse af en erhvervsmæssig virksomhed med skattemæssig succession efter KSL § 33 C, jf. ABL § 34, kan overdrageren og erhververen vælge om den latente skat skal fragå i overdragelsessummen, alternativt kan det vælges at, den latente skat kompenseres ved at der beregnes en passivpost. Denne passivpost skal fratrækkes i det gaveafgiftspligtige beløb.

Når der ydes en gave i forbindelse med overdragelse af aktier efter reglerne i ABL § 34, så vil modtageren (erhververen) være enten afgifts - eller skattepligtig af værdien af den modtagne gave. Ved fastsættelse om gavemodtageren er afgifts – eller skattepligtig, så skal der iagttages om gavemodtageren er omfattet af den personkreds der er nævnt i BAL § 22.

Sammenlignes personkredsen der er omfattet af reglerne i BAL § 22, med den personkreds der er omfattet af bestemmelsen i ABL § 34, så kan det konkluderes at børn, børnebørn og samlevende som er en del af

²⁵ Styresignal af 8.april 2011, SKM 2011.250SKAT

²⁶ SKM2008.876LSR

personkredsen i BAL § 22, stk.1, *litra d*, i en overdragelses situation være afgiftspligtig af en evt. gave som de har modtaget af overdrageren.

Gaveafgiften er på 15% af den del af gaven der overstiger det fastlagte skattefrie grundbeløb der kan gives i gave. Beløbsgrænsen i 2020 er på 67.100 kr., jf. BAL §§ 22, stk. 1, og 23, stk. 1.

Ved overdragelse af aktier med succession så gælder det, at hvis overdragelsen er sket efter reglerne i ABL § 34, så er der mulighed for at beregne en passivpost, jf. KSL § 33 D. Denne passivpost skal fratrækkes i det handelsværdien af selskabet. Det gælder dog ikke hvis man har valgt at nedsætte aktiernes værdi, med den tilsvarende latente skatteforpligtigelse.

Gaven værdiansættes til handelsværdien på modtagelsestidspunktet, jf. BAL § 27, stk. 1.

Både gavegiveren, og gavemodtageren skal indgive anmeldelse om gaven og den afgiftspligtige værdi. Anmeldelsen skal ske til skattemyndighederne, jf. reglerne i BAL § 26. Anmeldelsen til skattemyndighederne skal ske, senest 1.maj det efterfølgende år.

Det afgiftspligtige beløb forfalder til betaling, på samme tid som indgivelsen af gaveanmeldelsen. Afgiften pålægges modtageren, men gavegiver og modtager hæfter solidarisk, jf. BAL § 30, stk. 1.

Der er intet til hinder for, at gavegiver betaler afgiften. Dette anses ikke som værende en ny gave, jf. BAL § 24, stk. 5.

Betalingen af afgiften skal ske rettidigt, og i tilfælde af misligholdelse af betalingskravet, vil der være påløbne renter på det udestående beløb. Forfaldne gaveafgifter kan inddrives ved *udpanthning og lønindeholdelse*, hos gavegiveren eller gavemodtageren efter reglerne inddrivelsesloven, jf. BAL § 39, stk. 3.

SKAT, kan ændre værdiansættelsen af gaven, hvis ikke de vurderer at den svarer til handelsværdien på det tidspunkt gaven modtages. Afgørelser truffet omkring korrigering af gavens værdi skal træffes senest 6 måneder efter anmeldelsen af gaven. Fristen kan udskydes hvis skattemyndighederne, har bedt om supplerende oplysninger, som er nødvendige for at kunne trække en korrekt afgørelse, jf. BAL § 27, stk. 2.

Hvis SKAT, ikke foretager en korrektion indenfor 6 måneders fristen, så anses den anmeldte værdi bindende både for gaveafgiftsberegningen og realisationsbeskatningen (Serup, 2019, s. 308-311).

Efter gældende ret, så kan en gavemodtager, der modtager aktier eller en erhvervsvirksomhed, som opfylder kravene i ABL § 34, stk. 1, nr.2 og nr.3, jf. stk.5, eller KSL § 33 C, stk. 1, vælge og afdrage det betalingskrav der hviler på aktierne som følge af gaveafgiften.

Betalingen kan afdrages over en periode på maksimalt 30 år, med lige store afdrag årligt. Afdragene skal beregnes fra det tidspunkt hvor gaveafgiften forfalder til betaling. Henstandsbeløbet skal forrentes med standardrenten som er fastsat i SEL § 11 B, stk. 2, og renten skal betales på samme tid som det årlige afdrag, jf. BAL § 36, stk. 1.

Henstandsordningen er gjort til retskrav, og det betyder at gavemodtager ikke er forpligtet til at ansøge om at kunne få til at benytte henstandsordningen. Derudover har man hævet henstandsperioden fra 15 til 30 år. Standardrenten efter SEL § 11 B, stk. 2, udgør i indkomståret 2020 på 2,5% (SKAT, 2019).

Regeringen har forsøgt at kompensere for de afgiftsskærpelser de har foretaget ved, at lempe mulighederne for brugen af henstandsordningen, samt give længere tid til at betale gaveafgiften. Henstandsordningen har traditionelt set ikke, været meget anvendt i praksis, men man håber på de nye tiltag skal gøre ordningen mere attraktiv (PWC, 2019, s. 5).

8.9 Beregning af passivpost og den latente skatteforpligtigelse

Når der overdrages en aktiepost med succession efter reglerne i ABL § 34, og der i den forbindelse gives en gave, så er der givet mulighed for, at man kan beregne en tilhørende passivpost efter KSL § 33 D. Denne passivpost skal fradrages i gaveafgiftspligten.

Det forudsættes, at man ikke allerede har fratrasket den udskudte skat under værdiansættelsen af aktierne. Hvis der intet gaveelement er ved overdragelsen af selskabet, så er det ikke muligt at benytte sig af modregning af passivposten. Hvis der betales kontant eller med et gældsbrev, så kan salgssummen ikke fradrages med passivposten²⁷.

Hvis der derimod er tale om en delvis gave, og delvis vederlæggelse så er der ikke hjemmel til at nedsætte passivposten med den forholdsmæssige andel mellem gave og vederlæggelse. Derfor er der mulighed for, at beregne en passivpost på grundlag af hele den latente skat, der hviler på den overdragne aktiepost (Olesen, 2017, s. 61).

Passivposten er et udtryk for, at aktivets værdi reelt er lavere end den fastsatte handelsværdi der er fundet gennem værdiansættelsen af selskabet. Erhververen af virksomheden, har overtaget en skattepligt der relatere sig til de værdistigninger der er sket i selskabet under overdragerens ejertid (Michaelsen, et al., 2017, s. 655).

²⁷ Juridisk vejledning: C.C.6.7.2 succession efter KSL 33 C

Beregningen af passivposten skal ske på grundlag af den lavest mulige skattepligtige fortjeneste, der ville kunne opgøres hvis overdrageren i stedet for, havde valgt at sælge virksomheden til uafhængig tredjemand, jf. KSL § 33 D, stk.2.

Den passivpost der beregnes ved en overdragelse af aktiver i relation til KSL § 33 C, opgøres som 30% af den fortjeneste som ellers ville være skattepligtig ved et helt almindeligt salg. Hvis fortjenesten er skabt gennem aktieindkomst, så vil beskatningen være på 22% af fortjenesten, jf. KSL 33 D, stk. 3.

Hvis SKAT mener, at beregningen af passivposten er foretaget forkert, så har de mulighed for at kunne korrigere denne. Hvis overdrageren eller erhververen af kapitalandelene, ikke klager over dette, så vil skattemyndighedernes korrektion af passivposten anses for, at være gældende og bindende for de involveret parter, dette fremgår af reglerne i skatteforvaltningsloven, jf. KSL 33 D, stk. 7 (Olesen, 2017, s. 93).

I forbindelse med et generationsskifte, findes der et alternativ til passivposten. Der kan i stedet beregnes en latent skatteforpligtigelse ved kursfastsættelse af den udskudte skat²⁸.

Den latente skatteforpligtigelse repræsenterer den udskudte skat som selskabet er forpligtiget til at betale, og dermed for erhververen mulighed for at få et nedslag i handelsværdien, da det er erhververen der vil indtræde i overdragerens skattemæssige stilling.

Hvis der i forbindelse med en overdragelse indgår et gaveelement, så er det muligt at gøre brug af reglen om nedsættelsen efter beregning af den latente skatteforpligtigelse. Det forudsættes også, at der ikke i den forbindelse også er givet nedslag efter reglerne omkring passivposten.

Skatteministeriet har som følge af en kendelse i 2008 udsendt et styresignal²⁹, hvori det fremgår, at der ved beregning af gaveafgiften ikke kan gives nedslag efter en beregnet passivpost, jf. KSL § 33 D, og den udskudte skat. (Michaelsen, et al., 2017, s. 656).

Overdrageren og erhververen har muligheden for, at vælge mellem den af metoderne der giver det største nedslag i gaveafgiften, men der kan ikke gives dobbeltnedslag.

Erhververen skal i forbindelse med en overdragelse beregne en kurs på den latente skatteforpligtigelse der hviler på de kapitalandele som er overdraget med skattemæssig succession.

²⁸ SKM.2008.876.LSR

²⁹ SKM 2011.406.SKAT

Denne kurs fastsættes på basis af landsskatterettens afgørelse³⁰. I denne afgørelse fastsatte landsskatteretten, at en latent skatteforpligtigelse ikke er et udtryk for den faktiske skatteforpligtigelse, men der er i stedet tale om en eventualforpligtigelse. Kursfastsættelsen skal ske således³¹:

- Eventualforpligtigelsen skal kursfastsættes så overdragelsessummen afspejler handelsværdien i fri handel.
- En kursfastsættelse til kurs 100 vil ikke afspejle eventualforpligtigelsens handelsværdi, der må antages at ligge under kurs 100

I overdragelsesaftalen mellem overdrageren, og erhververen skal kursfastsættelsen af skatteforpligtigelsen fremgå. Skattemyndighederne vil i de enkelte situationer vurdere denne kursfastsættelse gennem en prøvelse.

Kursfastsættelsen af eventualforpligtigelsen vil variere i de enkelte situationer, men skattestyrelsen har gennem flere afgørelser, givet indikatorer på hvad der kan påvirke om kursfastsættelsen skal være tættere på kurs 100 eller lavere. Disse faktorer består af:

- Erhververens forventede ejertid
- Markedsrenten
- Selskabets levetid
- Selskabets indtjeningsevne

Når et selskab overdrages med skattemæssig succession til sit barn, så må det formodes at selskabet ikke erhververes for derefter at sælge selskabet igen. Det kunne indikere at den latente skatteforpligtigelse, først vil blive aktuel efter mange år. Det taler for en lavere kursværdi, men ovenstående punkter viser at der er flere faktorer der kan påvirke kursen på den latente skatteforpligtigelse.

Ved fastlæggelse af kursen så vælges en kurs på 75, da denne ligger mellem 50 og 100.

Forventningen er at MB, vil beholde sine ejerandele i selskabet i mange, og derefter overdrage videre til sine børn, dette taler for en lavere kursværdi. Selskabets solide indtjeningsevne, og den længerevarende levetid kan medføre en højere kursværdi, som er tættere på kurs 100. Derfor er valget faldet på en kursværdi på 75.

Som nævnt tidligere, så kan der ved en successions overdragelse frit vælge mellem nedslag i det gaveafgiftspligtige beløb ved brugen af enten passivposten eller den latente skatteforpligtigelse. Derfor står det frit for at vælge mellem den af metoderne der giver det nedslag og dermed sænker afgiften mest muligt.

³⁰ SKM2008.876.LSR.

³¹ Juridisk vejledning: C.C.6.7.2

8.10 Delkonklusion

Der er gennem det ovenstående afsnit blevet redegjort for de successionsregler der er gældende efter reglerne i ABL § 34.

Kobles disse regler til afhandlingen og det fiktive selskab F A/S, så kan det først og fremmest konkluderes, at MB er datter til LB, og derfor tilhører hun personkredsen i ABL § 34, og BAL § 22, stk. 1. Det medfører at en gave fra LB, ikke bliver skattepligtig for MB, jf. SSL § 5, stk. 1, *litra b*.

LB, kan årligt give en gave til sin datter på 67.100³², og denne gave kan fordobles da begge forældre har mulighed for at give denne. Derfor vil den samlet skattefrie gave være på 134.200 kr. jf. BAL § 24, stk. 5. For beløb der overstiger bundgrænsen, skal der betales en gaveafgift. Denne gaveafgift er efter de nylige ændringer i BAL tilbage på 15%, jf. BAL § 23. Der kan opnås henstand for betalingen i op til 30 år. Afgiften forrentes med 2,5% p.a., jf. SEL § 11 B.

Planen er at selskabet skal overdrages, så MB på sigt for 100% ejerskab af F A/S, dermed overholder man også kravet om at overdragelsen skal ske af minimum 1% af kapitalandelen, jf. ABL § 34, stk.1, nr.2.

Hvis man overdrager med skattemæssig succession, så vil erhverver (MB), indtræde i overdragerens (LB) skattemæssige stilling. Derfor vil den gaveafgiftspligtige kunne nedsættes med enten den latente skatteforpligtigelse, eller efter beregning af den objektive passivpost, jf. KSL § 33 D.

Den latente skatteforpligtigelse skal kursfastsættes efter vejledning fra SKAT, og denne kurs skal være under kurs 100. Den latente skatteforpligtigelse skal anses som en eventualforpligtigelse, og ikke som en *faktisk* skatteforpligtigelse, og netop derfor skal kursen fastsættes under kurs 100.

Alternativt kan der i stedet beregnes en passivpost, der nedsætter den gaveafgiftspligtige værdi, med den fremtidige skattebyrde der er tilknyttet aktierne. For aktieindkomst vil dette være 22% af fortjenesten.

F A/S, er et selskab, hvis formål er at drive forretning med levering af gulve og vedligeholdelse af disse. Selskabets primære indtægter stammer fra denne aktivitet. Men gennem årene har de diversificeret sig, og er begyndt og investere mere og mere i værdipapirer. For at kunne overdrage med skattemæssig succession, er det et krav at man opfylder virksomhedskravet, gennem *pengetanksreglen*, jf. ABL § 34, stk. 1, nr. 6.

³² Årlig skattefrie gave fra forældre – sats 2020

Som det fremgår af bilag 8, så er gennemsnittet af de finansielle indtægter gennem de seneste 3 regnskabsår på 0,13%. Den fastsatte grænse i pengetanksreglen for indtægtskriteriet er på 50%, så man er overhovedet ikke i nærheden af at overskride denne grænse³³.

Bilag 9 er en pengetankstest, der skal vise om aktivkriteriet er overholdt i selskabet F A/S pr. 31.12.2019³⁴. Pengetankstesten for aktivkriteriet viser at gennemsnittet af "aktive" aktiver gennem de seneste 3 regnskabsår er på ca. 84%. Derfor anses aktivkriteriet at være overholdt. Det seneste regnskabsår inden overdragelsen er aktivkriteriet også overholdt med ca. 84%.

På baggrund af ovenstående kan det konkluderes, at selskabet opfylder kravene i indtægtskriteriet og aktivkriteriet, og dermed skal anses for at være en aktiv erhvervsvirksomhed. Derfor er der ingen begrænsning i, at LB kan overdrage F A/S til MB, med skattemæssig succession.

9 Omstruktureringsmuligheder

9.1 Generelt

I dette afsnit, vil forskellige omstruktureringsmodeller blive belyst. Disse modeller kan være nyttige at have kendskab til, når der skal planlægges et generationsskifte.

En overdragelse af et selskab, kan gennem den rette omstrukturering være med til at optimere overgangen. Dette kan være gennem en mildere beskatning af overdrageren, eller en mindre finansieringsbyrde for erhververen.

I nedenstående afsnit vil der blive redegjort, for de omstruktureringsmodeller som vil blive brugt ifm. løsningsforslagene senere i opgaven.

9.2 Aktieombytning

Ved en aktieombytning forstås den transaktion, hvor et selskab erhverver en andel i et andet selskabs aktiekapital, med den virkning at det opnår flertallet af stemmerne i dette selskab.

Begrebsmæssigt dækker aktieombytning over enhver form for afståelse af aktier, hvor vederlaget for de aktier kommer i form af aktier/anparten i det erhvervende selskab evt. kombineret med et kontantvederlag.

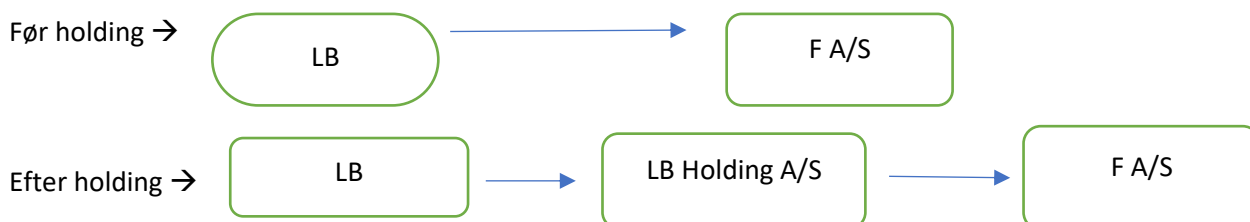
I praksis benyttes betegnelsen primært om de tilfælde hvor en aktionær, foretager en aktieombytning og etablere en koncern ved, at placere et holdingselskab imellem driftsselskabet og sig selv.

³³ Se bilag 8

³⁴ Se bilag 9

Det kan gøres ved at indskyde aktierne i det erhvervede selskab, som apport indskud i det erhvervende selskab, hvorefter aktionæren modtager aktier i det erhvervende selskab som vederlag (Olesen, 2017, s. 195).

Aktieombytning skaber en koncern med en holdingstruktur, da der nu ligger et holdingselskab mellem ejeren og driftsselskabet. (Nedenstående figur, Figur 1 aktieombytning)

Kapitalejeren kan gennem holdingstrukturen sikre sig at alt udlodning, og evt. aktieavancer ikke vil blive beskattet hos ejeren direkte. Disse vil derimod strømme gennem holdingselskabet.

Som tidligere afklaret i afsnit 6.2.2- 6.2.3, så er der ikke beskatning på udbytter, og aktieavancer når der er tale om koncernselskabs – eller datterselskabs aktier.

På denne måde har kapitalejeren mulighed for at opspare kapital, som hidrører fra driftsselskabet i holdingselskabet, uden at disse midler blive udsat for driftsrisiko. Det giver kapitalejeren mulighed for, at diversificere sine investeringer, gennem sin opsparing i holdingselskabet med midler fra driften.

Det er kendetegnende for en aktieombytning, at der ikke sker indgreb i en bestående juridisk person. Ingen af de deltagende parter i en aktieombytning ophører med at eksistere, men kontrollen af den juridiske person overgår, via stemmeflertal fra en eller flere hidtidige aktionærer eller anpartshaver, til en ny majoritetshaver.

Ved en aktieombytning overdrages ingen virksomhed eller virksomhedsgren, der er kun tale om aktier eller anparter der skifter juridisk ejer (Pedersen , Kerzel, Ferniss, & Eriksen, 2018, s. 673).

En aktieombytning anses skatteretsligt som en afståelse, og derfor vil en aktieombytning som udgangspunkt være skattepligtig efter reglerne i ABL §§ 8, 9 og 12 for hhv. selskaber og fysiske personer.

Reglerne i ABL § 36, stk. 2, giver dog muligheden for at foretage en skattefri aktieombytning. Ved en skattefri aktieombytning har aktionærerne i det erhvervede selskab adgang til beskatning efter reglerne i ABL § 36, stk. jf. FUL §§ 9 og 11.

Det gælder dog, at både det erhvervende og det erhvervede selskab, er omfattet af begrebet selskab i en medlemsstat i artikel 3 i direktiv 2009/133/EF, eller er selskaber der er tilsvarende danske aktie – eller anpartsselskaber, som ikke tilhører en lande indenfor EU, jf. ABL § 36, stk. 1.

Udgangspunktet ved en aktieombytning vil være, at den anses som afståelse af kapitalandele, og derfor vil den være skattepligtig. Avancen vil blive opgjort i form af den værditilvækst der har været i selskabet, og denne avance vil være genstand for beskatning.

Den skattefrie aktieombytning kan ske efter de subjektive regler (med tilladelse)³⁵, eller efter det objektive regelsæt (uden tilladelse)³⁶. Disse forskellige former for aktieombytninger vil blive gennemgået i de nedenstående afsnit.

9.2.1 Skattepligtig aktieombytning

Når man foretager en skattepligtig aktieombytning, så er man omfattet af de gældende regler i ABL.

Som nævnt tidligere vil en skattepligtig aktieombytning, anse kapitalejeren for at have afstået sine kapitalandele i det ene selskab, til det andet selskab. Som vederlag for de afstået kapitalandele, vil kapitalejeren modtage kapitalandele i det selskab der var blevet afstået til. Der er tale om en afståelse af kapitalandele uden kontantvederlag, men vederlaget kommer i form af kapitalandele i det erhvervende selskab.

Hvis der i forbindelse med aktieombytningen, ydes et kontantvederlag til en eller flere af kapitalejerne, så anses det kontante vederlag, som et udbytte hvis ombytningen er sket efter 20. november 2013 eller senere, og kapitalejerne stadig ejer kapitalandele i et selskab i koncernen. Hvis kapitalejerne udtræder helt af koncernen, så vil det kontante vederlag anses som en afståelsessum.

Når man anser aktieombytningen som en afståelse, så skal man også opgøre en evt. aktieavance. Avancer for de fysiske personer vil blive beskattet, som aktieindkomst efter reglerne i PSL § 4 a, stk.1, nr.4, jf. ABL § 12.

Når der er tale om selskaber, der ejer kapitalandelene, så vil de blive beskattet efter reglerne i ABL §§ 8 og 9. For de flestes tilfælde, vil der være tale om koncernselskabsaktier, datterselskabsaktier eller skattefrie porteføljeaktier.

³⁵ Subjektive betingelser for skattefri aktieombytning C.D.6.3.4

³⁶ Objektive betingelser for skattefri aktieombytning C.D.6.3.3

Når det er fysiske personer der er kapitalejerne, så vil man i de fleste tilfælde læne mod en skattefri aktieombytning da man derved vil undgå beskatning. Men hvis man store underskud i aktieindkomsten, så vil dette underskud kunne modregnes i en evt. avance ved at foretage en skattepligtig aktieombytning.

Skattemæssigt vil aktieombytningen ikke kunne ske med tilbagevirkende kraft, da der er tale om en opgørelse efter de almindelige regler i ABL. Derfor har denne virkning fra overdragelsestidspunktet.

For det erhvervende selskab, så anses kapitalandelene for at være blevet erhvervet til handelsværdien.

Som udgangspunkt vil både det erhvervet og erhvervende selskab bevare sine skattemæssige underskud, og kildeartsbegrænset tab, og derfor vil der ikke være en underskudsbegrænsning, jf. SEL 12 D.

Der skal ikke en indberetning til skattestyrelsen, når der foretages en skattepligtig aktieombytning. Meddelelsen skal i stedet ske ved at indsende selvangivelsen for selskaberne.

Hvis der sker ændringer i sambeskatningskredsen, så skal der indsendes meddelelse digitalt til skattestyrelsen senest 1 måned efter aktieombytningen (Bille, Jensen, & Nielsen, Omstrukturering - skatteregler i praksis, 2019, s. 63-65).

9.2.2 Skattefri aktieombytning

Bestemmelserne i ABL § 36, regulerer reglerne for en skattefri aktieombytning. Ved ombytningen af aktier så skal aktionærerne i det erhvervede selskab beskattes efter bestemmelserne i FUL §§ 9 og 11.

9.2.2.1 Krav til aktieombytninger med og uden tilladelse:

Der skal sondres mellem det erhvervende og erhvervede selskab når man foretager en aktieombytning. Dette gøres så man har en fastlagt distinktion mellem det selskab der overtager kontrollen, og det selskab hvor kontrollen overtages³⁷.

De involveret selskaber skal enten være danske aktie – eller anpartsselskaber, eller selskaber der besidder samme status i deres respektive hjemlande, og derfor svarer de til danske aktie – eller anpartsselskaber.

Det er et krav, at det erhvervende selskab formelt, og reelt opnår et stemmeflertal, og derfor må der ved aftalens indgåelse ikke være nogen aftaler, der fjerner den bestemmende indflydelse fra det erhvervende selskab.

Aktier i selskaber der endnu ikke er stiftet kan godt indgå i en ombytning. Der kan søges om tilladelse til en aktieombytning, inden man foretager en omdannelse af en personligt ejet virksomhed til et selskab. På den måde kan man sikre sig, at tilladelsen til aktieombytningen er givet, inden man foretager en omdannelse af

³⁷ Juridisk vejledning: C.D.6.3.1 Introduktion til skattefri aktieombytning

virksomheden. I de fleste tilfælde vil der dog være et krav, at omdannelsen og aktieombytningen sker i umiddelbar forlængelse af hinanden.

Når det erhvervede selskab har en negativ egenkapital, så kan det ikke indgå i en skattefri aktieombytning. Dette skyldes, at de aktier der vederlægges med ingen værdi har, og derfor kan de ikke videregives som vederlag. Hvis et selskab har en negativ egenkapital i den seneste regnskabsaflægning, så skal selskabet kunne dokumentere, at aktierne i selskabet har en reel værdi (Bille, Jensen, & Nielsen, Omstrukturerings - skatteregler i praksis, 2019, s. 65-66).

Det er en betingelse for, at aktieombytningen er gennemført efter ABL § 36, stk. 2 og stk. 3, at vederlaget for de ombyttede aktier sker i form af ejerandele i det erhvervede selskab. Derudover kan vederlaget også delvist bestå af en kontantsum (Olesen, 2017, s. 211). Det kontante vederlag vil blive beskattet, som udbytte hvis ombytningen foretages efter den 20. november 2013.

Hvis der er flere kapitalejere i det erhvervede selskab, og en af disse udgår fuldstændig, som følge af et kontantvederlag, så vil dette anses som en afståelse og vedkommende vil blive beskattet efter reglerne i ABL. Her vil der sondres mellem den fysiske person og den juridiske person (hhv. ejerandelens størrelse), jf. ABL §§ 8, 9 og 12.

Der skal dog være et successionsgrundlag, og derfor skal minimum en kapitlejer modtage en kapitalandel ifm. aktieombytningen (Bille, Jensen, & Nielsen, Omstrukturerings - skatteregler i praksis, 2019, s. 66)

Efter reglerne i ABL § 36, stk. 4 så er det en betingelse, at aktieombytninger der sker efter ABL § 36, stk. 1 og stk. 3, skal gennemføres indenfor 6 måneder, regnet fra den første ombytningsdag. Skattemyndighederne kan forlænge fristen.

9.2.2.2 Skattefri aktieombytning med tilladelse (det subjektive regelsæt):

Aktieombytning er ikke omfattet af FUL, som de andre omstruktureringsmuligheder men i stedet reguleret i ABL § 36. En aktieombytning er stadig omfattet af fusionsdirektivet, og skal derfor stadig bedømmes efter de bestemmelser.

Selskaber og personer der ønsker at anvende reglerne, har retskrav på at opnå tilladelse til omstrukturerings. Undtagelsen hertil er, hvis aktieombytningens hovedformål, eller et af hovedformålene er, at undgå at betale skat.

Når der skal søges om tilladelse til en aktieombytning, skal der indsendes en skriftlig ansøgning herom. Ansøgningen skal indeholde tilstrækkelig forretningsmæssig begrundelse for aktieombytningen.

Skattestyrelsen vil vurdere den forretningsmæssige begrundelse, når de skal tage stilling til om der kan gives tilladelse. Det væsentlige er, at den skattefrie aktieombytning tager udgangspunkt i selskabets forhold og ikke aktionærernes privatøkonomiske forhold.

Der accepteres som udgangspunkt fra skattemyndighedernes side af, at skatteundgåelse eller skatteudskydelse vil være et af formålene med aktieombytningen, det må bare ikke være den eller en af de væsentligste årsager til.

De forretningsmæssige begrundelser man anfører i sin ansøgning, skal være faktiske og reelle, så hvis man efter tilladelsen, ikke for eksekveret disse, så skal man have en forretningsmæssig begrundelse for årsagen til dette. Skattestyrelsen har nemlig mulighed for at tilbagekalde den tilladelse man har modtaget, og dermed omgøre beslutningen.

For det erhvervede selskab er retsvirkningerne, at det skifter ejer eller alternativt, at dets ejer opnår flere kapitalandele i selskabet. Selskabet fortsætter sin normale drift, uden fragang eller tilførsel af aktiver og passiver. Selskabet bliver sambeskattet med det erhvervende selskab. Eventuelle underskud fra tidligere år inden sambeskatningen, vil blive opgjort som særunderskud for det erhvervede selskab.

Det erhvervende selskab anses, som for at have anskaffet kapitalandelene på anskaffelsestidspunktet, og til den handelsværdi datterselskabet har på ombytningstidspunktet. Der sker således ikke succession mellem den tidligere ejer af kapitalandelene, og det erhvervende selskab mht. anskaffelsestidspunkt og sum.

For aktionæren der ombytter sine kapitalandele i det erhvervede selskab til aktier i det erhvervende selskab, vil udgangspunktet være, at der ingen beskatning er. De modtagne kapitalandele skal anses som værende modtaget på tidspunktet og anskaffelsesværdien for de oprindelige kapitalandele.

Hvis hele vederlaget kommer i form af kapitalandele i det erhvervende selskab, så udskydes beskatning til når der sker afståelse af disse.

Når skattestyrelsen giver tilladelse til at foretage en skattefri aktieombytning, så gives denne tilladelse med krav om at alle ændringer i fastsatte vilkår skal anmeldes til skattestyrelsen som skal vurdere om tilladelsen stadig er gyldig.

Ændringer af væsentlig betydning skal anmeldes, de første 3 år efter aktieombytningen er foretaget. Hvis omstændighederne for anmeldelsen er fastlagte, og det erhvervende selskab har indflydelse på disse omstændigheder, skal anmeldelsen foreligge senest 3 måneder inden ændringen skal gennemføres. Hvis anmeldelsen skyldes uforudsigelige hændelser, og det erhvervende selskab ikke indflydelse på disse

hændelser så skal der ske anmeldelse senest 1 måned efter de ændrede forhold er kommet til kundskab for det erhvervende selskab (Bille, Jensen, & Nielsen, Omstrukturerings - skatteregler i praksis, 2019, s. 67-74).

I vilkårene ligger implicit, at en anmeldelse kan resultere i bortfald af den tidligere givne tilladelse, og hvis denne tilbagekaldes, så vil de oprindelige aktionærer blive afståelsesbeskattet af den oprindelige aktieombytning³⁸.

Udgangspunktet er at tilladelsen opretholdes hvis, de anmeldte vilkår ikke havde været en hindring for tilladelsen til at foretage den skattefrie aktieombytning på tidspunktet for ansøgningen (Pedersen, Kerzel, Ferniss, & Eriksen, 2018, s. 679).

9.2.2.3 Skattefrie aktieombytning uden tilladelse (det objektive regelsæt):

Det er også en mulighed at foretage en skattefri aktieombytning, uden at indhente en tilladelse fra skattestyrelsen først. Efter ABL § 36, stk. 6, så kan en ombytning af aktier efter ABL § 336 stk. 1-5 gennemføres uden tilladelse fra skattemyndighederne.

Det er en betingelse, at vederlaget kommer i form af aktier med tillæg af en evt. kontant udligningssum der svarer til handelsværdien af de ombyttede aktier. Det er en betingelse, at det erhvervende selskab ikke afstår de erhvervede aktier inden for de 3 første år efter ombytningen, i praksis kendt som holdingkravet.

Holdingkravet er en værnsregel, som har hjemmel i ABL § 36, stk. 6, pkt. 3. Heri er det fastsat, at de aktier der er blevet ombyttet ikke må afstås i en periode på 3 år fra tidspunktet for aktieombytningen. Den holdingkonstruktion der er blevet etableret gennem aktieombytningen, skal dermed bestå i den minimum fastsatte periode på 3 år.

Ombytningstidspunktet er den dato, hvor aktieombytningen bliver vedtaget i det erhvervende selskab. Det erhvervende selskab kan dog indenfor 3 års fristen afstå kapitalandele, gennem fremtidige omstruktureringer i enten det erhvervende eller erhvervede selskab.

Betingelsen er, at vederlæggelsen sker med kapitalandele i det erhvervende selskab. Holdingkravet på den oprindelige aktieombytning vil ikke forsvinde, og det krav vil fastholdes gennem hele løbetiden.

Hvis der sker likvidation af det erhvervende selskab indenfor 3 års fristen, så anses dette som en afståelse af de kapitalandele, som var genstand for aktieombytningen, og disse kapitalandele vil derfor blive beskattet.

Hvis man ønsker, at afstå datterselskabet indenfor de 3 første år efter ombytningen, så kan man søge tilladelse om en skattefri aktieombytning med tilbagevirkende kraft. Hvis ansøgningen opfylder kravene for

³⁸ Juridisk vejledning C.D.6.3.6 Anmeldelse af ændrede vilkår – bortfald af tilladelse

en forretningsmæssig begrundelse, så vil man kunne opnå tilladelsen og salg af kapitalandelene i datterselskabet.

Kapitalejerne i det erhvervende selskab er ikke omfattet af holdingkravet. De kan derfor afstå kapitalandelene i det erhvervende selskab uanset begrænsningerne i holdingkravet, og et salg af kapitalandele i det erhvervende selskab, vil derfor ikke få nogen skattemæssig konsekvens for den foretagne aktieombytning.

Der kan ske ændringer i ejerandelene af den koncern der er fremkommet efter aktieombytningen, uden at det har en skattemæssig betydning for den oprindelige aktieombytning der blev foretaget, uagtet denne er uden tilladelse fra skattestyrelsen (Bille, Jensen, & Nielsen, Omstrukturering - skatteregler i praksis, 2019, s. 74-77).

Retsvirkningerne for både det erhvervede og det erhvervende selskab, samt de selskabsdeltagere der deltager i aktieombytningen er de samme som gennemgået i det forudgående afsnit (skattefri aktieombytning med tilladelse).

9.2.3 Delkonklusion aktieombytning

Når der fra skattestyrelsen er givet muligheder for hvordan man vil foretage en aktieombytning, så kræves det af selskaberne at foretage, en konkret vurdering af om man skal lave en skattepligtig, eller en skattefri aktieombytning, og om denne skattefrie aktieombytning skal være med eller uden tilladelse.

Den helt åbenlyse fordel ved, at foretage den skattefrie aktieombytning er, at man ikke bliver beskattet med det samme. Man skal dog være opmærksomme på de krav der stilles fra skattestyrelsen.

Kan man ikke opfylde disse på tidspunktet for ombytningen, eller inden for perioden hvor værnsreglerne, og anmeldelsesvilkår er gældende, så risikere man at aktieombytningen blive skattepligtig med tilbagevirkende kraft.

Ved at foretage en aktieombytning så kan LB, etablere en koncernstruktur. I praksis betyder det, at der indskydes et holdingselskab (LB Holding A/S), mellem LB (kapitalejeren) og F A/S driftsselskabet. Koncernstrukturen betyder at selskaberne vil være omfattet af reglerne om obligatorisk national sambeskatning (Bille, Jensen, & Nielsen, Omstrukturering - skatteregler i praksis, 2019, s. 77-78).

For LB, kan den skattepligtige aktieombytning ikke anses for at være en gunstig løsning.

Gennem F A/S regnskaber³⁹ kan det ses, at der er tale om et selskab med en stabil indtjening, og fornuftige afkast siden dets begyndelse. Avancen der vil komme fra den skattepligtige aktieombytning, vil være stor, og beskatningen vil medføre en større likviditetsbelastning for kapitalejeren, LB.

For at kunne lave en skattefri aktieombytning med tilladelse, kræves en forretningsmæssig begrundelse fra skattestyrelsen. For at skattestyrelsen kan vurdere om der er en forretningsmæssig begrundelse, så kræves det, at skattestyrelsen har de nødvendige oplysninger der kan godtgøre at de giver denne tilladelse.

Ansøgninger der alene er begrundet med at opnå en hensigtsmæssig koncernstruktur, eller for at muliggøre et fremtidigt generationsskifte, anses ikke for at være tilstrækkeligt begrundet^{40/41} (Olesen, 2017, s. 215).

En ansøgning skal derfor være omhyggeligt udarbejdet, og nøje beskrive baggrunden og formålet for aktieombytningen. Det afgørende er, at formålet for aktieombytningen ikke er skatteunddragelse eller skatteundgåelse.

Hvis der i ansøgningen som begrundelse er anført, at årsagen for aktieombytningen skyldes et generationsskifte, med henblik på virksomhedens (selvstændige) videreførelse, så skal der i ansøgningen redegøres for hvordan dette generationsskifte påtænkes gennemført, og hvorfor en skattefri aktieombytning med tilladelse er nødvendig for at kunne realisere dette. Hvis dette er tilfældet, så vil skattestyrelsen kunne give tilladelsen til dette^{42/43}.

Det kræver, at skattestyrelsen kan foretage en formålsfortolkning af aktieombytningen. Hvis skatteunddragelse eller skatteundgåelse er den væsentligste årsag, så vil der ikke kunne gives tilladelse. Men hvis formålet for aktieombytningen, er generationsskiftet af den selvstændige virksomhed, og dette formål kan konkretiseres og underbygges, så kan tilladelsen gives.

I afhandlingen tages der udgangspunkt i, at det er kapitalejeren LB, der ønsker at overdrage selskabet F A/S til sin datter MB.

LB, har ikke planlagt at generationsskiftet skal ske med øjeblikkelig virkning. Derfor vil der i afhandlingen tages udgangspunkt i at, benytte den skattefrie aktieombytning uden tilladelse.

LB, kan derfor bruge de næste 3 år på at forberede MB, og selskabet på at overdragelsen sker på den bedst mulige måde, og at hans datter er klar til løfte opgaven som ejer og direktør for selskabet.

³⁹ Bilag 1 og 2

⁴⁰ SKM20005.167ØL

⁴¹ SKM2006.345LSR

⁴² SKM2003118TSS

⁴³ SKM2007.807DEP

Dernæst kan kapitalandelene i F A/S overdrages til MB til handelsværdien på 67.677 t.kr. Salget vil ske gennem LB Holding A/S.

Holdingselskabet fungerede som et moderselskab for LB A/S, og derfor vil der ikke ske avancebeskatning af de afstået kapitalandele, jf. ABL § 4B.

Alternativt kan LB, beslutte sig for at udlodde hele, eller dele af overkursen til LB Holding A/S for at lette den finansielle byrde for sin datter.

9.3 Spaltning

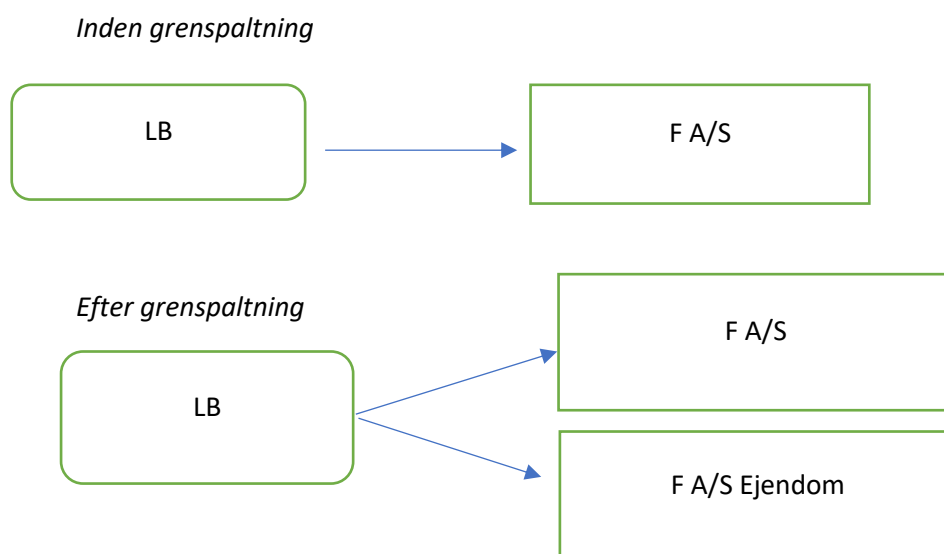
Når man foretager en spaltning, så laver man en opdeling af et selskabs aktiviteter, hvorefter en eller flere af de opsplittede selskabsdele overgår til et eller flere andre selskaber. Aktionærerne i det indskydende selskab modtager som vederlag for dette aktier, alternativt kontanter, i det modtagende selskab (Olesen, 2017, s. 335).

Der findes særlige regler for spaltning, både i selskabslovens kapitel 15, og FUL-kapitel 4. Efter FUL defineres en spaltning således (Bille, Jensen, & Nielsen, Omstrukturerings - skatteregler i praksis, 2019, s. 83):

”Ved spaltning forstås den transaktion, hvorved et selskab overfører en del af eller samtlige af sine aktiver og passiver til et eller flere eksisterende eller nye selskaber ved i samme forhold som hidtil at tildele sine selskabsdeltagere aktier eller anparter og eventuelt kontant udligningssum”

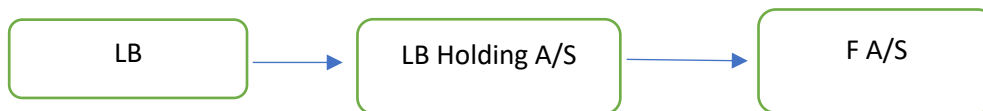
Man kan foretage en skattepligtig, eller en skattefri spaltning. Der findes desuden 2 typer af spaltninger man kan vælge i mellem:

- Grenspaltning (Figur 2, Eksempel på en grenspaltning af F A/S)

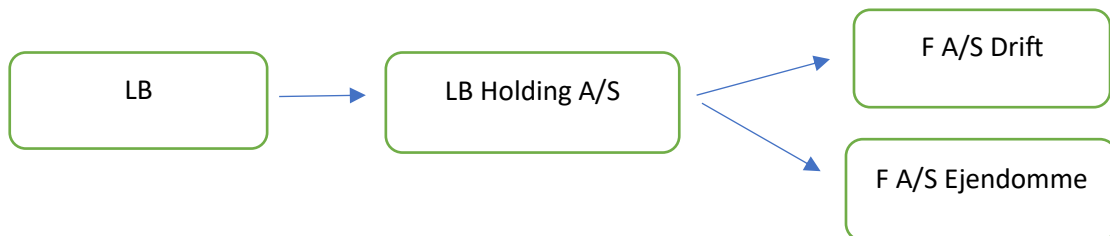

- Ophørsspaltning (Figur 3, eksempel på en ophørsspaltning af selskabet F A/S, hvor der er dannet et holding selskab mellem kapitalejeren og driftsselskabet gennem en aktieombytning)

Inden ophørsspaltning

Efter ophørsspaltning

9.3.1 Skattepligtig spaltning (Bille, Jensen, & Nielsen, Omstrukturerings - skatteregler i praksis, 2019, s. 87-89)

Hvis en spaltning ikke gennemføres efter reglerne i FUL, så vil spaltningen være omfattet af skattelovens almindelige regler om overdragelse af aktier.

9.3.1.1 Grensspaltning:

Når man foretager en skattepligtig grensspaltning, så fortsætter det indskydende selskab med at eksistere, og de aktiver og passiver der udspaltes anses som værende blevet afstået på overdragelsestidspunktet.

Derfor vil det indskydende selskab blive afståelsesbeskattet efter de almindelige regler, hvor der tages højde for hvilke aktiver og passiver der overdrages.

Det modtagende selskab anses for at have erhvervet aktiverne, og passiverne til den værdi, den kan opgøres til på handelstidspunktet.

Som betaling for overdragelsen modtager det indskydende selskab kapitalandele i det modtagende selskab og evt. en kontantudligningssum.

Hvis overdragelsen skal opfylde de kriterier der fastsat i spaltningssdefinitionen, så skal det indskydende selskab videreoverdrage de modtagne kapitalandele og evt. kontanter til kapitalejerne i selskabet.

Dette vil i skattemæssige sammenhænge anses som et udbytte, og hvis der er tale fysiske personer som kapitalejere så vil der ske beskatning af vederlaget som aktieindkomst.

Hvis det er selskaber, som er kapitalejere i det indskydende selskab, så vil disse udbytter være skattefrie forudsat, at der er tale om datterselskabsaktier, jf. ABL § 4A, eller koncernselskabsaktier, jf. ABL § 4B.

En skattepligtig grenspaltning kan således medføre beskatning af det indskydende selskab, samt kapitalejerne i disse selskaber (Bille, Jensen, & Nielsen, Omstrukturering - skatteregler i praksis, 2019, s. 87).

9.3.1.2 Ophørsspaltning:

Hvis der i stedet foretages ophørsspaltning, så vil der skatteretsligt ske likvidationsbeskatning af det indskydende selskab. Selskabsretligt vil det indskydende selskab anses, som værende opløst efter gennemførelsen af spaltningen.

I det indskydende selskab vil der ifm. overdragelsen ske afståelsesbeskatning. Det betyder, at der skal opgøres avancer på de aktiver, og passiver der bliver overdraget til det modtagende selskab.

Efterfølgende vil kapitalejerne i det indskydende selskab blive beskattet af afståelsen af kapitalandelene, efter reglerne i ABL.

Afståelsessummen kan bestå af kapitalandele i det modtagne selskab, samt en evt. kontant udligningssum. Beskatningen foretages på baggrund af afståelsessummen med fradrag for anskaffelsessummen.

Der er ikke hjemmel til at gennemføre en skattepligtig spaltning med tilbagevirkende kraft, og det gælder for både gren, og ophørsspaltning.

Hvis det indskydende selskab har underskud og kildeartsbegrænsede tab fra tidligere indkomst år, så kan de disse ikke bringes til fradrag hos de modtagende selskaber.

Hvis der foretages ophørsspaltning, så vil evt. underskud og kildeartsbegrænsede tab fra tidligere år fortabes, og disse vil ikke kunne udnyttes ved spaltningen.

Ved en grenspaltning vil det indskydende selskab, stadig kunne benytte deres fremførebare underskud til modregning, i selskabets fremtidige avancer. Et underskud i de modtagne selskaber kan blive begrænset efter hvis der sker et væsentlig skift i ejerkredsen efter SEL § 12 D.

En skattepligtig spaltning vil grundet beskatningsreglerne af både selskab og aktionærer, oftest ikke være en løsning mange vil benytte sig af. Den kan dog være relevant og bruge i de situationer hvor spaltningen ikke vil medføre den store afståelsesbeskatning.

Det skal også bemærkes at beskatningen vil være væsentlig anderledes når der foretages en ophørsspaltning fremfor grenspaltning. Når man benytter ophørsspaltning, har man mulighed for at fradrage anskaffelsessummen i afståelsessummen. Det vil i de fleste tilfælde medføre en mindre avance til beskatning.

9.3.2 Skattefri spaltning (Bille, Jensen, & Nielsen, Omstrukturerings - skatteregler i praksis, 2019, s. 89-112)

Skattefri spaltning kan ske med eller uden tilladelse fra skattestyrelsen. I begge tilfælde vil spaltningen være omfattet af den skatteretlige definition af spaltning anført i afsnit 9.3.

9.3.2.1 Skattefri spaltning med tilladelse (Det subjektive regelsæt):

Deltagerne i det indskydende selskab skal ifm. med spaltningen, vederlægges med kapitalandele i de modtagende selskaber, og evt. en kontant udligningssum, jf. FUL § 15 a, stk.2.

Hvis der indskydende selskab ikke ophører efter spaltningen er foretaget, så er det et krav at de aktiver og passiver der tilføres til det modtagende selskab udgør en gren af en virksomhed, jf. FUL § 15 a, stk. 3 (grenkravet).

Man kan derfor ikke grenspalte den samlede virksomhed til et andet selskab, da der skal være tale om en gren af en virksomhed. Grenkravet i FUL er ens for spaltninger og tilførsel af aktiver. I FUL § 15 c, stk. 2, er grenkravet defineret således (Bille, Jensen, & Nielsen, Omstrukturerings - skatteregler i praksis, 2019, s. 90):

”Ved en gren af en virksomhed forstås alle aktiver og passiver i en afdeling af et selskab, som ud fra organisationsmæssigt synspunkt udgør en selvstændig bedrift, dvs. en samlet enhed, der kan fungere som en selvstændig enhed”

Hvor vidt en virksomhed har flere forskellige grene, skal bero på en konkret vurdering af den pågældende virksomhed. Udgangspunktet er at, fast ejendom skal anses for at udgøre en gren af en virksomhed. Det er uden betydning om der er tale om en udlejningsejendom, eller ejendommen hvor selskabets virksomhed bliver drevet fra.

Det er en betingelse at, spaltningsdatoen er sammenfaldende med skæringsdatoen for det modtagende selskabs regnskabsår. Hvis det modtagende selskab er nystiftet ifm. spaltningen, så er skæringsdatoen den samme som datoen for åbningsbalancen.

Hvis hovedformålet, eller et af hovedformålene med spaltningen er skatteunddragelse eller skatteundgåelse, så vil spaltningen ikke tillades fra skattestyrelsen. Hvis transaktionen ikke foretages ud fra forsvarlige økonomiske betragtninger, så vil der være en formodning om, at skatteunddragelse eller skatteundgåelse er formålet med spaltningen, og derfor vil tilladelsen ikke gives.

Tilladelsen gives baseret på forretningsmæssige begrundelser, der skal gennemføres af hensyn til virksomhedens drift. Blandt disse begrundelser kan være ønsker om investering, generationsskifte og ekspansion mv.

Ansøgningen om tilladelse til en skattefri spaltning skal indsendes til skattestyrelsen, og denne kan indsendes både før, og efter spaltningen er foretaget. Kravene for ansøgningen kan findes i FUL § 15 a, stk. 1, pkt. 2.

Den væsentligste konsekvens af en skattefri spaltning, er den skattemæssige succession. Det modtagende selskab, anses for at have anskaffet de spaltede aktiver og passiver på samme tidspunkt, og til de samme værdier som det indskydende selskab. Succession omfatter også de skattemæssige af – og nedskrivninger som det indskydende selskab har foretaget frem til spaltningstidspunktet.

For det indskydende selskab betyder det, at der ikke sker ophørsbeskatning hvis der er tale om en ophørsspaltning, og ved en grenspaltning vil der ikke ske afståelsesbeskatning.

For kapitalejerne vil en ophørsspaltning betyde at, evt. kontante udligningssummer vil anses som værende udbytte, jf. FUL § 9.

Når der tale om en grenspaltning, så anses kontante udligningssummer for udbytter i det indskydende selskab, og disse vil blive beskattet herefter, jf. FUL § 9. Kapitalandele anses i de modtagende selskaber anses som værende anskaffet på samme tidspunkt som kapitalandelene i det indskydende selskab.

Ved en grenspaltning kan det indskydende selskab stadig fremføre deres egne underskud fra tidligere år, til modregning i det indskydende selskabs skattepligtige indkomst og evt. andre sambeskattet selskaber, hvis underskuddet er opstået i sambeskatningsperioden.

Hvis det indskydende og modtagende selskab var sambeskattet i forvejen, så kan underskuddet i det indskydende selskab fremføres til modregning hos det modtagende selskab, efter reglerne om underskudsfræførsel i sambeskatningskredsen. Dette gælder også hvis det indskydende selskab ophørsspaltes.

Som udgangspunkt kan det modtagende selskab ikke fremføre egne underskud fra tidligere år efter en spaltning. Dette underskud kan dog anvendes af selskaber der er sambeskattet med det modtagende selskab.

9.3.2.2 Skattefri spaltning uden tilladelse (Det objektive regelsæt):

Der har siden 2007, været mulighed for at gennemføre en skattefri spaltning uden tilladelse fra skattestyrelsen. Mange af de samme regler og krav gør sig gældende for skattefri spaltning uden tilladelse som den skattefri spaltning med tilladelse.

Når man foretager en skattefri spaltning uden tilladelse, så er det ikke nødvendigt med en forretningsmæssig begrundelse for omstruktureringen. Det betyder, at hovedformålet med spaltningen må godt være legal skatteoptimering.

Der er dog gennem FUL § 15 a indført værnsregler der skal sikre, at man ikke kan foretage en skattefri spaltning uden tilladelse med henblik på den umiddelbare skatteunddragelse.

Ligesom med den skattefri aktieombytning uden tilladelse er der et holdingkrav.

Holdingkravet går ud på, at selskaber der efter spaltningen er foretaget, ejer mindst 10% af kapitalen i et af de i spaltningen deltagende selskaber, eller skattefri porteføljeaktier, må i en periode på 3 år efter vedtagelsen af spaltningen ikke afstå deres kapitalandele.

Reglen er gældende hvor de bagvedliggende kapitalejere i det spaltede selskab er selskaber. Reglen er indført for at forhindre, at kapitalandelene i de modtagende selskaber sælges skattefrit umiddelbart efter spaltningen.

Undtagelsen hertil er, at hvis kapitalandelene afstås ifm. skattefri omstrukturering af den pågældende kapitalejer eller det pågældende deltagende selskab, og vederlæggelsen kun sker i form af kapitalandele, så anses vederlagsaktierne ikke for afstået. De deltagende selskaber efter den skattefri omstrukturering overtager løbetiden på holdingkravet.

Man kan ikke benytte sig af den skattefrie spaltning uden tilladelse, hvis det indskydende selskab har mere end 1 kapitalejer, og 1 af disse har været kapitalejer i selskabet i mindre end 3 år uden, at have råderet over flertallet af stemmerne, og ved spaltningen bliver kapitalejer i det modtagende selskab hvor man råder over flertallet af stemmerne.

Derudover er der indsat en betingelse, at forholdet mellem aktiver og forpligtigelser der overføres til det modtagende selskab, forholdsmæssigt svarer til aktiverne og forpligtigelserne i det indskydende selskab.

Bestemmelsen skal sikre, at der ved en skattefri spaltning ikke bliver solgt aktiver ud af selskabet uden beskatning.

9.3.3 *Delkonklusion spaltning*

LB, har muligheden for at kunne bruge den skattefrie spaltning, som et af værktøjerne der skal optimere generationsskiftet, sådan så der er mindst mulig belastning af likviditeten.

Da generationsskiftet ikke tiltænkes, at foretages med det samme, så ville den skattefri spaltning uden tilladelse være en oplagt mulighed.

Gennem en spaltning kan F A/S omstruktureres, så man står tilbage med den rene drift af selskabet. På den måde kan man lette finansieringsbyrden for MB.

Gennemgangen af reglerne for en skattefri spaltning har vist, at den domicilejendom F A/S ejer kunne grenspaltes, så man står tilbage med et driftsselskab og et selskab hvori ejendommen besiddes.

På denne måde reducerer man handelsværdien af selskabet ved at slanke balancen, og MB kan overtage selskabet hvori driften ligger til en lavere pris.

LB, vil derfor få en ny indtægt i form af lejeindtægt fra driftsselskabet der skal benytte domicilejendommen. Det spaltede selskab der nu ejer domicilejendommen skal på et tidspunkt også overdrages til datteren som led i generationsskiftet.

F A/S Ejendom vil som udgangspunkt være omfattet af pengetanksreglen efter ABL § 34, stk. 6, da selskabets aktiver udelukkende består af en udlejningsejendom. Men bestemmelserne i pengetanksreglen tillader udlejning af ejendom mellem koncernforbundne selskaber som lejer anvender i driften. Det betyder, at hvis LB beholder en andel i af kapitalandelene i F A/S, så har han stadig mulighed for at overdrage F A/S Ejendom med skattemæssig succession.

9.4 *Vedtægtsændringer*

Et selskab kan beslutte sig for at ændre i selskabets vedtægter for, at lave en opdeling af selskabskapitalen. Denne opdeling af selskabskapitalen i forskellige klasser som led i et generationsskifte, er gennem praksis blevet kendt som A/B modellen.

Modellen er ikke direkte angivet i loven, men er blevet anvendt hyppigt i praksis, hvori man kombinere reglerne i selskabsretten og skatteretten. Ligningsrådet gav et bindende svar i sagen (SKM2003.66.) omkring anerkendelsen af modellen.

Modellen er tilrettelagt således, at man kan opdele selskabskapitalen i A og B aktier. Samtidigt tillægges A aktierne en forlods udbytteret. Det betyder reelt, at B aktierne først har ret til udbytte når A aktierne har modtaget et udbytte der er svarende til den forlods udbytteret.

Opdelingen har betydet, at overdragelsen af B aktierne kunne gøres billig for erhververen, da de har haft mulighed for at erhverve disse til kurs 100. Værdien af selskabet ville reelt ligge i A aktierne. Erhververen af B aktierne vil dog have formået at opnå en stor andel af selskabet til en lav værdi, dog uden stemmeret.

På den måde sikres overdrageren (forældre), at de beholder den nuværende værdi og indflydelse i selskabet, mens erhververen (børn) for overdraget en stor ejerandel af selskabet til en lav værdi.

Ideen er, at selskabets fremtidige gevinster skal overstige indekseringen af den forlods udbytteret. Opdelingen i kapitalklasserne kan opløses når udbytteretten har tjent sit formål, og er udloddet til kapitalejeren af A aktierne, eller når perioden for forlods udbytteretten er udløbet.

Ved opløsningen af kapitalklasserne kan erhververen beslutte sig for at erhverve A aktierne, ellers kan disse sælges til det udstedende selskab (Gorrissen Federspiel, 2019).

Skattemæssigt foreligger fordelene reelt, når overdrageren stadig beholder en ejerandel på 10% eller derover. På den måde foreligger muligheden for at modtage skattefrie udbytter fra selskabet, såfremt de opfylder betingelserne i ABL § 4A, og § 4B. Det kræves dog, at udbytterne udloddes til et selskab.

Af afgørende betydning er det, at den forlods udbytterets som kapitalejeren af A aktierne modtager, svarer til den reelle handelsværdi af den overdragne del af selskabet⁴⁴.

Udgangspunktet er, at alle kapitalandele er lige, men vedtægterne kan dog ændres således, at der foretages opdeling af kapitalklasserne. Efter SL § 45, skal vedtægterne angive de forskelle der er de opdelte kapitalklasser.

En vedtægtsændring der medfører en ændring af kapitalen gennem opdeling af denne i klasser, kan anses som en afståelse efter ABL § 30, stk. 1, og vil derfor være genstand for afståelsesbeskatning.

Udgangspunktet er dog, at opdelingen af kapitalklassen ikke vil medføre afståelsesbeskatning så længe der ikke er en formueforskydning mellem aktionærerne. Hvis der kun er 1 aktionær, så vil en ændring i kapitalklassen ikke medføre en formueforskydning (Ødegård ApS, u.d.). Dette bekræftes ydermere gennem skatterådets afgørelser⁴⁵.

⁴⁴ SKM2015.195.

⁴⁵ SKM2010.2 – SKM2015.375

For at overdrageren skal undgå afståelsesbeskatning ifm. en vedtægtsændring, så er det vigtigt at opdelingen af kapitalklassen sker inden nye kapitalejere tiltræder selskabet.

Det er væsentligt at bemærke, at opgørelsen af forlods udbytteretten til kapitalejeren af A aktierne skal opgøres korrekt og til handelsværdien. Størrelsen på disse udbytter fastsætter reelt værdien af B aktierne. Hvis forlods udbytteretten ikke fastsættes til handelsværdien, så vil der ske gavebeskatning af erhververen af B aktierne, og afståelsesbeskatning efter ABL § 30, stk. 1, hos aktionæren⁴⁶.

Når beregningen af forlods udbytteretten skal foretages, så skal man anvende ligningsrådets beregningsmodel⁴⁷. Ved beregningen af forlods udbytteretten skal der medtages en rente og risikofaktor. Det fastsatte rente og risikotillæg skal fastlægges efter en vurdering af de faktiske forhold i den konkrete sag.

Tillægget vil variere på basis af tidsperioden for forlod udbytteretten, samt den risiko ejeren af A aktierne tager ved at få udbetalt udbytterne gennem en længere årrække. Hvis selskabet ikke generer et stort nok overskud, så vil det have betydning for udbytterne.

I afhandlingen tages der afsæt i et rentetillæg på 4%, og der ses bort fra et risikotillæg⁴⁸.

Regeringen fremsatte et nyt lovforslag (L4) i oktober, der ændrer reglerne i ABL vedrørende opgørelsen af aktieavancen når hovedaktionæren sælger B aktier.

Forslaget blev vedtaget december 2019 og trådte i kraft 1. januar 2020. For A/B modellen har forslaget virkning for alle afståelser der foretaget efter den 1. oktober 2019 (Skatteudvalget, 2019).

Lovforslaget indebærer en ændring for, hvordan den samlede anskaffelsessum for aktier skal fordeles på flere aktieklasser.

Efter de gamle regler fordeles anskaffelsessummen mellem aktierne på grundlag af deres nominelle værdi. Ændringen medfører at, der ikke længere skal tages udgangspunkt i aktiernes nominelle værdi, men at der fremadrettet skal tages udgangspunkt i den reelle handelsværdi af hver enkelt aktie.

I tilfældet hvor hovedaktionæren vil afstå B aktier i selskabet til den næste generation, der vil ændringen medføre at samtlige af selskabets aktier skal værdiansættes ifm. overdragelsen. Anskaffelsessummen skal opgøres til handelsværdien på afståelsestidspunktet, og den skal fordeles forholdsmæssigt mellem de afståede B aktier og A aktierne der ikke overdrages.

⁴⁶ SKM2015.274.SR

⁴⁷ SKM2004.416

⁴⁸ SKM2011.79.SR

Ændringen medfører, at der vil fremkomme en større aktieavance ved salget af B aktierne, og det medfører en større beskatning. Det stiller højere krav til likviditeten hos hovedaktionæren (PWC, 2020, s. 30-40).

Udover disse ændringer så afventes også et styresignal fra SKAT, der behandler "gevinstmuligheden" i værdiansættelsen af A/B modellen⁴⁹.

9.4.1 Delkonklusion vedtægtsændringer

Modellens formål er, at lette finansieringsbyrden for erhververen ved, at selskabet finansierer generationsskiftet gennem udbytter til overdrageren.

Den måde A/B modellen kunne anvendes på i generationsskiftet af F A/S, ville ske gennem forskellige faser.

Disse faser består i:

1. Gennem vedtægtsændringer opdeles aktiekapitalen i F A/S, i hhv. A og B aktier.
2. Aktieklasserne tillægges vedtægtsmæssigt stemme og forlods udbytteret.
3. Der kan gennemføres en skattefri aktieombytning med kapitalandelene i F A/S så der dannes et holdingselskab mellem LB og driftsselskabet F A/S.
4. B aktierne afstås eller gaveoverdrages til MB. Hvis der sker afståelse, så skal avancen opgøres. Men da F A/S ejes gennem et holdingselskab, så vil der ikke ske beskatning så længe holdingselskabet ejer 10% eller derover.
Hvis B aktierne overdrages som gave så skal gavens størrelse opgøres, og værdien der overskrider den skattefrie bundgrænse vil være gaveafgiftspligtig med 15%.
5. MB kan derefter vælge og overdrage sine B aktier til et helejet holdingselskab gennem en skattefri aktieombytning
6. Herefter skal LB vederlægges for aktiernes værdi gennem sin forlods udbytteret.
7. Når udbytteretten har tjent sit formål, vil man opløse aktieklasserne, og MB kan vælger og erhverve LB's aktier, eller kan LB sælge sine aktier til udstedende selskab.

Det forudsættes i afhandlingens løsningsmodel vedrørende A/B modellen, at MB kommer til at besidde en nominel ejerandel af selskabet på 90%, gennem erhvervelse af B aktier.

Løsningsmodellen vil tage højde for om det økonomisk bedst kan svare sig for LB at, afstå B aktierne efter de nye regler om opgørelsen af aktieavancen. Eller om det ville være mere likviditetsbesparende at forære ejerandelene, som en gave efter reglerne i BAL § 22.

⁴⁹ SKM2019.371.SR

Dette vil naturligvis sammenholdes med parternes forskellige ønsker og krav til generationsskiftet, som er beskrevet i afsnittet der omhandler familien og virksomheden.

10 Generationsskiftet af F A/S

Et generationsskifte kan foretages på mange forskellige måder, og gennem mange forskellige former for omstruktureringer. I afhandlingen har fokus været på nogle af disse omstruktureringsmodeller, og disse muligheder skal vurderes og bedømmes ud fra nogle fastsatte kriterier, for at kunne komme med en konkret vurdering af hvilken løsning der passer bedst for F A/S og de involveret parter i den givne situation.

Problemformuleringen i opgaven er:

”Hvordan kan et generationsskifte af F A/S foretages, så både far og datter tilgodeses samtidig med, at man minimere tabet af kapital i virksomheden?”

Problemformuleringen skal forstås således at, hvordan et generationsskifte kan foretages så far (LB) for dækket sit kapitalbehov, samtidigt med at datter (MB) ikke lider unødigt økonomisk last.

Reelt betyder det, at MB skal erhverve selskabet til en omkostning der svarer til farens kapitalbehov. LB's kapitalbehov er i afhandlingen fastsat til 15.000 t. kr. før skat. Derudover er det et ønske, at man minimere tabet af kapital, så selskabet overdrages tilnærmelsesvis i samme forfatning som inden overdragelsen.

Løsningsmodellerne vil sammenlignes på baggrund af disse ovenstående faktorer, og på baggrund af dette vil der vælges en løsningsmodel som vil være den mest passende generationsskiftemodel for F A/S.

I løsningsmodellerne forudsættes desuden:

- MB kan få dækket sit finansieringsbehov, gennem ekstern finansiering hvis dette er nødvendigt
- Processen for, at det endelige generationsskifte foretages, kan udskydes i op til 5 år
- Det er muligt at foretage udbyttebetalinger fra F A/S til kapitalejerne
- MB har midler nok til at kunne stifte et selskab⁵⁰ (Legal desk, 2019)
- Direkte omkostninger forbundet med generationsskiftet forudsættes at finansieres gennem udbyttebetalinger fra F A/S
- Det er på sigt tiltænkt at 100% af selskabet skal overdrages til MB, og at LB skal kunne trække sig helt ud af alle forretningsaktiviteterne

⁵⁰ ApS 40.000 kr. – A/S 400.000 kr.

Med disse forudsætninger fastlagt, så vil der i nedenstående afsnit gennemgås en række af de muligheder der kan anvendes ved overdragelsen af F A/S, fra LB til MB. Ved hjælp af problemformuleringen og de fastsatte antagelser, så kan de forskellige løsningsmodeller sammenlignes på tværs af hinanden.

11 Løsningsmodeller

11.1 Fuldt vederlag (Løsningsmodel 1)

En af de muligheder der findes for overdragelse er, at MB kan betale hele vederlaget for selskabet.

I dette tilfælde forudsættes det, at MB selv bærer hele finansieringsbyrden, og det antages at finansieringen kan skaffes eksternt. Både køb og salg forudsættes, at foretages mellem 2 fysiske personer (MB og LB).

Handelsværdien af selskabet fastsættes efter principperne i 2000-9 og 2000-10 cirkulærerne. Denne værdi er fastsat tidligere i opgaven til at være 67.677⁵¹.

Ved afståelsen af kapitalandele i F A/S jf. ABL § 30 stk. 1, bliver LB beskattet som fysisk person, og denne beskatning sker efter reglerne i ABL § 12.

Tidligere i opgaven er det anført, at selskabet er stiftet i 1989, og LB har under hele selskabets levetid været 100% kapitalejer, og dermed eneejer af F A/S. LB vil derfor være berettiget til, at kunne modregne et ejertidsnedslag efter reglerne i ABL § 47.

Nedslaget vil efter ABL § 47, stk. 3. beregnes med 1% pr. år, den skattepligtige har ejet de pågældende aktier forud for udløbet af indkomståret 1998. Nedslaget kan maksimalt udgøre 25%. Reglen er kun gældende når afståelsen sker som privat person⁵².

Selskabet blev stiftet med den nominelle aktiekapital på 500 t. kr. Det er anskaffelsessummen for LB. Denne skal fratrækkes salgssummen som i dette tilfælde vil være handelsværdien på de 67.677 t.kr.

Den avance der fremkommer beskattes efter realisationsprincippet, jf. ABL § 23.

For fysiske personer medregnes avancen i aktieindkomsten, og bliver beskattet efter reglerne i PSL § 4A, nr.4.

De første 55.300 af avancen bliver beskattet med 27%, og alt der overstiger bundgrænsen bliver beskattet med 42%. Da LB er gift med SB, så kan der gøres brug af den dobbeltbundgrænse, og dermed har de et beløb på 110.600 kr. til 27%, beskatning.

⁵¹ Bilag 7

⁵² Ejertidslag på 9% - svarende til 9 år. Fra 1989 til 1998

Nedenstående beregning viser den samlede avance der fremkommer hos LB ved salget af F A/S til MB i t.kr.

<u>t. kr.</u>	
<i>Handelsværdi af aktier (F A/S)</i>	<i>67.677</i>
Aktiernes anskaffelsessum	- 500
<i>Aktie indkomst</i>	<i>67.177</i>
Ejetidsnedslag (9%)	- 6.046
<i>Aktieindkomst til beskatning</i>	<i>61.131</i>
Skat af bundgrænse (27%)	- 30
Skat af beløb der overstiger bundgrænse (42%)	- 25.677
<i>Samlet beskatning ved salg</i>	<i>- 25.692</i>
<u>Overskud af salg efter beskatning</u>	<u>35.439</u>

Tabel 1. Samlet overskud, skattebetaling ved kontant vederlag. (Egen tilvirkning)

Det samlede overskud overstiger LB's kapitalbehov på 15.000 t.kr. før skat, og derved vil hans behov anses for at være opfyldt, ved en overdragelse med fuldt vederlag.

En masse kapital går tabt gennem den store beskatning der fremkommer ved salget. Derudover så skal MB betale den fulde sum, altså hele handelsværdien af selskabet, og dermed forøges hendes finansieringsbyrde.

I afhandlingen er der ikke fastsat lånevilkår og renter ved tilbagebetalingen af den eksterne finansiering. Uagtet dette vil en overdragelse af selskabet med fuldt vederlag pålægge en større økonomisk byrde på MB, som hverken LB eller MB er interesseret i.

Selskabet taber ikke kapital gennem en overdragelse med fuldt vederlag, da F A/S vil have samme forfatning efter salget som det var i inden.

Kapitalbelastningen vil derimod ramme LB gennem beskatningen af avancen der fremkommer ved salget. Tabet af kapital ved denne overdragelse udgør i alt 25.692 t.kr. Det svarer til ca. 50% af den bogførte egenkapital i selskabet F A/S, og ca. 38% af handelsværdien af selskabet.

På baggrund af ovenstående så kan denne løsning ikke anses at være forenelig med de fastsatte rammer i problemformuleringen.

Stiftelse af LB Holding A/S inden salg af F A/S (Løsningsmodel 2)

LB kan foretage en skattefri aktieombytning uden tilladelse, som beskrevet tidligere i opgaven⁵³. Hvis denne foretages inden salget af kapitalandelene i F A/S så vil evt. avancer kunne tilflyde *LB Holding A/S* uden beskatning.

På den måde kan LB selv styre hvor meget udbytte han vil udlodde fra *LB Holding A/S* til sig selv som privat person, og på denne måde kan han påvirke belastningen af den beskatning han vil blive pålagt.

Det hjælper dog stadig ikke på den finansiering MB skal fremskaffe ifm. erhvervelsen af F A/S. Der er et gensidigt ønske mellem de impliceret parter, at MB skal kunne erhverve selskabet uden at skulle lide unødigt økonomisk overlast⁵⁴. På baggrund af dette, så anses løsningen ikke forenelig med de fastsatte rammer i problemformuleringen.

11.2 Succession med fuld gaveoverdragelse (Løsningsmodel 3)

Som beskrevet tidligere i afhandlingen, så har LB mulighed for at overdrage F A/S med skattemæssig succession til sin datter MB.

Hvis han vælger og gøre dette, så vil MB indtræde i LB's skattemæssige stilling, og derved anses kapitalandele for at være anskaffet på det tidspunkt og til den anskaffelsessum som LB erhvervet dem til.

Det er fastlagt i opgaven, at MB tilhører den personkreds der kan få overdraget aktier med skattemæssig succession, jf. KSL § 33C, jf. ABL § 34, stk.1.

Da det påtænkes, at overdragelsen skal udgøre 100% af kapitalandelene i selskabet F A/S, så overholdes kravene i ABL § 34, stk.1, nr.2.

Derudover er det gennem pengetankstesten også fastlagt at F A/S ikke er underlagt de begrænsninger der foreligger for overdragelsen af et "passivt" selskab, jf. ABL § 34, stk. 1, nr. 3, jf. stk.6.

Når man vælger at overdrage en virksomhed med skattemæssig succession internt i familien, er det vigtigt at virksomhedens handelsværdi opgøres korrekt. Handelsværdien i afhandlingen er foretaget ud fra principperne i 2000-cirkulærerne.

Hvis der gennem successionen gives en gave, så vil denne være gaveafgiftspligtig. Satsen for denne afgift er efter de nye regler tilbage på 15%.

⁵³ Se figur 1.

⁵⁴ LB's kapitalbehov er på 15.000 t.kr. efter skat

Der kan gennem lovændringerne opnås henstand med betalingen af gaveafgiften i op til 30 år. Henstandsbeløbet forrentes med markedsrenten der er fastsat SEL § 11B.

Der er desuden mulighed for at nedsætte gaveafgiften ved at modregne passivposten, jf. KSL § 33D, eller den latente skatteforpligtigelse. Man kan frit vælge mellem den af de muligheder der giver det største nedslag i handelsværdien, og dermed også gaveafgiften.

Passivposten beregnes som 22% af den fortjeneste, der vil fremkomme ved et salg af aktierne til den fastsatte handelsværdi.

Den latente skatteforpligtigelse tager udgangspunkt i selskabets udskudte skat. Denne skat skal medtages til en fastlagt kurs som er under kurs 100. I afhandlingen er det på baggrund af de nævnte faktorer i afsnittet besluttet at kursen fastsættes til 75.

Se nedenstående beregninger for passivposten og den latente skatteforpligtigelse:

Passivpost (t.kr.):	
<i>Handelsværdi af aktier (F A/S)</i>	67.677
Aktiernes Anskaffelsessum	- 500
<i>Aktieavance</i>	67.177
<u>Nedslag som følge af Passivposten, jf. KSL 33D (22% af fortjeneste)</u>	<u>- 14.779</u>

Tabel 2. Beregning af passivpost (Egen tilvirkning)

Den latente skatteforpligtigelse (t.kr.)	
<i>Handelsværdi af aktier (F A/S)</i>	67.677
Aktiernes Anskaffelsessum	- 500
<i>Aktieavance</i>	67.177
Skat af bundgrænsen (27% af 110.600)	- 30
Skat af beløb der overstiger bundgrænsen (42%)	- 28.227
<i>Samlet udskudte skatteforpligtigelse</i>	- 28.257
<u>Nedslag som følge af den latente skatteforpligtigelse, (kurs 75)</u>	<u>- 21.193</u>

Tabel 3. Beregning af den latente skatteforpligtigelse (Egen tilvirkning)

Baseret på disse beregninger så ses det, at der kan opnås størst nedslag i handelsværdien ved at benytte *den latente skatteforpligtigelse*.

Den nedenstående beregning tager udgangspunkt i at F A/S overdrages med skattemæssig succession efter reglerne i ABL § 34. Erhververen MB, modtager en gave som er tilsvarende handelsværdien af F A/S. Den latente skatteforpligtigelse vil fradrages i handelsværdien.

t. kr.	
Handelsværdi af aktier (F A/S)	67.677
Nedslag som følge af den latente skatteforpligtigelse	- 21.193
Værdien af aktier	46.484
Skattefrie bundgrænse for gaver efter BAL §§ 22 og 23 (Dobbelt for ægtefæller)	- 134
Samlet gave	46.350
Gaveafgiften (15%)	<u>6.953</u>

Tabel 4. Gaveafgift ved succession og gaveoverdragelse (Egen tilvirkning)

I den ovenstående beregning er det forudsat at, LB ikke modtager vederlag for overdragelsen af kapitalandelene i selskabet. Kapitalandelene overdrages som en gave.

Gaveafgiften der fremkommer på basis af den gave der bliver givet forudsættes også, at betales af LB. Derfor kan det konkluderes, at LB's kapitalbehov ved overdragelsen ikke opfyldes.

Der er en udgift for ham på 6.953 t.kr. i form af gaveafgiften. Dette vil være en udgift han skulle bære gennem sin private formue.

MB, har ingen omkostninger ved, at overdragelsen sker på denne måde. Derfor anses hendes behov for at være tilgodeset gennem denne løsning.

F A/S, har ingen direkte omkostninger ved denne overdragelse, men da LB vil skulle foretage udbytteudbetalinger for at kunne betale gaveafgiften, så vil det medføre en øget kapitalbelastning på selskabet.

Samlet set udgør omkostningen på 6.953 t.kr, ca. 13,5% af selskabets egenkapital, og ca. 10,3% af handelsværdien af selskabet.

Da løsningen ikke tilgodeser LB's kapitalbehov, så anses løsningen ikke forenelig med problemformuleringen.

11.2.1 Henstandsordning (Løsningsmodel 4)

Med den nye lov, så hæves perioden for henstandsordningen fra 15 til 30 år, samtidigt gøres det til retskrav. Dermed er det ikke nødvendigt længere at søge og opnå tilladelse til. Der er en forrentning p.a. som er lig med markedrenten i SEL § 11B (2,5% 2020).

Beregningerne i *bilag 10* tager udgangspunkt i at, gaveafgiften betales over en periode på 30 år med den årlige forrentning på 2,5%, på gaveafgiften (6.953 t.kr.).

Beregninger viser at ydelsen er lige stor i hvert af de 30 år, mens renten er faldende i takt med at afdragene bliver større og større. Den samlede betaling udgør i alt (332 x 30) 9.960 t. kr. Den oprindelige gaveafgift er på 6.953 t.kr. Dermed er der en forøget omkostning på i alt 3.007 t.kr. ved at benytte henstandsordningen.

LB for stadig ikke dækket sit kapitalbehov ved at bruge denne model, derudover udgør tidshorisonten en større risiko for, at LB afgår ved døden inden henstandsordningen er fuldt ud afviklet.

Anvendelse af henstandsordningen er sjældent anvendt i praksis, og formålet med lempelserne kan tænkes at have noget det faktum at gøre.

En af årsagerne til dette kan være at der i stedet for en gaveoverdragelse med gaveafgift benyttes et anfordringslån. På den måde skal MB betale for gaveafgiften, men det kan ske rentefrit og man kan aftale en evt. afdragsfrihed i én årrække. MB kan benytte sig af udbyttebetalinger fra selskabet til at betale gælden til LB.

Dermed sikrer man sig at der ikke sker en forrentning af gælden, og denne stiger. Samtidigt sikrer man sig en periode hvor man kan konsolidere selskabet yderligere inden man pålægger selskabet en kapitalbelastning i form af udbyttebetalinger.

11.3 Succession og delvis gave (Løsningsmodel 5)

I stedet for en fuld gave overdragelse, så har LB også muligheden for at give en gave, der svarer til det beløb der overstiger 15.000 t.kr. På den måde sikres han ved at indfri sit kapitalbehov, og MB belastes ikke økonomisk mere end nødvendigt.

Det antages, at LB forinden har benyttet sig af en skattefri aktieombytning uden tilladelse, og de har passeret perioden for holdingkravet, på 3 år.

Det forudsættes ydermere, at MB også har stiftet et selskab kontant, hvor kapitalandelene skal overdrages til med delvis skattemæssig succession. MB kan med fordel foretage en skattefri aktieombytning, og etablere en holdingkonstruktion. På den måde kan evt. aktieavancer og udbytter udloddes fra F A/S skattefrit til dem begge i hvert deres holdingselskab.

Se nedenstående beregning for dette:

<u>t. kr.</u>	
<i>Handelsværdi af aktier (F A/S)</i>	67.677
Nedslag som følge af den latente skatteforpligtigelse	- 21.193
<i>Gavens værdi (handelsværdi med fradrag for latent skatteforpligtigelse)</i>	46.484
Skattefrie bundgrænse for gaver efter BAL §§ 22 og 23(Dobbelt for ægtefæller)	- 134
<i>Aktiernes værdi med fradrag for bundgrænse af gaver</i>	46.350
Vederlag for aktier	- 15.000
<i>Samlet gave</i>	31.350
Gaveafgift	- 4.703
<u>Samlet omkostninger for F A/S</u>	<u>19.703</u>

Tabel 5. Succession og delvis gave (Egen tilvirkning)

Ved at foretage en overdragelse på denne måde, så kan LB modtage sit vederlag på 15.000 t. kr. før skat i sit holdingselskab, og undgå beskatning af disse midler. Derfor anses hans ønsker som værende opfyldt ved at foretage overdragelsen på denne måde.

MB kan indtræde i F A/S, og finansieringen af dette foretages gennem udbyttebetalinger, som hun kan modtage skattefrit, og benyttes som vederlag til betaling af evt. ekstern finansiering og gaveafgiften.

MB er derfor ikke tyngt af en større finansieringsbyrde over en længere periode, og hun skal kun betale lige netop nok til, at LB's kapitalbehov er opfyldt.

Selskabet F A/S, vil gennem anvendelse af denne model lide et likviditetstab på i alt 19.703 t.kr. Det svarer til ca. 38,5% af egenkapitalen, og ca. 29% af handelsværdien af selskabet.

Kapitaltabet vil være af væsentlig karakter, da det udgør over 1/3 af egenkapitalen. Der er et ønske fra de involverede parter om, at selskabet så vidt muligt forbliver i samme forfatning som før overdragelsen. Et større indhug i selskabets kapital kan naturligvis påvirke deres investeringsvillighed samt soliditetsgrad.

Da løsningsmodellen trods alt tilgodeser LB og MB's behov så anses denne løsningsmodel som forenelig med den valgte problemformulering.

11.4 Succession med delvis gave, samt grenspaltning (Løsningsmodel 6)

Det er muligt at spalte F A/S således, at man opdeler selskabet i drift og ejendom. MB kan starte med at erhverve driften af selskabets hovedaktiviteter, og dermed undgå en større finansieringsbyrde.

Dermed sikres MB indtjeningen gennem selskabets hovedaktiviteter, og kan vente med at erhverve resten, til, at driftsselskabet har den nødvendige kapital.

Selskabet skal værdiansættes med fradrag for de fraspaltede aktiviteter (ejendommen)⁵⁵.

Ligesom i løsningsmodel 5, så forudsættes det, at både LB og MB forinden igangsættelsen af overdragelsen har stiftet hvert deres holdingselskab. LB kan gøre det gennem en skattefri aktieombytning. MB kan gøre det gennem kontant stiftelse af et selskab, og dernæst foretage en skattefri aktieombytning.

LB grenspalter ejendommen ud af F A/S, så der kun er driften tilbage. Dette kan gøres gennem en skattefri spaltning uden tilladelse. Da LB har planlagt at generationsskiftet ikke skal foretages med det samme, så har han muligheden for at vente med, at overdrage det grenspaltet selskab til, holdingkravet er overstået efter 3 år.

Ved at benytte denne løsningsmodel, så for LB sit ønskede kapitalbehov opfyldt. MB betaler vederlaget for sine kapitalandele i F A/S (Drift) gennem ekstern finansiering, som tilbagebetales via udlodning af udbytter, og dermed er det selskabet der løfter finansieringsbyrden.

LB vil grundet spaltningen fortsat have indtægter i F A/S (Ejendom) i form af lejeindtægt. Det selskab skal på sigt også overdrages som led i et generationsskifte, men da selskabets aktiver og indtægter udelukkende vil bestå af en udlejet ejendom, og finansielle indtægter gennem lejeindtægter, så vil de ikke kunne opfylde betingelserne i ABL § 34, stk. 6. Derfor vil dette selskab ikke kunne overdrages med skattemæssig succession.

F A/S (Drift) vil godt kunne overdrages med skattemæssig succession, da man ikke overskrider begrænsningerne i pengetanksreglen⁵⁶.

Ved bedømmelsen af overdragelse af et aktivt selskab (pengetanksreglen), så medtages ikke indkomst fra udlejning af fast ejendom, mellem selskab og datterselskab eller mellem datterselskaber. Derudover anses fast ejendom som udlejes mellem koncernforbundne selskaber, heller ikke for at være en udlejningsejendom, jf. ABL § 34, stk.6, og dermed falder det ikke under kategorien for passiv kapitalanbringelse.

LB kan derfor beholde en ejerandel i F A/S drift, og spalte ejendommen ud i et separat selskab.

I nedenstående beregning så antages det at LB beholder 25% af sine kapitalandele i F A/S drift:

⁵⁵ Se bilag 11 & 12

⁵⁶ Se bilag 14

t. kr.	
<i>Handelsværdi af aktier</i>	47.200
Nedslag som følge af den latente skatteforpligtigelse	- 14.742
Aktiernes værdi (handelsværdi med fradrag for latent skatteforpligtigelse)	32.458
<i>Aktiernes værdi F A/S Drift (75%)</i>	24.343
Skattefrie bundgrænse for gaver efter BAL §§ 22 og 23(Dobbelt for ægtefæller)	- 134
<i>Aktiernes værdi med fradrag for bundgrænse af gaver</i>	24.209
Vederlag for aktier F A/S (Drift)	- 15.000
<i>Samlet gave</i>	9.209
Gaveafgift	- 1.381
<u>Samlet omkostninger for F A/S ved overdragelsen</u>	<u>16.381</u>

Tabel 6. Succession, delvis gave, grenspaltning, fortsat 25% kapitalandele i F A/S Drift⁵⁷

Ved at foretage successionen og spaltningen på den måde, så kan F A/S (Ejendom) stadig succederes med skattemæssig overdragelse fra LB til MB.

Man holder sig under de fastsatte begrænsninger der er i pengetanksreglen da der nu vil være tale om udlejning af ejendom til et koncernforbundet selskab, hvoraf udlejer benytter domicilejendommen i den daglige drift.

LB for stadig dækket sit kapitalbehov, og MB har stadig muligheden for at finansiere vederlaget gennem udlodning af udbytter. Når F A/S (Ejendom) skal succederes, så kan MB benytte udbytter fra F A/S (Drift) til at betale evt. gaveafgifter.

Det forventes at den samlede overdragelse kan foretages indenfor den fastsatte tidsfrist på 5 år.

De samlede likviditetsomkostninger for F A/S (Drift) er på 16.381 t. kr. Det svarer til ca. 32% af egenkapitalen, og ca. 24,2% af handelsværdien af selskabet.

Når F A/S Ejendom, og de resterende 25% af F A/S Drift skal overdrages, så vil likviditetsbelastningen forøges yderligere. Likviditetsbelastningen bliver dog udskudt, da man venter med overdragelse af F A/S Ejendom, og derfor kan det forventes at F A/S Drift har tilegnet sig yderligere frie midler som kan udloddes til dette formål.

Denne løsningsmodel anses for at være forenelig med problemformuleringen.

⁵⁷ Se bilag 13 – Beregning af passivpost og den latente skatteforpligtigelse

11.5 A/B modellen (Løsningsmodel 7)

Som beskrevet i afsnit 9.4, så kan A/B modellen også anvendes ved generationsskifter. Modellens umiddelbare formål er, at lette finansieringen af overdragelsen.

I praksis vil modellen anvendes således, at LB foretager vedtægtsændringer i F A/S, og på den måde vil han kunne opdele selskabskapitalen i forskellige klasser, og dermed reelt have A aktier og B aktier. Aktieklasserne tillægges vedtægtsmæssigt stemme og forlods udbyttet.

Dernæst vil han lave en skattefri aktieombytning, så han kommer til at eje F A/S gennem sit holdingselskab (LB Holding A/S). LB kan derefter overdrage B aktierne til kurs 100 til sin datter MB.

Hun kan opnå en større ejerandel af F A/S, til en pris som reelt er langt lavere end handelsværdien. Overdragelsen af B aktierne kan ske gennem afståelse, eller som en gave.

Ved en afståelse, vil avancen være skattepligtig. Hvis man i stedet benytter en gaveoverdragelse, så kan gaven blive gaveafgiftspligtig hvis man overskrider bundgrænsen for skattefri gaver der kan gives fra forældre til børn.

Efter det, kan LB løbende modtage udbytter i sit holdingselskab (LB Holding A/S), grundet forlods udbytteretten. Når forlods udbyttet fuldt ud er udloddet så kan kapitalklasserne ophæves.

Reglerne for beregning af anskaffelsessummen af ved salg af B aktier er som nævnt blevet ændret.

Se nedenstående beregninger:

	Gamle regler (t.kr)		Nye regler (t.kr.)	
	<u>Nominel aktiekapital</u>	<u>Fordeling af anskaffelsessum</u>	<u>Handelsværdi</u>	<u>Fordeling af anskaffelsessum</u>
A Aktier	50	50	67.227	497
B aktier	450	450	450	3
<i>samlet</i>	<i>500</i>	<i>500</i>	<i>67.667</i>	<i>500</i>
Salgssum	450		450	
Anskaffelsessum	450		3	
<u>Avance</u>	<u>-</u>		<u>447</u>	

Tabel 7. Opgørelse af anskaffelsessummen af B aktier efter de nye regler (Egen tilvirkning)

Hvis LB vælger at overdrage B aktierne som en afståelse, så bliver han efter de nye regler beskattet af en avance på i alt 447 t.kr.

Det beløb kan han modtage skattefrit i sit holdingselskab. Hvis han vælger at udlodde dem fra sit holdingselskab til sig selv privat, så vil de blive beskattet⁵⁸. Alternativt kan han vælge at overdrage B aktierne som gave i stedet for. Se nedenstående beregning for dette:

t. kr.	
<i>Gave</i>	<i>450</i>
Afgiftsfri gavesats 2020 (Ægtefæller)	- 134
<i>Afgiftspligtig beløb</i>	<i>316</i>
<u>Gaveafgift 15%</u>	<u>47</u>

Tabel 8. Gaveafgift ved overdragelse af B aktier som gave (Egen tilvirkning)

Der ses ved beregningerne i tabel 9 og 10, at det vil være billigst for LB at overdrage B aktierne som en gave, og selv betale gaveafgiften, frem for at overdrage dem som en afståelse. Hvis man opgjorde anskaffelsessummen efter de gamle regler, så havde det været billigst at overdrage dem som en afståelse.

Det er tidligere i opgaven fastslået at MB skal erhverve 90% af ejerandelen gennem erhvervelsen af B aktierne.

Forlods udbytteretten beregnes efter ligningsrådets beregningsmodel:

$$\text{Ejerandel (selskabets værdi + tegningsbeløb)} - \text{tegningsbeløb}$$

$$90\% (67.677 + 450) - 450 = 60.864 \text{ t.kr.}$$

Det forudsættes, at der vil være en årlig rentetilskrivning på 4%, og forlods udbytterettens periode er på 5 år i alt. Se beregningen for dette:

År	udestående	ydelse	rente	afdrag
-	60.864	- 60.864		
1	48.691	14.607	2.435	12.173
2	36.519	14.121	1.948	12.173
3	24.346	13.634	1.461	12.173
4	12.173	13.147	974	12.173
5	-	12.660	487	12.173

⁵⁸ Beskatning efter ABL § 12, jf. PSL § 4 – Beskatningen vil i alt være på 171 t. kr.

Tabel 9. Forlods udbytteret

Gennem årlige udlodning af udbytter de næste 5 år, så kan MB's erhvervelse af 90% af kapitalandelene finansieres af F A/S. MB har dermed ingen direkte omkostninger forbundet med erhvervelsen.

LB kan på sigt modtage et vederlag, som er tilsvarende handelsværdien af selskabet. LB kommer stadig til at besidde 10% af kapitalandelene efter de 5 år er gået, der kan det aftales om det er MB der skal erhverve dem eller evt. det udstedende selskab.

Anvendelsen af modellen medfører nogle meromkostninger i form af den årlige rentetilskrivning. De samlede renteudgifter udgør i alt 7.304 t. kr. De samlede udgifter i alt er på 68.168 t. kr.⁵⁹, for 90% af kapitalandelene i selskabet.

Hvis A/B modellen anvendes, så vil F A/S henover, årene blive drænet for kapital, og selskabet vil ikke være i samme økonomiske forfatning som inden generationsskiftet. Derfor anses løsningen ikke som forenelig med den valgte problemformulering.

11.6 Delkonklusion

Ovenstående løsningsmodeller er en række eksempler på hvordan et generationsskifte kan foretages. Listen er ikke udtømmende, og der kan være andre metoder og omstrukturingsmuligheder der vil være lige så relevante som dem der er en del af afhandlingen.

Løsningsmodellerne er primært bygget op omkring 3 former for overdragelser:

- Vederlag
- Succession med gave
- Finansiering gennem udbytter

I disse modeller kan findes forskellige variationer af omstruktureringer, man kan foretage for at tilpasse de behov som de impliceret parter har.

Afhandlingens problemformulering er bygget op omkring at LB kan overdrage F A/S til MB, ved at få dækket sit kapitalbehov på 15.000 t. kr. før skat. Dermed kan det også konkluderes, at MB som minimum skal vederlægge LB med 15.000 t. kr. På samme tid er det et mål, at likviditetsbelastningen holdes så lav som overhovedet muligt.

⁵⁹ Gaveafgift 47 + Renter 7.308 + udbytteudlodning 60.898 = 68.253 t. kr.

Gennem løsningsmodellerne så må det konkluderes, at *løsningsmodel 6*⁶⁰ er den model der er mest forenelig med den opstillede problemformulering i afhandlingen.

LB og MB for begge deres ønsker opfyldt, og denne løsning er den mindst likviditetskrævende.

Af de løsninger der er medtaget i afhandlingen, så er *løsningsmodel 6*, den model der er tættest på en overdragelse af selskabet i samme forfatning som før overdragelsen⁶¹.

Dette er ikke ensbetydende med at denne løsningsmodel altid vil være den mest optimale. Når der skal foretages et generationsskifte, så skal det gennemføres på en måde så de involveret parter for opfyldt deres ønsker på den bedst mulige måde.

12 Konklusion

Mange familieejet og ejerledet virksomheder i Danmark kan på sigt være påvirket, af de regler der gør sig gældende inden for generationsskifter, og i særdeleshed når der er tale om en overdragelse indenfor familien.

Loven er for nyligt blevet ændret, og man har valgt og forøge gaveafgiften fra 6% (2019) til 15% (2020).

I de fleste tilfælde hvor en virksomhed overdrages fra den ældre, til den yngre generation, så vil fokus være på at overdrage virksomheden i den bedst mulige forfatning. Således at den nye generation, har de bedste forudsætninger for at kunne drive virksomheden med overskudsgivende afkast.

I afhandlingen har der været et særligt fokus på at undersøge de muligheder der minimerede tab af kapital, og på samme tid opfyldte de krav overdrager (LB), og erhverver (MB) havde hver især.

LB ønsker som minimum at få indfriet sit kapitalbehov, det er på 15.000 t. kr. før skat. MB har ingen nævneværdig formue, og derfor er ønsket at erhverve selskabet så billigt som muligt.

Problemformuleringen i afhandlingen er:

"Hvordan kan et generationsskifte af F A/S foretages så både far og datter tilgodeses, samtidig med at man minimere tabet af kapital i virksomheden?"

Processen for hvordan et generationsskifte foretages, kan afhænge af den enkelte situation og hvordan de implicerede parter ønsker at gennemføre dette. Dog kan det konkluderes, at hvis man ønsker flere

⁶⁰ Succession med delvis gave, samt grenspaltning af selskab

⁶¹ Likviditetspåvirkning på i alt: 16.217 t. kr.

omstruktureringsmuligheder, så skal generationsskiftet planlægges i god tid. Gennem planlægningen, afdækkes de forskellige ønsker og krav de implicerede parter har til generationsskiftet.

Ved at være på forkant med udførelsen af generationsskiftet, har man den fordel af at man kan vurdere de forskellige muligheder man har med kritiske øjne, og træffe en beslutning baseret på sine egne krav og ønsker. Det er at foretrække, fremfor man er tvunget til at overdrage en virksomhed med begrænset skattemæssige muligheder, eksempelvis grundet sygdom eller død hos den ældre generation.

Når der er styr på den planlægningsmæssige del af overdragelsen, så er det vigtigt at handelsværdien af virksomheden fastsættes korrekt. I de fleste handler mellem 2 uafhængige parter, vil skattestyrelsen ikke interessere sig synderligt for den fastsatte handelsværdi. Men når der er tale om interesseforbundne parter, så kan der være en interesse i at sælge for billigt/dyrt, og hvis skattemyndighederne ikke mener at der er opgjort den korrekte handelsværdi så kan denne tilsidesættes.

Udfordringerne opstår særligt når det er unoterede aktier/anparter, der ikke er sammenlignelige med andre handler, som skal værdiansættes. Værdiansættelsen mellem interesseforbundne parter udføres ved at anvende 2000 – cirkulærerne. I afhandlingen blev handelsværdien for F A/S til 67.677 t.kr.

Når der foretages et generationsskifte, så kan det gøres med skattemæssig succession efter ABL § 34. Det kræver dog, at man opfylder de krav der er fremsat i ABL § 34, stk. 2 – 4. Særligt er reglerne omkring overdragelse af en ”passiv erhvervs virksomhed” afgørende for om man vælger at benytte sig af en overdragelse med skattemæssig succession.

Fordelen ved at benytte en overdragelse efter ABL § 34, er at man udskyder en evt. beskatning og erhververen indtræder i overdragerens skattemæssige stilling. På denne måde kan man minimere kapitalbelastningen på overdragelsestidspunktet.

Hvis der ydes en gave ifm. med overdragelsen, så pålægges der en gaveafgift på 15% af det beløb der overstiger den skattefrie bundgrænse der kan gives fra LB og SB til deres datter MB. De 15% er en stigning fra 6% (2019), og dermed er lovændringen med til at øge kapitalbelastningen ved gaveoverdragelse.

Der gives i loven muligheder for at nedsætte det gaveafgiftspligtige beløb gennem nedsættelse af handelsværdien ved at fradrage den *latente skatteforpligtigelse* eller *passivposten*.

I afhandlingen medtages også et afsnit omkring de forskellige omstruktureringsmuligheder der kan benyttes før og under udførelsen af generationsskiftet. Disse omstruktureringsmuligheder danner basis for løsningsmodellerne, og formålet med at omstrukturere er, at generationsskiftet kan designes således, at det tilpasser sig de ønsker de involveret parter har.

Løsningsmodel 6, er den mest optimale model at anvende, når man tager højde for de krav der er til generationsskiftet. Modellen går ud på, at LB grenspalter sin domicilejendom (med fradrag for forpligtigelser) ud af driftsselskabet.

Formålet med dette er, at slanke balancen i F A/S (Drift), så LB kan overdrage kapitalandelene i F A/S (Drift) til MB billigere da handelsværdien nedsættes. Grenspaltningen medfører, at et nyt selskab vil opstå, nemlig F A/S (Ejendom). Dette selskabs aktiver og indtægter vil udelukkende bestå af en udlejningsejendom samt lejeindtægter af ejendommen.

Det medfører, at begrænsningerne i pengetanksreglen bliver aktuelle når F A/S (Ejendom) skal overdrages med succession, og en overdragelse vil som udgangspunkt medføre fuld beskatning.

Grundet begrænsningerne om successionsoverdragelse af passive erhvervsvirksomheder så tager modellen udgangspunkt i, at LB beholder 25% af sine ejerandele i F A/S (Drift). På denne måde er der tale om en udlejning af ejendom mellem koncernforbundne selskaber, og derfor falder leje indtægten eller udlejningsejendommen ikke ind under begrænsningerne i pengetanksreglen.

De samlede omkostninger forbundet med overdragelsen udgør i alt 16.217 t. kr. Af disse udgør 15.000 t. kr. vederlaget, til LB for kapitalandelene i F A/S (Drift), og 1.217 t. kr. er gaveafgiften.

Disse midler skal fremskaffes af MB gennem ekstern finansiering, som kan tilbagebetales gennem udbytte udlodning af frie reserver i selskabet. Efter 4-5 år kan MB få overdraget F A/S (Ejendom) med skattemæssig succession. Til den tid vil det være muligt for hende at betale gaveafgiften via kapitaludlodninger i F A/S (Drift).

Den samlede udgift på 16.217 t. kr. svarer til 31,6% af egenkapitalen, og 23,95% af handelsværdien af F A/S. Af alle løsningsmodellerne så var denne løsning den med mindst belastning af kapitalen, og på samme tid opfyldte de krav der er fra LB og MB.

13 Perspektivering

De danske familieejede virksomheder, er i den grad påvirket af den lovgivning der præger et generationsskifte. Tilbagerulningen af bo – og gaveafgiften til 15%, kan have påvirket nogle virksomheders beslutning om at foretage et generationsskifte.

Fremtidsudsigterne er uklare, og den skatteretslige kurs dikteres i den grad af regeringssammensætningen. Det kan tænkes, at mange havde påtænkt at foretage generationsskifte af deres virksomhed, da bo – og

gaveafgiften ville komme ned på 5% i 2020. Disse regler er nu ændret, og vigtigere end ændringen af afgiftssatsen, er det signal disse ændringer sender.

Formålet med den gradvise nedsættelse af bo – og gaveafgiften var, at den skulle træde i stedet for formueskattekursen som blev afskaffet i 2015 (Romø, 2016). Lempelserne sendte desuden et signal om, at man fra regeringen var bevidst om det kapitaldræn virksomheder udsættes når der foretages et generationsskifte. Planen var på et tidspunkt at afskaffe ”generationsskifteskatten” helt, ligesom vores nordiske nabolande i Sverige og Norge.

Med de nye regler så rykker man tilbage til tilstanden inden lempelserne, og det kan påvirke de familieejede virksomheders investeringsvillighed i Danmark.

Gennem investeringer skabes yderligere beskæftigelse, innovative løsninger samt vækst. Hvis afgiftsforhøjelsen påvirker de familieejede virksomheders investeringsvillighed, så kan det sætte dybe spor på den danske økonomi på mange områder.

Den nuværende regering har også planer om en ændring af reglerne for afgiften på formue overførsel mellem generationerne. Forslaget er endnu ikke vedtaget, og diskuteres stadig imellem partierne. Forslaget lyder på, at den skattefrie bundgrænse ved et dødsbo hæves fra 295.300 kr. til 500.000 kr., mod at afgiften på formue over 3 millioner kr. stiger fra 15 til 30% (Gorrison Federspiel, 2019).

Regeringens formål med tilbagerulningen af afgiften er et ønske om, at der skal være den samme afgift ved overdragelse af en erhvervsvirksomhed som der er for andre aktiver.

Regeringen mener, at lempelserne gav store skattefordele for nogle af landets mest velhavende mennesker. Holdningen er, at en ensartet beskatning på tværs af overdragelsesformer vil medføre en mere hensigtsmæssig investerings- og erhvervsstruktur.

Skattesystemet skal ikke kunne påvirke om man, som ejer af en virksomhed vælger at sælge virksomheden, eller overdrage den til næste generation. Det er regeringens holdning, med opbakning fra det økonomiske råd, at tilbagerulningen ikke vil medføre en reduktion i investeringer og beskæftigelse (Folketinget, 2019).

Uagtet argumenterne for afgiftsforhøjelsen, og dennes følger for den danske økonomi, så vil virksomhederne og oppositionen til regeringen fortsat argumentere, og kæmpe for, at afgifterne ifm. generationsskifter nedsættes, eller helt afskaffes.

14 Litteraturliste

- 23.000 virksomheder står overfor et generationsskifte. (2015). Hentet 27. februar 2020 fra [www.igenerationer.dk](https://www.igenerationer.dk/sites/igenerationer.dk/files/faktaark_6_-_om_antal_generationsskifter_i_hele_landet.pdf): https://www.igenerationer.dk/sites/igenerationer.dk/files/faktaark_6_-_om_antal_generationsskifter_i_hele_landet.pdf
- Bendtsen, R. (02. oktober 2019). *www.finans.dk*. Hentet 02. marts 2020 fra Regeringen præsenterer ny finanslov: Her er regningen: <https://finans.dk/okonomi/ECE11656305/regeringen-praesenterer-ny-finanslov-her-er-regningen/?ctxref=ext>
- Bennedsen, M., & Nielsen, K. M. (2016). *Ejerledelse i Danmark*. København: CBS Center for ejerledede virksomheder. Hentet 18. februar 2020 fra https://www.igenerationer.dk/sites/igenerationer.dk/files/familievirksomheder_i_danmark.pdf
- Bille, J. K., Jensen, M. H., & Nielsen, R. M. (2019). *Omstrukturering - skatteregler i praksis*. København: Karnov group .
- Bille, J. K., Jensen, M. H., & Nielsen, R. M. (2019). *Omstrukturering - skatteregler i praksis*. København: Karnov group Denmark A/S.
- Christiansen, T. V. (30. november 2019). *www.finans.dk*. Hentet 02. marts 2020 fra Nyt lovforslag ruller reglerne for gave - og arveafgift tilbage: <https://finans.dk/privatokonomi/ECE11783720/nyt-lovforslag-ruller-reglerne-for-gave-og-arveafgift-tilbage/?ctxref=ext>
- Folketinget. (20. 11 2019). *L 76 Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven og skatteforvaltningsloven*. . Hentet fra www.ft.dk: https://www.ft.dk/samling/20191/lovforslag/l76/20191_l76_som_fremsat.htm
- Gorrison Federspiel. (28. juni 2019). *"En retfærdig retning" - dårligt nyt for generationsskifter*. Hentet fra www.gorrissenfederspiel.com: <https://gorrissenfederspiel.com/viden/nyheder/en-retfaerdig-retning-daarligt-nyt-for-generationsskifter-0>
- Gorrissen Federspiel. (18. oktober 2019). *Foreslåede nye regler vil få betydning for generationsskiftemodellen "A/B-modellen"*. Hentet 19. januar 2020 fra www.gorrissenfederspiel.com: <https://gorrissenfederspiel.com/viden/nyheder/foreslaaede-nye-regler-vil-faa-betydning-for-generationsskiftemodellen-ab-modellen>
- Krarup, P. W. (2018). *Kompendium i skatteret 2018* (15. udg.). Frederiksberg: Aspiri A/S. Hentet 19. december 2020
- Lange, K. (04 2018). *Ejerledede og familievirksomheder investerer mindre - eksterne kræfter betaler sig*. Hentet 26. februar 2020 fra www.danskindustri.dk: <https://www.danskindustri.dk/arkiv/analyser/2018/4/ejerledede-og-familieejede-virksomheder-investerer-mindre--eksterne-krafter-betaler-sig/>
- Lange, K. (04 2018). *Ejerledede og familieejede - en ejerform med stor betydning*. Hentet 26. februar 2020 fra www.danskindustri.dk: <https://www.danskindustri.dk/arkiv/analyser/2018/4/ejerledede-og-familieejede-en-ejerform-med-stor-betydning/>
- Lange, K. (04 2018). *www.danskindustri.dk*. Hentet fra Ejerledede og familieejede - en ejerform med stor betydning: <https://www.danskindustri.dk/arkiv/analyser/2018/4/ejerledede-og-familieejede-en-ejerform-med-stor-betydning/>

- Legal desk. (2019). *Opret A/S*. Hentet fra www.legaldesk.dk: <https://www.legaldesk.dk/dokumenter-erhverv/stiftelse-af-selskab/opret-as>
- Michaelsen, A., Askholt, S., Bolander, J., Madsen, L., Laursen, A. N., & Jeppesen, I. L. (2017). *Lærebog om indkomstskat* (17. udg.). København: Jurist - og Økonomforbundets forlag. Hentet 17. december 2019
- Olesen, B. S. (2017). *Generationsskifte og omstrukturering* (5. udg.). København: Jurist - og Økonomforbundets forlag. Hentet 11. februar 2020
- Pedersen, J., Kerzel, M., Ferniss, J., & Eriksen, C. H. (2018). *Skatteretten 2* (8. udg.). København: Karnov Group A/S. Hentet 17. december 2019
- PWC. (21. november 2019). *Regeringen har fremsat lovforslag om forhøjelse af bo- og gaveafgiften ved generationsskifte af erhvervsvirksomheder*. Hentet 03. marts 2020 fra www.pwc.dk: <https://www.pwc.dk/da/artikler/2019/11/regeringen-har-fremsat-lovforslag-om-forhojelse-af-bo-og-gaveaf.html>
- PWC. (januar 2020). *Skatte-update: Nye regler, ny viden*. Hentet fra www.pwc.dk: https://www.pwc.dk/da/arrangementer/2020/skatte-update_morten-hoj-schibsbye.pdf
- Retsinformation. (08. juni 2017). *Lov om ændring af boafgiftsloven og andre love*. Hentet 06. januar 2020 fra www.retsinformation.dk: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=191811>
- Romø, L. (januar 2016). *Lempelse af bo- og gaveafgiften for familieejede virksomheder*. Hentet fra www.drachmann.com: https://www.drachmann.com/sites/default/files/mediearkiv/PDF/januar2016/lempelse_af_bo-og_gaveafgiften_for_familieejede_virksomheder.pdf
- Serup, M. (2019). *Generationsskifte - omstrukturering* (3. udg.). København: Karnov group. Hentet 22. Februar 2020
- SKAT. (21. januar 2019). *4. Beskrivelse af metoderne og beregningerne*. Hentet fra www.skat.dk: <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1813084>
- SKAT. (09. december 2019). *Standardrenten i henhold til selskabsskatteovens § 11 B, stk. 2 for 2020*. Hentet fra www.skat.dk: <https://skat.dk/skat.aspx?oid=2292425>
- SKAT. (2020). *Satser*. Hentet 18. februar 2020 fra www.skat.dk: <https://skat.dk/skat.aspx?oid=2035568>
- Skatteforvaltningen. (31. januar 2020). *C.B.2.1.4.5.1 Værdiansættelse ved bo- og gaveafgiftsberegning ved generationsskifte af erhvervsvirksomheder, der opfylder betingelserne for at kunne overdrages med succession*. Hentet fra www.skat.dk: <https://skat.dk/skat.aspx?oid=2249370>
- Skatteministeriet. (11. marts 2015). *Fakta og baggrund om formueskattekursen*. Hentet 12. marts 2020 fra www.skm.dk: <https://www.skm.dk/aktuelt/nyheder/2015/marts/fakta-og-baggrund-om-formueskattekursen>
- skatteministeriet. (30. januar 2020). *centrale skattesatser i skattelovgivningen 2018-2020*. Hentet fra www.skm.dk: <https://www.skm.dk/skattetal/statistik/tidsserieoversigter/centrale-skattesatser-i-skattelovgivningen-2018-2020>

Skatteudvalget. (01. oktober 2019). *L 4 Forslag til lov om ændring af aktieavancebeskatningsloven, kursgevinstloven, ligningsloven og forskellige andre love*. Hentet fra www.ft.dk:
https://www.ft.dk/samling/20191/lovforslag/L4/som_fremsat.htm

Ødegård ApS. (u.d.). *Revisorrådgivning A/B modellen*. Hentet fra www.osrr.dk:
<https://www.osrr.dk/generationsskifte/ab-modellen.html>

Bøger:

Billy, Jane K., Jensen, Morten H. & Nielsen, Rene M. (2019) *Omstrukturering – skatteregler i praksis* (3. udgave). København: Karnov group.

Olesen, Birgitte S. (2017) *Generationsskifte og omstrukturering – Det skatteretlige grundlag K* (5. udgave). København: Jurist – og økonomforbundets forlag.

Krarp, Peter W. (2018) *Skatteret 2018* (15. udgave). Frederiksberg: Aspiri A/S

Michaelsen, A., Askholt, S., Bolander, J., Madsen, L., Laursen, A. N., & Jeppesen, I. L. (2017). *Lærebog om indkomstsskat* (17. udg.). København: Jurist - og Økonomforbundets forlag

Serup, M. (2019). *Generationsskifte - omstrukturering* (3. udg.). København: Karnov group

Pedersen, J., Kerzel, M., Ferniss, J., & Eriksen, C. H. (2018). *Skatteretten 2* (8. udg.). København: Karnov Group A/S

Rapporter:

Bendtsen, R. (02. oktober 2019). www.finans.dk. Hentet 02. marts 2020 fra Regeringen præsenterer ny finanslov: Her er regningen: <https://finans.dk/okonomi/ECE11656305/regeringen-praesenterer-ny-finanslov-her-er-regningen/?ctxref=ext>

Bennedsen, M., & Nielsen, K. M. (2016). *Ejerledelse i Danmark*. København: CBS Center for ejerledede virksomheder. Hentet 18. februar 2020 fra
https://www.igenerationer.dk/sites/igenerationer.dk/files/familievirksomheder_i_danmark.pdf

PWC. (januar 2020). *Skatte-update: Nye regler, ny viden*. Hentet fra www.pwc.dk:
https://www.pwc.dk/da/arrangementer/2020/skatte-update_morten-hoj-schibsbye.pdf

23.000 virksomheder står overfor et generationsskifte. (2015). Hentet 27. februar 2020 fra www.igenerationer.dk: https://www.igenerationer.dk/sites/igenerationer.dk/files/faktaark_6_-_om_antal_generationsskifter_i_hele_landet.pdf

Lange , K. (04 2018). *Ejerledede og familievirksomheder investerer mindre - eksterne kræfter betaler sig.*

Hentet 26. februar 2020 fra www.danskindustri.dk:

<https://www.danskindustri.dk/arkiv/analyser/2018/4/ejerledede-og-familieejede-virksomheder-investerer-mindre--eksterne-krafter-betaler-sig/>

Lange, K. (04 2018). *Ejerledede og familieejede - en ejerform med stor betydning.* Hentet 26. februar 2020

fra www.danskindustri.dk: <https://www.danskindustri.dk/arkiv/analyser/2018/4/ejerledede-og-familieejede-en-ejerform-med-stor-betydning/>

Lange, K. (04 2018). www.danskindustri.dk. Hentet fra Ejerledede og familieejede - en ejerform med stor

betydning: <https://www.danskindustri.dk/arkiv/analyser/2018/4/ejerledede-og-familieejede-en-ejerform-med-stor-betydning/>

Juridiske vejledninger:

C.B.2.1.4.5.1 Værdiansættelse ved bo- og gaveafgiftsberegning ved generationsskifte af erhvervsvirksomheder

C.B. 2.13.1 Familieoverdragelse med succession

C.B.2.13.4 Beskatning af overdrager og modtager ved en succession

C.C.6.4.1.2 Værdiansættelse af goodwill

C.C.6.7.2 succession efter KSL 33 C

C.D.6.2.3.1 Gren af en virksomhed

C.D.6.2.4.1 Vederlæggelse med aktier og anparter

C.D.6.3.1 Introduktion til skattefri aktieombytning

C.D.6.3.3 Objektive betingelser for skattefri aktieombytning

C.D.6.3.4 Subjektive betingelser for skattefri aktieombytning

Cirkulærer:

Ny vejledning af 15.januar 2013, E nr. 238 – vejledningen transfer pricing: kontrollerede transaktioner, værdiansættelse.

TSS – Cirkulærer 2000-10 Vejledende anvisning om værdiansættelse af goodwill

TSS – Cirkulære 2000-9 Værdiansættelse af aktier og anparter

TSS-cirkulæret nr. 185 af 17 november 1982

Afgørelser:

SKM2010.71.BR

SKM2013.887.BR

SKM2007.921.SR

SKM2008.59.SR

SKM2018.113SR

SKM2008.876LSR

SKM2011.406.SKAT

SKM2008.876.LSR.

SKM20005.167ØL

SKM2006.345LSR

SKM2003118TSS

SKM2007.807DEP

SKM2015.195.

SKM2010.2

SKM2015.375

SKM2015.274.SR

SKM2004.416

SKM2011.79.SR

SKM2019.371.SR

Lovsamlinger – og lovforkortelser:

Aktieavancebeskatningsloven – ABL

Boafgiftsloven – BAL

Byretten - BR

Fusionskatteloven – FUL

Kildeskatteloven – KSL

Landsskatteretten - LSR

Ligningsloven – LL

Personskatteloven – PSL

Selskabsloven – SL

Selskabsskatteloven – SEL

Statsskatteloven – SSL

Skatteministeriets meddelelser – SKM

Told og skattestyrelsen – TSS

Figur oversigt:

Figur 1 – Eksempel på en aktieombytning

Figur 2 – Eksempel på en grenspaltning

Figur 3 – Eksempel på en ophørsspaltning

Tabel oversigt:

Tabel 1 - Samlet overskud, skattebetaling ved kontant vederlag

Tabel 2 - Beregning af passivpost

Tabel 3 - Beregning af den latente skatteforpligtigelse

Tabel 4 - Gaveafgift ved succession og gaveoverdragelse

Tabel 5 - Succession og delvis gave

Tabel 6 - Succession, delvis gave, grenspaltning, fortsat 25% kapitalandele i F A/S Drift

Tabel 7 - Opgørelse af anskaffelsessummen af B aktier efter de nye regler

Tabel 8 - Gaveafgift ved overdragelse af B aktier som gave

Tabel 9 - Forlods udbyttet

15 Bilag

Bilag 1 – Resultatopgørelse F A/S de seneste 5 regnskabsår

Resultatopgørelse Bilag 1						
t.kr.	2019	2018	2017	2016	2015	
Nettoomsætning	77.530	73.190	69.590	67.115	63.990	
Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer	- 59.630 -	56.130 -	53.345 -	52.015 -	49.765	
Andre eksterne omkostninger	- 1.765 -	1.455 -	1.250 -	1.090 -	950	
Bruttofortjeneste	16.135	15.605	14.995	14.010	13.275	
Personale omkostninger	- 10.190 -	9.945 -	9.666 -	8.759 -	8.029	
Resultat før af - og nedskrivninger	5.945	5.660	5.329	5.251	5.246	
Afskrivninger	500	500	500	500	500	
Resultat af primær drift	6.445	6.160	5.829	5.751	5.746	
Finansielle indtægter	103	94	89	77	62	
Finansielle omkostninger	- 550 -	490 -	455 -	420 -	425	
Resultat før skat	5.998	5.764	5.463	5.408	5.383	
skat af årets resultat	- 1.320 -	1.268 -	1.202 -	1.190 -	1.184	
Årets resultat	4.678	4.496	4.261	4.218	4.199	

Bilag 2 – Aktiver F A/S de seneste 5 regnskabsår

Aktiver Bilag 2						
t.kr.	2019	2018	2017	2016	2015	
Grunde og bygninger	22.750	23.250	23.750	24.250	24.750	
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	7.890	6.500	5.400	4.270	3.100	
Tekniske anlæg og maskiner	10.045	8.645	7.892	6.243	5.940	
Materielle anlægsaktiver i alt	40.685	38.395	37.042	34.763	33.790	
Finansielle anlægsaktiver	10.590	9.389	8.689	7.478	6.700	
Anlægsaktiver i alt	51.275	47.784	45.731	42.241	40.490	
Råvarer og hjælpematerialer	4.745	3.505	2.956	2.356	2.100	
Varebeholdninger i alt	4.745	3.505	2.956	2.356	2.100	
Tilgodehavender fra salg og tjeneste ydelser	8.100	8.090	7.687	7.542	7.031	
Igangværende arbejder for fremmed regning	4.655	4.460	4.140	3.900	3.600	
Andre tilgodehavender	1.800	1.535	1.357	1.174	800	
Tilgodehavender i alt	14.555	14.085	13.184	12.616	11.431	
Likvide beholdninger	3.245	3.657	3.987	4.289	4.356	
Omsætningsaktiver i alt	22.545	21.247	20.127	19.261	17.887	
Aktiver i alt	73.820	69.031	65.858	61.502	58.377	

Bilag 3 – Passiver F A/S de seneste 5 regnskabsår

Passiver Bilag 3						
t.kr.	2019	2018	2017	2016	2015	
Selskabskapital	500	500	500	500	500	
Overført resultat	50.836	46.112	43.163	38.614	35.582	
Udbytte	-	-	-	-	-	
Egenkapital i alt	51.336	46.612	43.663	39.114	36.082	
Hensatte forpligtigelser til udskudt skat	3.500	3.150	2.900	2.650	2.590	
Gæld til realkredit institutter	7.234	7.569	7.945	8.293	8.645	
Langfristede gældsforpligtigelser i alt	10.734	10.719	10.845	10.943	11.235	
Gæld til penge institutter	5.000	5.500	6.000	6.500	7.000	
Leverandører af varer og tjenesteydelser	3.950	3.800	3.400	3.190	2.800	
Anden gæld	2.800	2.400	1.950	1.755	1.260	
Kortfristede gældsforpligtigelser i alt	11.750	11.700	11.350	11.445	11.060	
Passiver i alt	73.820	69.031	65.858	61.502	58.377	

Bilag 4 – Nøgletal F A/S de seneste 5 regnskabsår

Øvrige nøgletal Bilag 4						
i %	2019	2018	2017	2016	2015	
Dækningsgrad	23,09%	23,31%	23,34%	22,50%	22,23%	
Bruttomargin	20,81%	21,32%	21,55%	20,87%	20,75%	
Afkastningsgrad	8,73%	8,92%	8,85%	9,35%	9,84%	
Overskudsgrad	8,31%	8,42%	8,38%	8,57%	8,98%	
Egenkapitalens forrentning	11,68%	12,37%	12,51%	13,83%	14,92%	
Likviditetsgrad	191,87%	181,60%	177,33%	168,29%	161,73%	
Soliditetsgrad	69,54%	67,52%	66,30%	63,60%	61,81%	
Årets Resultat	6,03%	6,14%	6,12%	6,29%	6,56%	

Bilag 5 – Regnskabsmæssige resultater de seneste 5 regnskabsår

Regnskabsmæssige resultater Bilag 5						
t.kr.	2019	2018	2017	2016	2015	
Dækningsbidrag	17.900	17.060	16.245	15.100	14.225	
Bruttofortjeneste	16.135	15.605	14.995	14.010	13.275	
EBIDTA	5.945	5.660	5.329	5.251	5.246	
EBIT	6.445	6.160	5.829	5.751	5.746	
Årets Resultat	4.678	4.496	4.261	4.218	4.199	
Balancesum	73.820	69.031	65.858	61.502	58.377	
Egenkapital	51.336	46.612	43.663	39.114	36.082	

Bilag 6 – Goodwill F A/S – Regnskabsår 2019, 2018 & 2017

Bilag 6				
Goodwill F A/S 2019				
t.kr.		2019	2018	2017
Årets resultat før skat		5.998	5.764	5.463
Finansielle indtægter	-	103	- 94	- 89
Finansielle udgifter		550	490	455
i alt		6.445	6.160	5.829
Vægtning:				
2019 vægtes med 3				19.335
2018 vægtes med 2				12.320
2017 vægtes med 1				5.829
Samlede vægtet resultat				37.484
Vægtet gennemsnit				6.247
Udviklingstendensen (+)				308
Forrentning af aktiver (-)			-	2.117
Resultat til kapitalisering				4.438
<u>Goodwill ved kapitaliseringfaktor på 2,83</u>				<u>12.560</u>
Goodwill F A/S 2018				
t.kr.		2018	2017	2016
Årets resultat før skat		5.764	5.463	5.408
Finansielle indtægter	-	94	- 89	- 77
Finansielle udgifter		490	455	420
i alt		6.160	5.829	5.751
Vægtning:				
2019 vægtes med 3				18.480
2018 vægtes med 2				11.658
2017 vægtes med 1				5.751
Samlede vægtet resultat				35.889
Vægtet gennemsnit				5.982
Udviklingstendensen (+)				205
Forrentning af aktiver (-)			-	1.961
Resultat til kapitalisering				4.225
<u>Goodwill ved kapitaliseringfaktor på 2,83</u>				<u>11.956</u>

Goodwill F A/S 2017				
t.kr.		2017	2016	2015
Årets resultat før skat		5.463	5.408	5.383
Finansielle indtægter	-	89	- 77	- 62
Finansielle udgifter		455	420	425
i alt		5.829	5.751	5.746
Vægtning:				
2019 vægtes med 3				17.487
2018 vægtes med 2				11.502
2017 vægtes med 1				5.746
Samlede vægtet resultat				34.735
Vægtet gennemsnit				5.789
Udviklingstendensen (+)				42
Forrentning af aktiver (-)			-	2.475
Resultat til kapitalisering				3.356
<u>Goodwill ved kapitaliseringfaktor på 2,76</u>				<u>9.262</u>

Bilag 7 – Handelsværdien af F A/S

Beregning af handelsværdien efter 2000-9 cirkulæret bilag 7	
t.kr.	
Egenkapital i 2019	51.336
Tilbageførsel af den bogførte værdi af grunde og bygninger	- 22.750
Offentlige ejendomsvurdering 31.12.2019	31.140
Regulering af udskudt skat $-(31.140-22.750)*22\%$	- 1.846
Handelsværdi uden tillæg af goodwill	57.880
Beregnet goodwill jf. bilag 6	12.560
Udskudt skat heraf	- 2.763
<u>Handelsværdien for F A/S</u>	<u>67.677</u>

Bilag 8 – Indtægtskriteriet i pengetankstesten

Indtægtskriteriet Bilag 8				
t.kr.		2019	2018	2017
Ikke finansielle indtægter F A/S		77.530	73.190	69.590
Finansielle indtægter F A/S		103	94	89
Indtægter i alt		77.633	73.284	69.679
Finansielle indtægter opgjort i %		0,133%	0,128%	0,128%
<u>Gennemsnit af finansielle indtægter</u>				<u>0,13%</u>

Bilag 9 – Aktivkriteriet i pengetankstesten

Aktiv kriteriet Bilag 9				
t.kr.		2019	2018	2017
Goodwill i F A/S		12.560	11.956	9.262
Materielle anlægsaktiver		40.685	38.395	37.042
Varebeholdninger		4.745	3.505	2.956
Tilgodehavender		14.555	14.085	13.184
Ikke finansielle aktiver i alt		72.545	67.941	62.444
Finansielle anlægsaktiver		10.590	9.389	8.689
Likvide beholdninger		3.245	3.657	3.987
Finansielle aktiver i alt		13.835	13.046	12.676
Aktiver i alt		86.380	80.987	75.120
Passive aktiver opgjort i %		16,02%	16,11%	16,87%
<u>Gennemsnit af Passive aktiver</u>				<u>16,33%</u>
Aktive aktiver opgjort i %		83,98%	83,89%	83,13%
<u>Gennemsnit af aktive aktiver</u>				<u>83,67%</u>

Bilag 10 – Løsningsmodel 4 (Henstandsordning)

År	Udestående	Ydelse	Rente	Afdrag		Udestående	6.953
0	6.953	-	-	-		Rente	2,5%
1	6.794	332	174	158			
2	6.632	332	170	162			
3	6.465	332	166	166			
4	6.295	332	162	171			
5	6.120	332	157	175			
6	5.941	332	153	179			
7	5.757	332	149	184			
8	5.569	332	144	188			
9	5.376	332	139	193			
10	5.178	332	134	198			
11	4.976	332	129	203			
12	4.768	332	124	208			
13	4.555	332	119	213			
14	4.337	332	114	218			
15	4.113	332	108	224			
16	3.883	332	103	229			
17	3.648	332	97	235			
18	3.407	332	91	241			
19	3.160	332	85	247			
20	2.907	332	79	253			
21	2.648	332	73	259			
22	2.382	332	66	266			
23	2.109	332	60	273			
24	1.830	332	53	279			
25	1.543	332	46	286			
26	1.250	332	39	294			
27	949	332	31	301			
28	640	332	24	308			
29	324	332	16	316			
30 -	0	332	8	324			

Bilag 11 – Beregning af Goodwill, 2000-10 Cirkulæret (Grenspaltning)

t.kr.		2019	2018	2017
Årets resultat før skat		5.998	5.764	5.463
Finansielle indtægter		- 103	- 94	- 89
Finansielle udgifter		550	490	455
i alt		6.445	6.160	5.829
Vægtning:				
2019 vægtes med 3				19.335
2018 vægtes med 2				12.320
2017 vægtes med 1				5.829
Samlede vægtet resultat				37.484
Vægtet gennemsnit				6.247
Udviklingstendensen (+)				308
Forrentning af aktiver (-)			-	1.400
Resultat til kapitalisering				5.155
<u>Goodwill ved kapitaliseringfaktor på 2,83</u>				<u>14.589</u>

Bilag 12 – Beregning af handelsværdien af F A/S (Drift), 2000-9 Cirkulæret (Grenspaltning)

Egenkapital i 2019	35.820
Beregning goodwill, jf. bilag 11	14.589
Udskudt skat heraf	- 3.210
<u>Handelsværdien af F A/S (Drift)</u>	<u>47.200</u>

Bilag 13 – Beregning af passivposten og den latente skatteforpligtigelse (Grenspaltning)

Efter grenspaltning af ejendom			
Passivpost (t.kr.):			
Aktiernes handelsværdi			47.200
Aktiernes Anskaffelsessum			- 500
Aktieavance			46.700
Nedsalg som følge af Passivposten, jf. KSL 33D (22% af fortjeneste)			- 10.274
Den latente skatteforpligtigelse (t.kr.)			
Aktiernes handelsværdi			47.200
Aktiernes Anskaffelsessum			- 500
Aktieavance			46.700
Skat af bundgrænsen (27% af 110.600)			- 30
Skat af beløb der overstiger bundgrænsen (42%)			- 19.626
Samlet udskudte skatteforpligtigelse			- 19.656
Nedsalg som følge af den latente skatteforpligtigelse (kurs 75)			- 14.742

Bilag 14 – Pengetankstest af F A/S

	2019	"Aktive" aktiver	"passive" aktiver	
Goodwill		14.589	-	14.589
Materielle anlægsaktiver		17.935	-	17.935
Finansielle anlægsaktiver		-	10.590	10.590
Varebeholdninger		4.745	-	4.745
Tilgodehavender		14.555	-	14.555
Likvide beholdninger		-	3.245	3.245
I alt		51.824	13.835	65.659
%-opgørelse		79%	21%	